181 BRABANT STRIP

BS MAGAZINE

ALEX & LEFRANC CATALOGUS

Alex de onversaagde .....
De gou[illegible]en sfinx .....
Het ve[illegible]kte eiland .....
De tia[illegible]n Oribal .....
De zw[illegible]klauw .....
De v[illegible]n legioenen .....
[illegible]Spartaan .....
[illegible]che graf .....
[illegible]eld .....
.....
De[illegible]de Nijl .....
De[illegible]zoon van Spartacus
H[illegible] spook van Carthag
D[illegible] prooien van de vulk
E[illegible]n kind van Athene .....
D[illegible] toren van Babel .....
[illegible]e keizer van China .....
[illegible]ercingetorix .....
[illegible]et paard van Troje .....
D Alexandrië .....
De Barbaren .....
De val van Icarus .....
De groene rivier .....

*

beste verhalen gemaakt
r de beste tekenaars
n verschenen in het
EEKBLAD KUIFJE
OOPPRIJS IN KONGO : 80 FR.

BRABANT STRIP BS MAGAZINE

nr.181 (8) van 31/10/2010

Gratis voor leden van Brabant Strip vzw, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub. Wordt niet los verkocht.

Bestuur
Joeri Delamane, Yves Kerremans, Jean Smits, Patrick Vranken.
Werkgroep
Joppe Broeckhoven, Etienne Hauwaerts, Hendrik Neyts, Jozef Peeters, Roger Philippot, Bertrand Van Herp, Johan Van Ransbeeck
Redactie en medewerkers
Hans Bijman, Gert Bussens, Felix De Keye, Jeroen Denters, Wallie Hakkens, Ed Hengeveld, Frank Jonker, Chris Mouton, Antoine Ryckman, Joop Schreurs, Tom Vermeeren, Léon den Hartog, Inge Zonden, Marc De Locht, Rik Lok
Eindredactie : Patrick Vranken

Layout
Jeroen Denters

Cover : © Casterman 2010

Auteursrechten
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. **Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.**
Alle Kuifjeafbeeldingen:
© Hergé/Moulinsart 2010

Lidgeld
Lidgeld 2010 B & NL : 20 euro
Rest van de wereld : op aanvraag
(B): **001-2980926-95**
BIC GEBABEBB
IBAN BE76 0012 9809 2695
(NL) : Giro **7616528**
(altijd deze naam gebruiken :
Brabant Strip vzw, Londerzeel)

Verantwoordelijke uitgever
Brabant Strip vzw, 1840Londerzeel

INFO
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
INFO over onze uitgaven :
BSuitgaven@hotmail.com

Oplage 1.600 exemplaren

Wat voorafging

Gisteren haalde Buth nog een keer het radionieuws, en zelfs als je het bericht maar met een half oor opvangt, weet je meteen hoe laat het is ... (strip)tekenaars komen namelijk alléén in het nieuws als ze bijna dood zijn, bijvoorbeeld wegens een fatwa, of als ze echt het tijdelijke met het eeuwige verwisseld hebben. Nu ik er over nadenk, over leven en welzijn van tekenaars wordt eigenlijk nooit bericht in de media. Terugkijken op een vreemd oorlogsverleden, overlijden op 92-jarige leeftijd als oudste striptekenaar, het Brusselse stadhuis beklimmen terwijl je met één hand karikaturen van Japanse toeristen tekent (Dirk S. loopt zich al warm) ... Dàt zijn nog eens berichten waar de bevolking in geïnteresseerd is. Toch? Of ben ik weer aan het overdrijven? Maar goed, het ging hier even over Buth en de man heeft het verdiend om toch een keer in het nieuws te komen. Duizenden kinderen en volwassenen heeft hij verblijd met zijn tekeningen, Thomas Pips-strips en vooral de weggestopte muizen in de dagelijkse tekening over de rit in de Ronde van Frankrijk. Wat keken we daar toch altijd naar uit! Misschien moeten we dat in p@per ook maar eens brengen, zoekplaten, waar is Wallie bijvoorbeeld? Dat zit nog niet in nr. 13, maar dat is wel extra dik, én er worden alleen springlevende tekenaars in voorgesteld. Volgens mij vinden zij dat ook leuker *(Patrick)*

4 Alex&Lefranc catalogus
20 Interview Eric Henninot
27 Koffieklets
36 Striparchief
40 Scheepsjournaal
48 Uitgelezen

plus gratis ...
p@per 13 !!!

Agenda
stripevenementen

Albums afhalen in 2010

Beurzen en ledendagen

- **28/11 Gent**
- **12/12 Turnhout**

15 juni tot 30/01/2011 Brussel
Grote tentoonstelling in het Belgisch Stripcentrum : Het atelier van Franquin, Jijé, Morris en Will, over de samenwerking tussen vier voorlopers van het Belgische stripverhaal, die liefde en leed deelden en hun savoir-faire en talent erna doorgaven onder de vorm van de zogenaamde "School van Marcinelle". Zandstraat 20, alle dagen behalve maandag van 10u00 tot 18u00.Info :stripmuseum.be

5 okt tot 12 dec Brussel
Europese politici in het oeuvre van Marc Sleen in het Marc Sleen Museum, Zandstraat 33-35 van 11 tot 13u en 14 tot 18u (behalve maandag)
Info : marc-sleen.be

5 okt tot 6 maart Brussel
Schatten van het Europese strip-verhaal in het Belgisch stripmuseum, zandstraat 20 van 10 tot 18u (behalve op maandag). Info : stripmuseum.be

31 okt tot 11 nov Antwerpen
74ste boekenbeurs in Antwerp Expo, Jan Van Rijswijklaan 191 van 10 tot 18u, don tot 22u. Met tal van signeersessies. Info : boekenbeurs.be

7 november Antwerpen
Tijdens de boekenbeurs organiseert het Hergé Genootschap een najaars-beurs thema: Kuifje in vreemde talen. Van 10 tot 14u kunnen verzamelaars ruilen/ verkopen aan andere verza-melaars. Tevens presentatie van Sapperloot 9. Info : Ton Mackaaij; pr-events@hergegenootschap.nl

7 november Sint-Truiden
Stripbeurs in 't Veilinghuis, Tongersesteenweg 150 van 10 tot 17u. Met signeersessies van Hachel, Kim & Wim Swerts.
Info : chris-menten@hotmail.com

12 december
BRABANT STRIP
LEDENDAG TURNHOUT
In Zaal Den Donk, Kapelweg 52 van 10u00 tot 17u00
Iedereen welkom !!! Ieder lid heeft recht op een gratis ruilstand. Een goeie gelegenheid om wat boeken op te ruimen en wie weet wat manco's door te strepen...
Reservatie stand noodzakelijk : Paul (0032)(0)14/65 73 79 (na 18u)

7 november Gooik
Stripbeurs in De Schuur (van het gemeenschapcentrum De Cam) van 10 tot 17u. Met signeersessies van Ron Van Riet & Luc De Maeyer
Info : Jean-Paul De Loecker, jp.deloecker@telenet.be of 0494/03 68 70.

13 november Dronten
Flevostrip in De Meerpaal, De Rede 80-82 van 10 tot 17u, met signeer-sessies van François Walthéry, Gerben Valkema/Eric Hercules, Willy Lohmann,... Info : flevostrip.nl

13 november Pont-à-Celles
2de stripbeurs in Athénée Royale, rue de l'Eglise van 10 tot 18u, met signeer-sessies van Vittorio Leonardo, Marc Wasterlain, Willy Vassaux, Guy Michel,...

13 en 14 november Lys-lez-Lannoy
23ste Bulles en Nord in Espaces Desmulliez, Agora & Paul Bert van 10 tot 19u. Met tal van signeersessies
Info : bdlys.com

13 en 14 november Andenne
17de Fete de la BD in Salle Polyvalente, rue Malevé van 12 tot 18u Met signeersessies van Thomas Frisano, Mauricet, Mike Ratera, Yves Swolfs,... Info : lagrandeourse.over-blog.com

13 en 14 november Lille
5de Comics festival
In Halle aux Sucres, rue de l'entrpôt, zat van 14u00 tot 19u00 en zon van 10 tot 19u. Met signeersessies van J.H. Williams III, Joe Quinones, Frank Quitely, Phil Briones, Romano,...
Info : lillecomicsfestival.com

28 november Gent
Gentse stripbeurs in VIP-school
Martelaarslaan 13, van 10 tot 18u
Met signeersessies van Steve Van Bael, Ivan Bulté, Bart Pletinckx.

Om 16u worden er de meer dan 40 originele tekeningen geveild uit het album *Jommekes bij de vleet* die werden afgestaan door de tekenaars die meededen aan het project.
De opbrengst gaat volledig naar het Kinderkankerfonds

Info : gentsestripbeurs.be of stripwinkel Pierke 09/2277086

Organisatoren sturen alle info naar : **johan.van.ransbeeck@pandora.be** met als onderwerp : Brabant Strip Agenda.
De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.
De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

De stripalbums van

Alex & Lefranc

Op 21 januari 2010 overleed, drie weken na Tibet, Jacques Martin. De laatste grootmeester uit het gouden tijperk van het Franco-Belgische beeldverhaal en één van de pijlers van het vroegere stripweekblad Kuifje. Naar eigen zeggen behoorde de in Straatsburg op 25 september 1921 geboren Martin, samen met Hergé en Jacobs, tot de generatie die zichzelf tekenen heeft geleerd om een verhaal te kunnen vertellen. Beide disciplines beheerste hij zodanig dat zijn stripalbums nog steeds in trek zijn en er de afgelopen halve eeuw meer dan vijfentwintig miljoen exemplaren van zijn verkocht. Doortimmerde scenario's, zeer verzorgde tekeningen met uitgebreide decors en dito inkleuringen lagen hieraan ten grondslag. In BSM nummer 160 uit 2008 is er uitgebreid stilgestaan bij Alex vanwege zijn zestigjarig bestaan. Aan de hand van Martins loopbaan kijken we nu naar de uitgaven van zijn twee meest favoriete striphelden, namelijk de reguliere albums van Alex en Lefranc.

DOOR **RIK LOK** EN **DENNIS LAMBRECHTS**

JACQUES MARTINS BEGINJAREN; ALEX IN KUIFJE WEEKBLAD

Na een afgeronde ingenieursopleiding en korte tijd werkzaam te zijn geweest in een vliegtuigfabriek legt Martin zich na de oorlog toe op het ontwerpen van toneeldecors en het maken van stripverhalen. Hiermee valt in België op dat moment meer te verdienen dan in Frankrijk waarop hij in februari 1946 naar Brussel verhuist. Samen met Henri Leblicq zal hij onder het pseudoniem Marleb een aantal verhalen maken, vooral voor de dan populaire bladen Bravo, Story en Wrill. Gegrepen door het beeldverhaal heeft hij plannen om zelf een stripblad met de naam Jaky te lanceren. Martin krijgt echter te horen dat Hergé met soortgelijke plannen rondloopt,

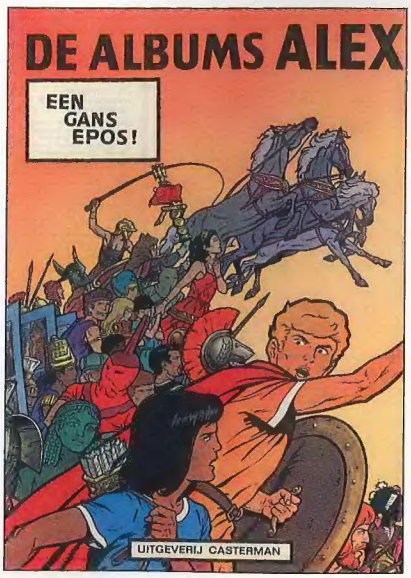

Advertentie Alex-albums (Kuifje 47 1972)

waarop hij zijn diensten aanbiedt bij Raymond Leblanc, (mede)oprichter van De Lombard Uitgaven (Lombard) en Kuifje-weekblad. Leblanc is meteen enthousiast, maar stuurt een brief waarin hij toezegt Martins verhaal te plaatsen indien het aantal weekbladpagina's van twaalf naar zestien wordt opgeschroefd. Achteraf is gebleken dat Hergé niet te spreken was over de tekeningen en hij Jacques' toetreding tot de weekbladstal lange tijd heeft weten tegen te houden. Na bijna twee jaar probeert Martin het opnieuw. Grafisch geëvolueerd maakt hij een nieuwe plaat en verneemt lange tijd niets, totdat hij in de zomer van 1948 een telegram ontvangt met het verzoek spoedig de rest van het verhaal aan te leveren! Het gaat om Alex de

Kuifje weekbladen met Alex op de cover tonen Martins evolutie.
Boven van links naar rechts: 42 (1948), 3 (1950), 17 (1950)
Onder van links naar rechts: 24 (1950), 32 (1950), 40 (1951)
Onder: Jo, Jetje en Jokko (Kuifje 45, nov. 1954)

onversaagde. Enkel de eerste plaat is klaar en in zeer korte tijd moet de rest van het verhaal afgemaakt worden dat gestart is in Kuifje-weekblad 38 van 16 september 1948. Leblanc heeft dat jaar, na overleg met Hergé, Jacques Martin aangenomen – samen met Willy Vandersteen! Vandersteen zou jaren lang een zeer goede vriend van Martin blijven en wordt door hem geroemd als verhalenverteller en om diens vrijgevigheid en werktempo. In alles een tegenpool van Hergé… Deze zou Martin nog dikwijls wijzen op de volgens hem mindere kwaliteit van zijn werk, maar dat spoorde Martin aan om nog beter zijn best te doen. De ontwikkeling van zijn tekenstijl is in de beginjaren vooral goed te zien aan de hand van de door hem getekende weekbladcovers. Zelfs Hergé kan niet om Martins kwaliteiten heen en vraagt medio 1953 nota bene of hij wil toetreden tot zijn studio waar onder andere Bob de Moor dan al werkzaam is. Martin werkte al mee aan de reeks Zien en weten, maar laat Hergé nog een half jaar in het ongewisse om uiteindelijk per 1 februari 1954 in dienst van zijn voormalige criticus te treden. Roger Leloup en Michel Demarets, Martins assistenten, komen ook op de loonlijst.

STUDIO'S HERGÉ EN GUY LEFRANC

Bij de Studio's Hergé zal Martin zich eerst bezighouden met het hertekenen en afmaken van het door de oorlog afgebroken Jo, Suus (Jetje) & Jokko verhaal *De Najavallei*. Voor de Kuifje-reeks zal hij voornamelijk qua scenario werken aan *De zaak Zonnebloem* en *Cokes in Voorraad*, plus meetekenen aan de nieuwe versies van *De sigaren van de farao* en later *De zwarte rotsen*. Ook verleent hij

Kuifje 21 (1952)

Studios Hergé eind jaren 50 met vlnr: Jacques Martin, Bob De Moor, Baudouin van den Branden en Hergé

assistentie aan *Kuifje in Tibet* en *Vlucht 714*. De exacte inbreng is niet meer te achterhalen omdat er tussen Hergé en zijn medewerkers vaak sprake was van een nauwe samen- en wisselwerking. Tot aan Martins vertrek bij de studio in 1972 kan hij verhoudingsgewijs niet veel tijd besteden aan zijn eigen reeks *Alex*. In deze achttienjarige (studio) periode verschijnen slechts acht verhalen in Kuifje-weekblad en drie van Guy Lefranc, zijn andere populaire held. In 1951 stelde Martin voor een Lefrancverhaal te maken, maar Leblanc wilde hier niet aan, gezien de weekbladpopulariteit van *Alex*. Martin blijft aandringen en *Het sein staat op rood* start in Kuifje-weekblad 21 van 1952. Een ongezien succes! Leblanc is zeer in zijn nopjes en stelt voor om alleen nog maar *Lefranc* te tekenen. *Alex* ligt Martin toch te na aan het hart en hij zal dan ook beiden blijven tekenen. Edgar Pierre Jacobs zal de lage Lefrancproductie niet erg hebben gevonden, want hij zag hierin een geduchte concurrent voor zijn eigen reeks *Blake & Mortimer*, die ongeveer dezelfde mix van spanning, avontuur en wetenschap uitstraalt. Zo sterk zelfs dat Jacobs Martin beschuldigde van het plegen van plagiaat! Niet zo vreemd wellicht, want naast Hergé noemde Martin Jacobs als een van zijn grootste inspiratiebronnen uit de stripwereld. Toch ontwikkelde Martin stilaan een eigen tekenstijl welke, volgens hemzelf, rond 1958 met het Alexverhaal *De zwarte klauw* definitief bepaald is.

Van links naar rechts:
Alex 1, LC 1956

Advertentie A+L -albums (Lombard Coll. cat. 1957-58)

Advertentie Lefranc-album 1 (Bijvoegsel Kuifje 46, nov. 1954)

Lefranc 1 , LC 1954

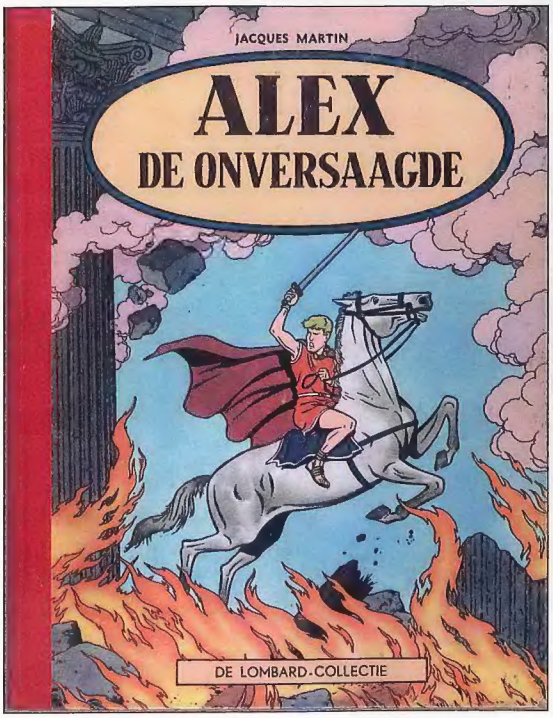

DE LOMBARDCOLLECTIE

Jacques Martin heeft bij Raymond Leblanc lang moeten aandringen op het uitgeven van albums van zijn stripfiguren. Het eerste Alexalbum (*Alex de onversaagde*) verschijnt dan ook pas in de befaamde Lombardcollectie (LC) in 1956. Acht jaar na de eerste weekbladpublicatie en in 1954 voorafgegaan door Lefrancs *Het sein staat op rood.* Dit terwijl de eerste Alextitel al vanaf 1950 op de achterkanten van de reeds verschenen delen in deze reeks vermeld staan. Mooie, veelal gekartonneerde, stripalbums met vaak een linnen rug, bedrukt schutblad. en meestal in schitterende kleurendruk. Albums in zeer goede tot nieuwstaat traceren is lastig doordat de hoeken van deze boeken vaak beschadigd zijn. De kwetsbare binding veroorzaakt losse boekblokken en regelmatig ontbreekt het beruchte "Kuifjespunt" onderaan de laatste bladzijde. De, uiteindelijk, vijf albums van Alex en twee van Lefranc die in de periode 1954-1961 in het Nederlands in de collectie verschenen zijn zeer gewild onder verzamelaars. Jacques Martin zelf was vooral zeer te spreken over de Nederlandstalige reeks. Deze oplage was namelijk veel kleiner dan de Franse en waarschijnlijk werd er daardoor meer aandacht aan het drukproces besteed, zodat de kleuren hierdoor beter tot hun recht kwamen. In het Frans kennen de albums meerdere drukken. Niet-bestaande herdrukken worden nog wel eens vermeld in de Nederlandstalige fondscatalogi van Lombard; dat is foutief, gebaseerd op de oorspronkelijke Franstalige. In de *BDM*, de Franse stripcatalogus, wordt onderscheid gemaakt tussen originele Belgische en apart voor de Franse markt gedrukte albums, welke door uitgeverij Dargaud werden verzorgd.[1]

Van het tweede Alexalbum *De gouden sfinx* (1956) bestaan twee uitvoeringen; één met een platte/vierkante en een editie met ronde rug. Het gaat bij deze laatste om een binding van restanten van het boekblok van de eerste druk, echter gebonden, drie jaar na verschijnen van het album met de platte/vierkante rug.[2]

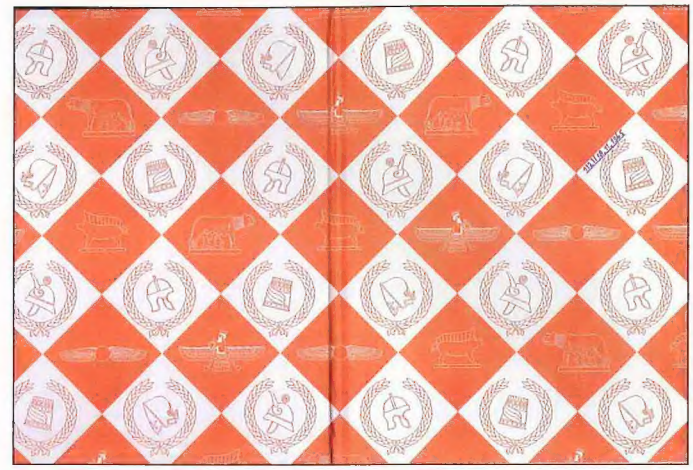

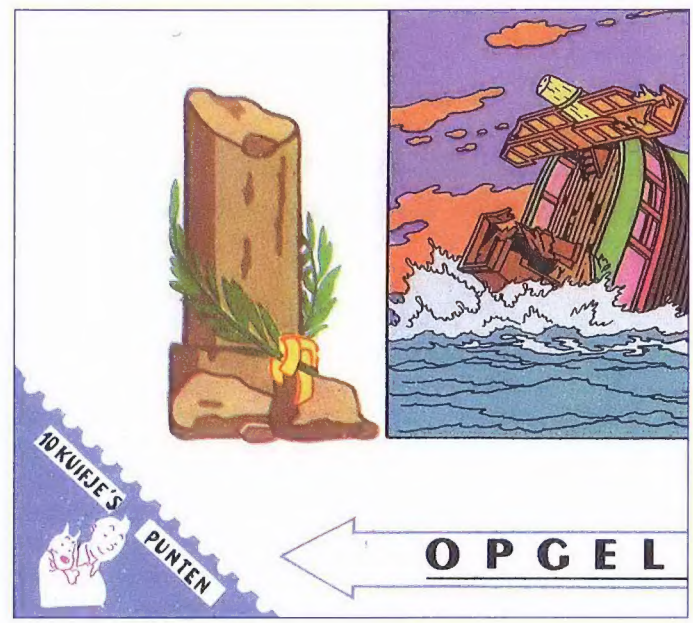

Boven: Schutbladen Alex 3 LC, Het vervloekte eiland
Onder: Kuifjespunt in hetzelfde album

INDIEN JE KUNT LEZEN...
ZET JE IN EEN HOEK...
EN LEES DEZE DRIE PRETTIGE ALBUMS :
HET GEHEIM VAN DE GROTE PYRAMIDE
door E.-P. JACOBS
HET SEIN STAAT OP ROOD
door J. MARTIN
CHICK BILL TEGEN DE ONZICHTBARE
door TIBET.
HET GEHEIM van de GROTE PYRAMIDE
HET SEIN STAAT OP ROOD
69 F.
TIBET
CHICK BILL TEGEN DE ONZICHTBARE
49 F.
DEZE ALBUMS ZIJN EEN AANGENAME VERRASSING VOOR DE FEESTDAGEN : SINTERKLAAS, KERSTMIS, EN NIEUWJAAR...
69 F.
DEZE ALBUMS VAN DE LOMBARD UITGAVEN ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ ALLE BOEKHANDELAARS EN IN DE KUIFJE's WINKEL. KAN JE ZE IN JE BUURT NIET KOPEN, STORT DAN HET BEDRAG OP P.C.R. 1909.16 VAN KUIFJE-BRUSSEL.

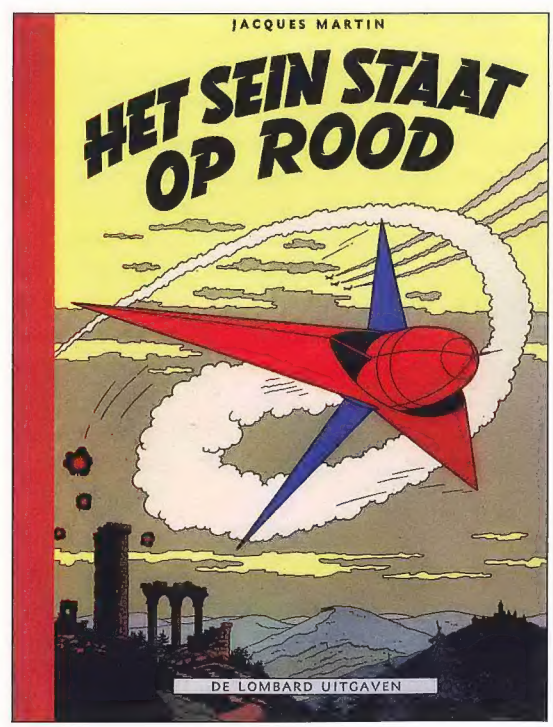

ZIEHIER DE ALBUMS VAN DE LOMBARD COLLECTIE

Vijf spannende albums van E.-P. JACOBS :
Het Geheim van de Zwaardvis
Deel 1 69 F.
Deel 2 79 F.
Het Geheim van de Grote Pyramide
Deel 1 69 F.
Deel 2 69 F.
Het Gele Teken 69 F.

★

Drie albums van J. MARTIN :
De Avonturen van Alex :
Alex de Onverzaagde 59 F.
De Gouden Sfinx 69 F.
In herdruk :
Het Sein staat op rood 69 F.

★

Drie albums van F. CRAENHALS :
De Avonturen van Pom en Teddy 69 F.
Het eigenaardige geval van M. van Meylbeke 29 F.
De Petroleumkoorts 29 F.

★

Drie albums van P. CUVELIER :
De fantastische avonturen van Corentin 59 F.
De nieuwe avonturen van Corentin 59 F.
Corentin bij de Roodhuiden 59 F.

★

Twee grappige verhalen door R. MACHEROT :
Chlorophyl tegen de Zwarte Ratten 49 F.
Chlorophyl en de samenzweerders 59 F.

★

Nieuw :
De Blauwe Driehoek door A. WEINBERG 59 F.

★

Een album van F. FUNCKEN :
De Witte Ruiter 49 F.

★

Een album van B. DEMOOR :
De raadselachtige M. Barelli 49 F.

★

Nieuw :
Mijnheer Vincent door R. REDING 49 F.

★

En zes albums van de avonturen van de cowboy Chick-Bill, door TIBET :
Chick Bill tegen de onzichtbare 49 F.
De kat zit in de zak 49 F.
Doorbraak naar het Westen 49 F.
Kid Ordinn komt in opstand 49 F.
De zonderlinge Casy Moto 49 F.
De Pijpekop (nieuw) 49 F.

★

DEZE ALBUMS BEVATTEN DE BESTE VERHALEN VERSCHENEN IN HET WEEKBLAD KUIFJE

Lombard-catalogus 1956-57 blz. 12+13 met zogezegde herdruk van Lefranc 1

Alex 2 (Sfinx) LC 1956 cover

Alex 2, 1edr LC 1956 (platte rug)

Alex 2, 2dedr LC 1959 (ronde rug)

Van de uitgave van het volgende deel, *Het vervloekte eiland* uit 1957 zijn minstens drie versies bekend die redelijk courant worden aangetroffen. De achterkant met de bekende "ruitjes" is zowel in blauw/geel, rood/geel als groen/geel gedrukt. Achterop worden respectievelijk 26, 27 en 28 titels genoemd. Het boekblok is bij alle drie de versies identiek, vandaar dat we er van uitgaan dat de albums tot dezelfde druk behoren en dat de drukker een gedeelte van de oplage met diverse restantachterkanten heeft gebonden. Verreweg het meest aangetroffen wordt het album met de rood/gele achterkant. Veel verzamelaars menen dat dit de enige eerste druk is, vaak onwetend over het bestaan van de andere twee versies. Er zijn ook varianten bekend met achterop een egale kleur, zowel in blauw als roze. In het midden het bekende "schild" met hierin de titels van andere LC-delen. Dit is mogelijk uiteraard, indien de drukker restantachterkanten gebruikt. Uit zuinigheid, omdat er bij het drukken van de oorspronkelijke achterkant iets mis is gegaan of omdat er te

	Lombard Collectie	**Alex**	(Hardcovers)	
	(Jacques Martin)	Colofon		Achterplat >
Nr./LC:	Titel:	Jaar:	Drukkerij	Aantal titels / type / kleur:
1 (21)	Alex de Onversaagde	Copyright by de Lombard Uitgaven, Brussel 1956	C. Van Cortenbergh (Vorst-Brussel)	16 / Schild / Roze
2 (29)	De gouden sfinx	Copyright 1956 by De Lombard Uitgaven - Brussel.	Desoer (Luik)	23 / Schild / Oranje
		Copyright 1956 by De Lombard Uitgaven - Brussel.	Desoer (Luik)	35 / Ruit / Blauw-Geel
3 (34)	Het vervloekte eiland	Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	?? / Schild / Blauw
		Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	?? / Schild / Blauw
		Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	?? / Schild / Roze
		Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	26 / Ruit / Blauw-Geel
		Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	27 / Ruit / Rood-Geel
		Copyright 1957 bij de Lombard Uitgaven, Brussel.	Charles Bulens N.V. (Brussel)	28 / Ruit / Groen-Geel
4 (43)	De tiara van Oribal	Copyright 1958 bij De Lombard - Uitgaven, Brussel.	blanco	37 / Ruit / Rood-Geel
5 (48)	De zwarte klauw	Copyright 1959 bij de Lombard uitgaven, Brussel.	G. en CH. VANDEZANDE N.V., Brussel	37 / Ruit / Blauw-Geel
		Lefranc		
1 (8)	Het sein staat op rood	Copyright by Editions du Lombard, Brussel, 1954.	C. Van Cortenbergh (Brussel)	7 / Schild / Roze
		Copyright by De Lombard uitgaven, Brussel (Z.J.)	Deheneffe (Brussel)	Afbeelding (= HCV blz. 63)
2 (58)	De Vlammenzee	Copyright 1961 by De Lombard uitgaven, Brussel	Wils N.V. (Merksem)	37 / Ruit / Blauw-Geel

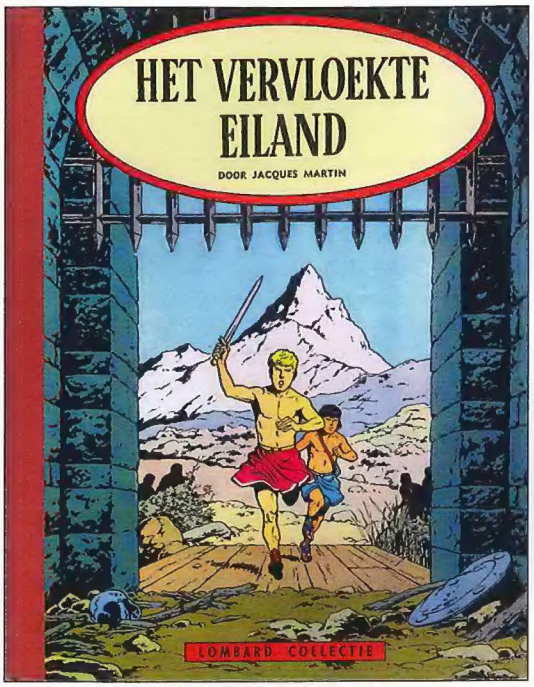

Alex 3, LC 1957

Vlnr: Alex 3 achterkanten, LC 1957 27T rood, 26T blauw en 28 T groen

weinig achterkanten (of te veel boekblokken) zijn gemaakt? Wij rekenen eigenlijk alle zes uitvoeringen van dit derde deel tot de eerste druk. Hoogstwaarschijnlijk zijn de boekblokken in dezelfde periode gebonden en gelijktijdig of zeer kort na elkaar op de markt gebracht. Zie voor een totaaloverzicht de tabel “Lombard Collectie” op deze pagina. Het eerste Lefrancverhaal *Het sein staat op rood*, is overigens door Lombard in 1966 of 1967 nog als softcoveralbum uitgebracht, tegelijk met de uitgave verschenen bij de Nederlandse Uitgeverij Van der Hout & Co N.V. In de Matla-katalogus staat als jaartal van verschijnen 1966, maar het album wordt in de Lombard-fondscatalogus van 1966/67 niet genoemd. Dit kan duiden op een zeer geringe oplage, of op een ander jaar van verschijnen. Het kan ook zijn dat het bewust niet is vermeld om uitgeverij Casterman niet voor het hoofd te stoten. Casterman is namelijk dan al Martins nieuwe uitgever en geeft het verhaal (*La grande menace*) zelf in 1966 in het Frans uit.

Kleur + type rug	Blz. 62 onderaan	Schutblad	Kleur Kuifje-punt	Opmerkingen
Rood Linnen (rond)	Gedrukt in België	blanco	Zwart	
Rood Linnen (plat/vierkant)	blanco	bedrukt (licht-olijfgroen)	Blauw/rood/zwart	
Rood Linnen (rond)	blanco	blanco	Blauw/rood/zwart	Boekblok van 1e druk in herbinding uit 1959
Rood Linnen (donker)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	Zie artikel. Door Dennis waargenomen. (*)
Rood Linnen (licht)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	Zie artikel. Door Dennis waargenomen. (*)
Rood Linnen (licht)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	Zie artikel. Door Mark waargenomen. (*)
Rood "Leder" (ruw) (rond)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	
Rood Linnen (rond)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	Zie artikel. Algemeen beschouwd als de 1e druk.
Rood Linnen (rond)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (flets-oranje)	Blauw/rood/zwart	
Rood Linnen (rond)	blanco	bedrukt (oranje)	Blauw/zwart	
Rood Linnen (rond)	GEDRUKT IN BELGIE	bedrukt (oranje)	Blauw/rood/zwart	

(*) Aantal titels en type rug helaas niet genoteerd.

Rood Linnen (plat/vierkant)	blanco	bedrukt (grijs)	Blauw/rood/zwart	Alex deel 1 en 2 al achterop aangekondigd!
nvt.	Gedrukt in België	nvt.	geen	(1966?) 1e druk softcover (ook als Van der Hout)
Rood Linnen (rond)	Gedrukt in België	bedrukt (oranje)	Blauw/zwart	Silhouet Kuifje in punt is wit.

(Z.J.) Zonder jaartal van copyright)

UITGEVERIJ CASTERMAN EN DE "LINNENRUGGEN"

Raymond Leblanc was begin jaren zestig van plan om minder stripalbums uit te gaan geven. Waarom is niet helemaal duidelijk. Liepen zijn albuminkomsten terug, wilde hij meer samenwerken met of het overlaten aan Dargaud? Wellicht geld vrijmaken en zich concentreren op de tekenfilms van Belvision? Wij weten het niet. Wel bekend is dat hij zeer "coulant" was voor zijn tekenaars en ze vrijliet om over te stappen naar een andere uitgeverij. Martin vond dat Lombard na de voorpublicatie te lang wachtte met het uitgeven van zijn albums en kwam eind 1961 - na het tweede en laatste Lefrancalbum *De vlammenzee* bij Lombard - via de contacten van Hergé, terecht bij Casterman, dat hem direct inlijfde. Toch zou het door diverse productievertragingen en werk in de studio nog vier jaar duren voor de eerste albums van *Alex* en *Lefranc* bij Casterman zouden verschijnen. Enkel in het Frans, helaas. Het weekblad *Kuifje* blijft gelukkig nog wel de verhalen voorpubliceren, Casterman start in 1965 met het Alexverhaal *Les Légions Perdues* (*De verloren legioenen*) gelijktijdig uitgebracht met *La griffe noire* (*De zwarte klauw*). Tevens is dat jaar in album het derde Lefrancavontuur *Le Borg Mystère* (*De giftige sneeuw*) verschenen. Allen gekartonneerd uiteraard...

Voorafgegaan door Jo, Suus en Jokko in 1958 geeft Casterman in de periode 1960/61 tot en met 1969 de Nederlandstalige Kuifjealbums uit als softcover met een linnen rug. Deze zogenoemde "Linnenruggen" worden ook gehanteerd bij de eerste vier Alex-albums die Casterman in Nederland en Vlaanderen vanaf 1968 op de markt brengt. De albums kunnen eigenlijk, net als bij Kuifje, beschouwd worden als een aparte verzamelreeks; zowel de eerste drukken uit 1968, als de herdrukken uit 1969 worden gezocht door verzamelaars.

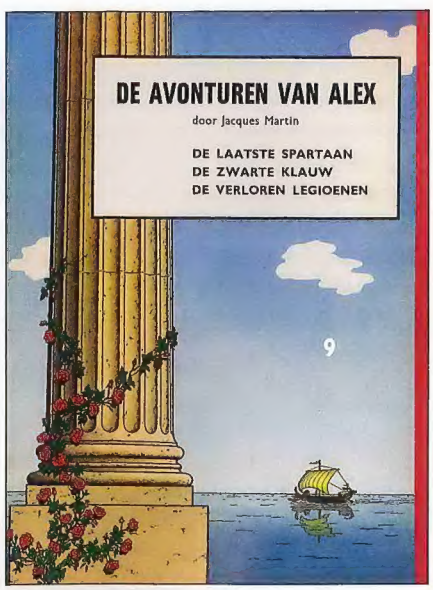

	Alex "Linnenruggen"	1e druk / herdruk		Casterman		
	(Jacques Martin)	Colofon		Achterkant > Aantal titels & Laatste titel:		
Druk:	Titel:	Jaar:	Letter	Alex	Depotnummer (laatste blz.):	Reeksnr.:
1	De laatste Spartaan	1968	blanco	3 / De verloren legioenen	D.1968/0053/126	7
	De laatste Spartaan	1968	blanco	4 / Het Etruskische graf	D.1968/0053/126	7
2	De zwarte klauw	1968	blanco	3 / De verloren legioenen	D.1968/0053/206	5
	De zwarte klauw	1968	blanco	4 / Het Etruskische graf	D.1968/0053/206	5
3	De verloren legioenen	1969	blanco	4 / Het Etruskische graf	D.1969/0053/192	6
4	Het Etruskische graf	1969	blanco	4 / Het Etruskische graf	D.1969/0053/183	8

De eerste drukken van de delen 1 en 2 zijn vermoedelijk tegelijk verschenen in 1968.
Deel 3 staat op deze delen achterop al wel vermeld, maar verscheen in 1969. Waarschijnlijk tegelijk met deel 4 en de herdrukken met linnen rug van deel 1 en 2.

Pagina 10 bovenaan:
Bij Lombard was Alex één van de vele helden en promotie verliep via de periodieke albumaankondigingen, met Pasen, zomervakantie, Sinterklaas, Kerstmis ...
Bij Casterman kreeg Alex een andere status. De afgebeelde toonbankdisplay dateert uit de beginperiode (1970?) en bestaat voor zover bekend alleen in het Frans

Rechts:
Lefranc 2, LC 1961 cover en achterkant blauw

Er wordt niet gestart met het eerste verhaal, maar wel met *De laatste Spartaan* en (alweer) *De zwarte klauw*. Casterman brengt dus een "nieuw" deel dat een jaar eerder in het Frans verscheen, respectievelijk de herdruk van een oorspronkelijk in 1959 bij Lombard verschenen verhaal. Beide uitgaven hebben drie Alex-titels achterop het album. De volgende twee albums, *De verloren legioenen* en *Het Etruskische graf* uit 1969 hebben vier titels achterop. De deeltjes worden zeer goed verkocht want meteen al datzelfde jaar worden die uit 1968 herdrukt, ook met vier titels achterop. In 1970 wordt er afgestapt van de linnen ruggen en gaat Casterman over op de huidige gebrocheerde (softcover) albums.[3] Dit type stripboek wordt vanaf dan tevens gehanteerd voor de reeks *Kuifje*. De albums van *De 4 helden* en de nieuwe reeks *De koene ridder*, beiden van Francois Craenhals, worden ook op deze wijze uitgevoerd.

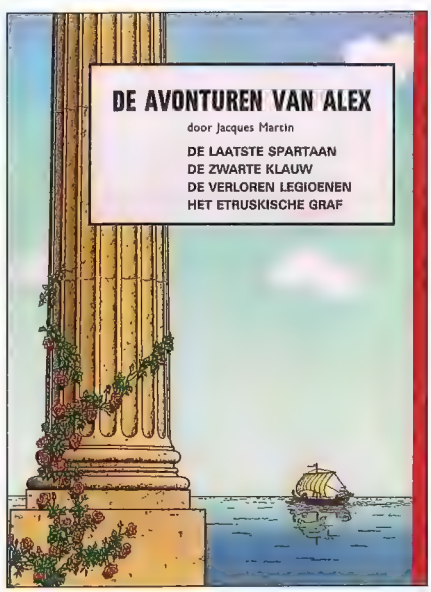

Van links naar rechts:
Linnen rug Spartaan 1968 (cover)
Linnen rug Klauw 1968 (cover)
Alex Linnen Rug 3 titels (1968)
Linnen rug Legioenen 1969 (cover)
Linnen rug Etruskische 1969 (cover)
Alex Linnen Rug 4 titels (1969)

Opmerkingen:
Eerste Nederlandstalige druk met linnen rug (1968)
Één herdruk met linnen rug (1969).
Eerste Nederlandstalige druk met linnen rug (1968)
Één herdruk met linnen rug (1969).
Eerste Nederlandstalige druk met linnen rug (1969). Geen herdruk met LR.
Eerste Nederlandstalige druk met linnen rug (1969). Geen herdruk met LR.

EERSTE DRUK-HERKENNING VANAF 1970

De eerste vier Alex-albums uit 1968/1969 zijn door hun specifieke uitvoering en met behulp van het aantal titels achterop het album goed als eerste druk te herkennen. Bij de eerste drukken van Casterman vanaf 1970 is dit voor veel verzamelaars soms een moeilijke materie, voor zowel *Alex* als *Lefranc*. Wat zeker niet helpt is dat Casterman zeer vlot herdrukte en de albums tussen 1968 en 1973 niet-chronologisch uitgaf. Daardoor dient altijd goed op de achterkant het aantal titels nageteld te worden en regelmatig moet de Matlakatalogus erbij gepakt worden om een eerste druk te kunnen determineren. Met behulp van de reeksoverzichten in dit nummer hoeft dat nu niet meer. Aanvullend hierop een toelichting op het door Casterman gehanteerde coderingssysteem, gebruikt in het colofon in de albums onderaan op de tweede bladzijde (verso titelpagina). Het colofon bevat naast de naam van de uitgever in 1968, 1969 en 1970 enkel het (copyright)jaartal. Vanaf 1971 staat er af en toe een cijfer in combinatie met een kleine of grote letter vermeld. Vanaf medio 1972 tot 1978 wordt het makkelijker. In het "ijkjaar" 1972 start Casterman met het gebruik van de hoofdletter B, zonder cijfertoevoeging.. Deze lettercode loopt bij Lefranc door tot de E in 1975 Bij Alex tot de H in 1978; ieder jaar zijn eigen letter dus. Indien in het colofon het jaar van copyright en de hoofdletter overeenkomen, is er veelal sprake van een eerste druk, meestal zeker in combinatie met het jaar van het depotnummer dat onderaan de laatste bladzijde van het album staat (vanaf 1989 voorin). Honderd procent consequent is Casterman niet, want zowel in 1972 als in 1975 zijn colofonpagina's bekend zonder gebruik van de hoofdletter. In 1973 wordt ook de combinatie BC gebruikt. Toch kan er ook nog verwarring ontstaan indien een album al in het zelfde jaar is herdrukt! Alex' *Iorix de Grote* uit 1972 bijvoorbeeld kent twee drukken uit datzelfde jaar, beide met de B in het colofon en alle twee zonder schutbladen.[4] De druk met 7 titels achterop is de eerste, die met acht de tweede druk. Gebruik daarom voor een definitieve eerstedrukbepaling de reeksoverzichten.

casterman
serie alex
Jacques Martin
Een spannende serie stripverhalen, die zich afspelen in de tijd van de Romeinen en Grieken, met als hoofdpersoon Alex, de zoon van Gallische ouders, die bij de Romeinen opgevoed werd. Fantastisch van tekening.
Thans leverbaar :
De Laatste Spartaan
De Zwarte Klauw
De Verloren Legioenen
Het Etruskische Graf
Het Afgodsbeeld
De Gouden Sfinx
Iorix de Grote
De Tiara van Oribal
Het Vervloekte Eiland
Alex de Onversaagde
Formaat 23 × 30,5 cm, in vierkleurendruk.
Prijs : fl. 3.75
DE LAATSTE SPARTAAN
DE GOUDEN SFINX
HET AFGODSBEELD
HET ETRUSKISCHE GRAF
DE ZWARTE KLAUW
DE VERLOREN LEGIOENEN
IORIX DE GROTE
ALEX
DE ONVERSAAGDE

In meerdere opzichten is 1972 een cruciaal jaar. Buiten de start van het gebruik van de lettercode zonder cijfer zijn de vier "Linnenruggen" uit 1968/1969 en *Het Afgodsbeeld* uit 1970 inmiddels al als gebrocheerd album herdrukt. Jacques Martin verlaat dat jaar de Studio's Hergé. Sterker nog, hij

© CASTERMAN 1968. - Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden.	*1968 (-) Alex 7 (Spartaan) 1e 1968*
© CASTERMAN 1972 – Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden. B	*1972 (B) Alex 10 (Iorix) 1e 1972*
© CASTERMAN 1973. – Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden. ISBN 90 303 3001 5. B C	*1973 (B C) Alex 3 (Eiland) 1e 1973*
© Casterman 1975. – Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden. ISBN 90 303 3034 1. E	*1975 (E) Lefranc 3 (Sneeuw) 1e 1975*
ISBN 90 303 3014 7 © Casterman 1978 – Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden. H	*1978 (H) Alex 14 (Vulkaan) 1e 1978*

Geheel boven: Alex 10 (Iorix) 1e 1972 (back, 7 titels)
Boven: Alex 10 (Iorix) 2e 1972 (back, 8 titels)
Links: Advertentie Alex-albums (Casterman cat. 1974)

EEN NIEUWE SERIE
de koene ridder
door Fr. CRAENHALS
Nieuw : DE WET VAN DE STEPPE
Herdrukt :
De Zwarte Prins - De Wolven van Rastigne
Geheel in kleuren uitgevoerd. : fl. 3,50
alex
door JACQUES MARTIN
Nieuw : DE GOUDEN SFINX
Herdrukt :
De laatste Spartaan - De Zwarte Klauw - De verloren Legioenen - Het Etruskische Graf - Het Afgodsbeeld
Boeken, groot formaat 23×30,6 cm, in vierkleurendruk. Hoogglanzend geplastificeerd : fl. 3,50
de vier helden
door FRANÇOIS-GEORGES
De spannende en tegelijk komische avonturen van drie jongens en een meisje.
De Vier Helden en de vliegboot - De Vier Helden en het zeemonster - De Vier Helden en de heilige koe - De Vier Helden en de nachtelijke bezoeker - De Vier Helden en de Koeroekoe
Geheel in kleuren uitgevoerd. : fl. 3,00
DE GOUDEN SFINX
HET AFGODSBEELD

Advertentie Alex-albums (Casterman cat. 1972)

koopt zich vrij voor 750.000,- Bfr ! De inkomsten uit de verkoop van de stripalbums waren indrukwekkend en fors hoger dan het loon van Martin; Hergé vaarde wel bij het studiosysteem, vooral omdat de Studio en het personeel werden gebruikt als gunstige belastingaftrekpost. Hergé was dan ook woest toen Martin vertrok. Martin zelf startte zijn eigen studio, voerde de productie van *Alex* op en concentreerde zich mede op het maken van scenario's voor *Lefranc*. Het tekenwerk hiervan liet hij over aan anderen.

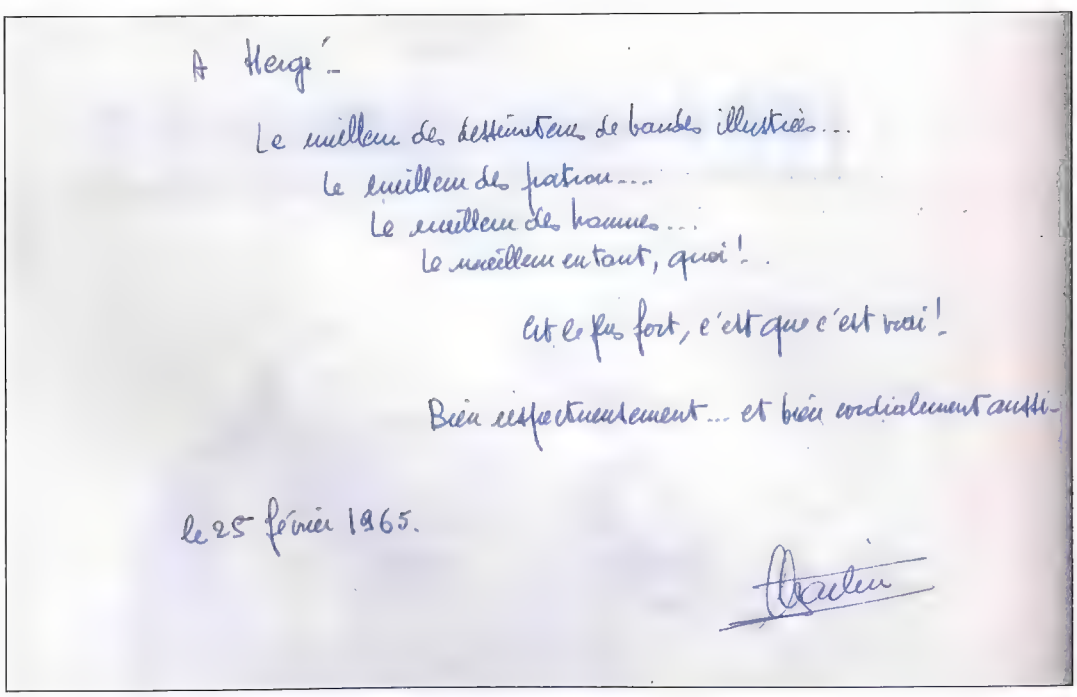
A Hergé -
Le meilleur des dessinateurs de bandes illustrées...
Le meilleur des patrons...
Le meilleur des hommes...
Le meilleur en tout, quoi !...
Et le plus fort, c'est que c'est vrai !
Bien respectueusement... et bien cordialement aussi
le 25 février 1965.

Opdracht van Jacques Martin aan Hergé, in het album Les Légions perdues.
Op 25 februari 1965 schrijft hij :
"Aan Hergé, de beste striptekenaar, de beste baas, de beste mens, de beste in alles kortom ! ... En het sterkste is, dat het nog waar is ook! Met respectvolle en hartelijke groeten ..."

	Alex "Gebrocheerd"	1e druk		Casterman	
	(Jacques Martin)	Colofon		Achterkant > Aantal titels & Laatste titel:	
Nr.:	Titel:	Jaar:	Letter	Alex	Lefranc
1	Alex de onversaagde	1973	C	10 / Iorix de Grote	
2	De gouden sfinx	1971	1B	6 / Het Afgodsbeeld	
3a 3b	Het vervloekte eiland *(orig. cover)* Het vervloekte eiland *(hert. cover)*	1973 1973	B C blanco	8 / De tiara van Oribal 18 / Vercingetorix	9 / De crypte
4	De tiara van Oribal	1972	blanco	7 / Iorix de Grote	
5	De zwarte klauw	1971	1B	6 / Het Afgodsbeeld	
6	De verloren legioenen	1970	blanco	5 / Het Afgodsbeeld	
7	De laatste Spartaan	1971	1B	6 / Het Afgodsbeeld	
8	Het Etruskische graf	1971	blanco	6 / Het Afgodsbeeld	
9a 9b	Het Afgodsbeeld Het Afgodsbeeld *(+ schutbladen)*	1970 1970	blanco D	5 / Het Afgodsbeeld 10 / Iorix de Grote	
10a 10b	Iorix de Grote Iorix de Grote *(+ schutbladen)*	1972 1972	B D	7 / Iorix de Grote 11 / De prins van de Nijl	
11	De prins van de Nijl	1974	D	11 / De prins van de Nijl	
12	De zoon van Spartacus	1975	E	12 / De zoon van Spartacus	3 / De Vlammenzee
13	Het spook van Carthago	1977	G	12 / De zoon van Spartacus	4 / De giftige sneeuw
14	De prooien van de vulkaan	1978	H	14 / De prooien van de vulkaan	5 / De poorten van de Hel
15	Een kind van Athene	1980	blanco	14 / De prooien van de vulkaan	6 / Operatie Thor
16	De toren van Babel	1981	blanco	16 / De toren van Babel	7 / De oase
17	De keizer van China	1983	blanco	15 / Een kind van Athene	6 / Operatie Thor
18	Vercingetorix	1985	blanco	17 / De keizer van China	9 / De crypte
19	Het paard van Troje	1988	blanco	19 / Het paard van Troje	10 / De Apocalyps
20	O Alexandrië	1996	blanco	20 / O Alexandrië	11 / Het Doelwit
21a 21b	De Barbaren *(Dargaud)* De Barbaren *(Cast.)*	1998 2001	x blanco	21 / De Barbaren 22 / De val van Icarus	X 14 / De colonne
22	De val van Icarus	2001	blanco	21 / De Barbaren	14 / De colonne
23	De groene rivier	2003	blanco	23 / De groene rivier	15 / El Paradisio
24	Roma, Roma...	2005	blanco	24 / Roma, Roma...	16 / Het ultimatum
25	Het was in Khorsabad	2006	blanco	24 / Roma, Roma...	16 / Het ultimatum
26	De Iberier	2007	blanco	26 / De Iberier	18 / De blauwe mummie
27	De duivel van Pharos	2008	blanco	27 / De duivel van Pharos	19 / Londen in gevaar
28	De verdwenen stad	2009	blanco	28 / De verdwenen stad	19 / Londen in gevaar

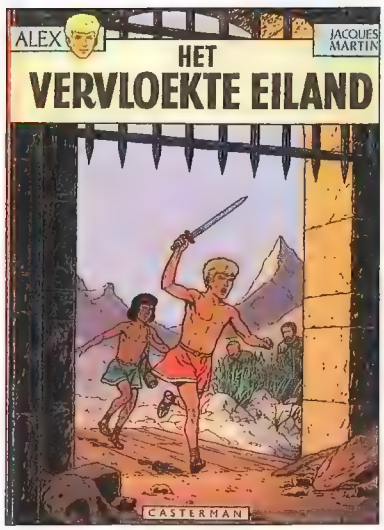

Uiterst links:
Alex 3 , cover 1e maal hertekend (1e dr 1973)

Links:
Alex 3, 2e maal hertekend (1ste druk 1986)

Rechts:
Schutbladen (Afgodsbeeld & Iorix) 1974

Depotnummer (laatste blz.):	Opmerkingen:
D.1973/0053/108	
D.1971/0053/89	Boven colofon > Talenlijst (Engels/Spaans/Frans)
D.1973/0053/36 D.1973/0053/36	2e druk > = idem 1e, maar met "Iorix de Grote" als laatste (10e) titel achterop genoemd! Originele cover. 1e druk uit 1986 met hertekende cover. Zelfde depotnummer als originele cover!
D.1972/0053/145	
D.1968/0053/206	(1971) 1e druk in 1968 als Linnenrug verschenen. Boven colofon > Talenlijst (Engels/Spaans/Frans)
D.1969/0053/192	(1970) 1e druk in 1969 als Linnenrug verschenen.
D.1968/0053/126	(1971) 1e druk in 1968 als Linnenrug verschenen. Boven colofon > Talenlijst (Engels/Spaans/Frans)
D.1969/0053/183	(1971) 1e druk in 1969 als Linnenrug verschenen. Boven colofon > Talenlijst (Engels/Spaans/Frans)
D.1970/0053/104 D.1970/0053/104	(1974) Er zitten ook schutbladen in de herdruk uit 1974 van "Iorix de Grote" Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Engels/Frans/Spaans/Zweeds)
D.1972/0053/68 D.1972/0053/68	2e druk > = idem 1e, maar met "De tiara van Oribal" als laatste (8e) titel achterop genoemd! (1974) Er zitten ook schutbladen in de herdruk uit 1974 van "Het Afgodsbeeld" Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Engels/Frans/Spaans/Zweeds)
D.1974/0053/45	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Engels/Frans/Spaans/Zweeds)
D.1975/0053/71	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Engels/Fins/Frans/Spaans/Zweeds)
D.1977/0053/108	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Engels/Fins/Frans/Spaans/Zweeds)
D.1978/0053/91	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Fins/Frans/Zweeds)
D.1980/0053/65	
D.1981/0053/136	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Fins/Frans/Grieks/IJslands/Portugees/Zweeds)
D.1983/0053/61	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Fins/Frans/IJslands/Portugees/Spaans/Zweeds)
D.1985/0053/223	Achter > eerste melding "Tristan" en vanaf dit deel Lefranc-titels in de goede verhaalvolgorde.
D.MLMLXXXVIII/0053/79	Vanaf deel 19 > Depotnummer op colofonpagina. Jaartal depotnummer in (foutieve) Romeinse cijfers. In Nederland gekrimfolied + bijlage (zw/w kaartje "Win een vliegreis naar Rome met Alex")
D.1996/0053/263	Merendeels getekend door Rafael Morales. Lastig album in 1e druk; vermoedelijk lage oplage.
d/1998/0086/181 D.2001/0053/407	Nieuw getekende achterkant met alleen Alex-titels. Niet herdrukt door Dargaud. Eerste druk als Castermanuitgave. Deel 21-24 getekend door Rafael Morales.
D.2001/0053/360	Vanaf deel 22 > nummer op rug.
D.2003/0053/401	Achter > eerste melding "De reizen van Alex" en "De dooltocht van Alex".
D.2005/0053/189	Achter > eerste melding "De reizen van Lefranc" en "Lois".
D.2006/0053/576	Getekend door C. Hervan en C. Simon / Script (gedeeltelijk) door F. Maingoval.
D.2007/0053/631	Getekend door C. Simon / Script door F. Maingoval en Patrick Weber.
D.2008/0053/520	Getekend door C. Simon / Script door Patrick Weber. Achter > eerste melding "De reizen van Tristan" en "Historische personages".
D.2009/0053/144	Getekend door Ferry / Script door Patrick Weber.

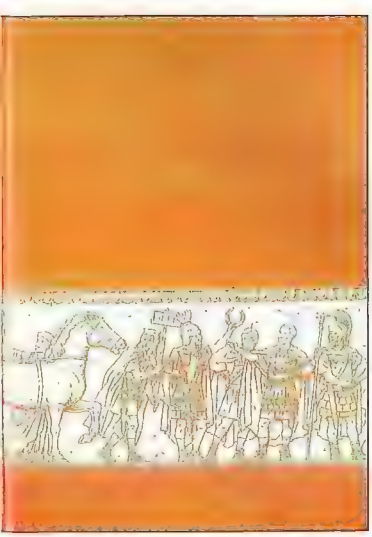

Rechts:
Alex 21,
Dargaud 1998,
cover en achterkant.
Niet herdrukt bij
Dargaud

Alex 29, Het testament van Caesar, verscheen toen dit artikel afgewerkt werd

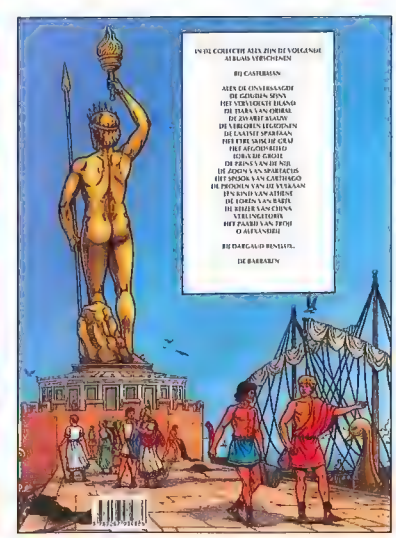

LEFRANC VEROVERT DE STRIPMARKT

Jacques Martin heeft eigenlijk het grootste deel van zijn werkzame stripleven gewerkt met assistenten. In de jaren veertig met Henri Leblicq en vanaf 1950 onder andere Roger Leloup. Tijdens zijn tijd in de Studio's Hergé trok hij regelmatig nieuwe krachten aan, waaronder de toen negentienjarige getalenteerde inkleurster Fanny Vlaminck, Hergé's toekomstige tweede vrouw. De medewerkers verzorgden veelal de inkleuringen en achtergronden. Bob de Moor heeft voornamelijk de achtergronden van *De giftige sneeuw* gemaakt en hierna het volledige vierde Lefrancverhaal *Het hol van de wolf* getekend. Dit werd in *Kuifje* gepubliceerd in 1970, maar na vier jaar wachten op de eerste albumuitgave wordt dit het eerst verschenen Lefrancverhaal bij Casterman in Vlaanderen en Nederland. Medio 1974 verschijnt eerst de Franse versie *Le repaire du loup*, in het laatste kwartaal gevolgd door de Nederlandstalige. Let op, deze eerste druk heeft als copyright- en depotnummerjaartal 1974 en de hoofdletter in het colofon is de **D**. Alles klopt dus klaarblijkelijk. Alleen, de tweede druk heeft dezèlfde kenmerken en is vrij kort na de eerste druk verschenen! Achterop de tweede druk staat links naast de Alex-albums de Lefranctitel *Het hol van de wolf*. De eerste druk mist deze titel! Dit Lefrancalbum is dan ook zeer zeldzaam in eerste druk en

Aankondiging Giftige Sneeuw (Kuifje 15, 1964)

werd door een striphandelaar in 1974 al tegen dertien keer de oorspronkelijke winkelprijs verkocht, terwijl hij wist dat de tweede druk binnen veertien dagen zou verschijnen.[5] De stripopiniebladen spraken er schande van. De kwetsbare rode rug (bij het openen kunnen er stukjes afspringen) is zelden nog intact en maakt dat het album nagenoeg onvindbaar is in nieuwstaat. Dit euvel komt eigenlijk in meer of mindere mate voor bij alle Casterman stripuitgaven gedrukt in de

	Guy Lefranc	**1e druk**		**Casterman**	
	(Jacques Martin)	Colofon		Achterkant > Aantal titels & Laatste titel:	
Nr.:	Titel:	Jaar:	Letter	Alex	Lefranc
1	Het sein staat op rood	1975	E	11 / De prins van de Nijl	2 / Het sein staat op rood
2	De vlammenzee	1975	blanco	12 / De zoon van Spartacus	3 / De vlammenzee
3a 3b	De giftige sneeuw De giftige sneeuw	1975 1975	E blanco	12 / De zoon van Spartacus 14 / De prooien van de vulkaan	4 / De giftige sneeuw 5 / De poorten van de hel
4	Het hol van de wolf	1974	D	11 / De prins van de Nijl	***GEEN* titel !!**
5	De poorten van de hel	1978	blanco	14 / De prooien van de vulkaan	5 / De poorten van de hel
6	Operatie Thor	1979	blanco	14 / De prooien van de vulkaan	6 / Operatie Thor
7	De oase	1981	blanco	15 / Een kind van Athene	7 / Oase
8	Het absolute wapen	1982	blanco	15 / Een kind van Athene	6 / Operatie Thor
9	De crypte	1984	blanco	18 / Spartaci Filius	8 / Het absolute wapen
10	De Apocalyps	1987	blanco	18 / Vercingetorix	10 / De Apocalyps
11	Het doelwit	1989	blanco	19 / Het paard van Troje	10 / De Apocalyps
12	De camarilla	1997	blanco	20 / O, Alexandrië	12 / De camarilla
13a 13b	De diefstal v/d Spirit *(Dargaud)* De diefstal v/d Spirit *(Cast.)*	1998 2001	x blanco	X 22 / De val van Icarus	13 / De diefstal van de Spirit 14 / De colonne
14	De colonne	2001	blanco	21 / De Barbaren	14 / De colonne
15	El Paradisio	2002	blanco	22 / De val van Icarus	15 / El Paradisio
16	Het ultimatum	2004	blanco	23 / De groene rivier	16 / Het ultimatum
17	De meester van het atoom	2006	blanco	24 / Roma, Roma...	16 / Het ultimatum
18	De blauwe mummie	2007	blanco	27 / De dooltocht van Alex (2)	18 / De blauwe mummie
19	Londen in gevaar	2008	blanco	26 / De Iberier	19 / Londen in gevaar
20	Zwarte Kerst	2009	blanco	28 / De verdwenen stad	19 / Londen in gevaar
21	De vervloeking	2010	blanco	28 / De verdwenen stad	19 / Londen in gevaar

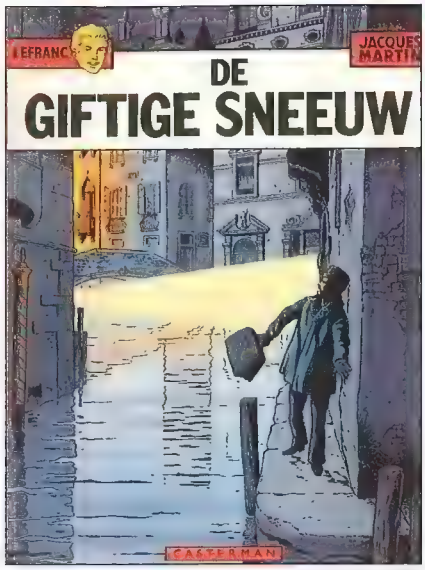

Lefranc 3, 1e dr 1979 hertekende cover

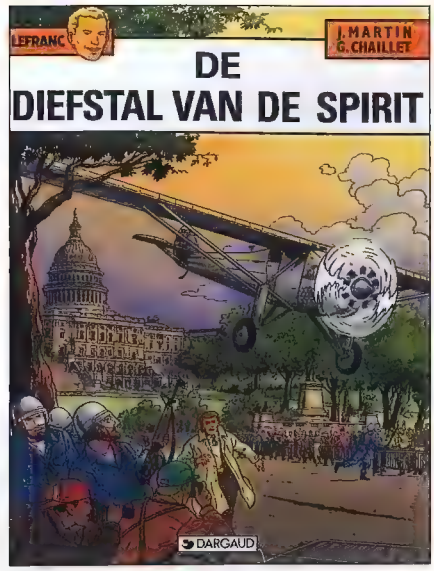

Lefranc 13, 1e dr Dargaud 1998

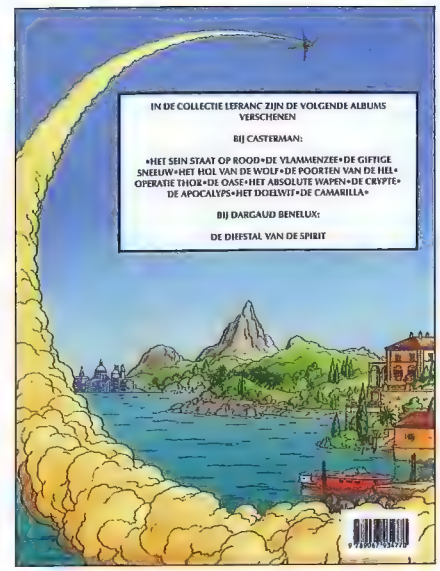
IN DE COLLECTIE LEFRANC ZIJN DE VOLGENDE ALBUMS VERSCHENEN
BIJ CASTERMAN:
•HET SEIN STAAT OP ROOD•DE VLAMMENZEE•DE GIFTIGE SNEEUW•HET HOL VAN DE WOLF•DE POORTEN VAN DE HEL• OPERATIE THOR•DE OASE•HET ABSOLUTE WAPEN•DE CRYPTE• DE APOCALYPS•HET DOELWIT•DE CAMARILLA•
BIJ DARGAUD BENELUX:
DE DIEFSTAL VAN DE SPIRIT

Lefranc 13, achterkant 1e dr Dargaud

jaren zeventig. Zeker bij alle gebrocheerde delen van Alex tot en met 1983 en bij de eerste vijf Lefrancalbums. Inclusief het deel met de hertekende cover van *De giftige sneeuw* uit 1979. Vanaf Lefranc deel zes worden de ruggen beter en in geel gedrukt om zich te onderscheiden van de Alex-reeks. De Lefrancalbums verschijnen in hoge oplagen en worden zeer goed verkocht. In Nederland in de jaren zeventig zelfs zes tot zeven keer meer dan in Vlaanderen! Wellicht

Depotnummer (laatste blz.):	Opmerkingen:
D.1975/0053/20	Delen 1 t/m 5 > rode rug
D.1975/0053/44	
D.1975/0053/124 D.1979/0053/9	Originele cover 1e druk met nieuw getekende cover uit 1979
D.1974/0053/69	2e druk > = idem 1e, maar "Het hol v/d wolf" als Lefranc-titel achterop genoemd!
D.1978/0053/89	Deel 5 t/m 13 getekend door Gilles Chaillet
D.1979/0053/94	Vanaf deel 6 > gele rug. Geen talenlijst. (2de?) druk bekend mét talenlijst
D.1981/0053/107	
D.1982/0053/187	Boven colofon > Talenlijst (Deens/Duits/Frans/Portugees/Zweeds).
D.1984/0053/209	Achter > eerste melding "Tristan".
Geen Depotnummer	
D.1989/0053/106	Vanaf deel 11 > Depotnummer op colofonpagina.
D.1997/0053/51	
D.1998/0086/17 D.2001/0053/408	Nieuw getekende achterkant met alleen Lefranc-titels. Niet herdrukt door Dargaud. Eerste druk als Castermanuitgave.
D.2001/0053/231	Deel 14 + 15 getekend door Christophe Simon. Vanaf deel 14 > nummer op rug.
D.2002/0053/344	Achter > eerste melding "De reizen van Alex".
D.2004/0053/317	Getekend door Francis Carin. Achter > eerste melding "De dooltocht van Alex" en "Lois".
D.2006/0053/377	Getekend door A. Taymans en E. Drèze / Script door M. Jacquemart. Cover > vanaf deel 17 alleen J. Martin in het rechter kader genoemd. Achter > eerste melding "De reizen van Lefranc".
D.2007/0053/326	Getekend door Francis Carin. / Script door Patrick Weber. "De dooltocht van Alex" in de titellijst.
D.2008/0053/267	Getekend door André Taymans en Erwin Drèze. Achter > eerste melding "De reizen van Tristan" en "Historische personages".
D.2009/0053/373	Getekend door Régric / Script door M. Jacquemart.
D.2010/0053/297	Getekend door André Taymans en Erwin Drèze./ Script door P. Delperdange Achter > eerste melding "De reizen van Loïs".

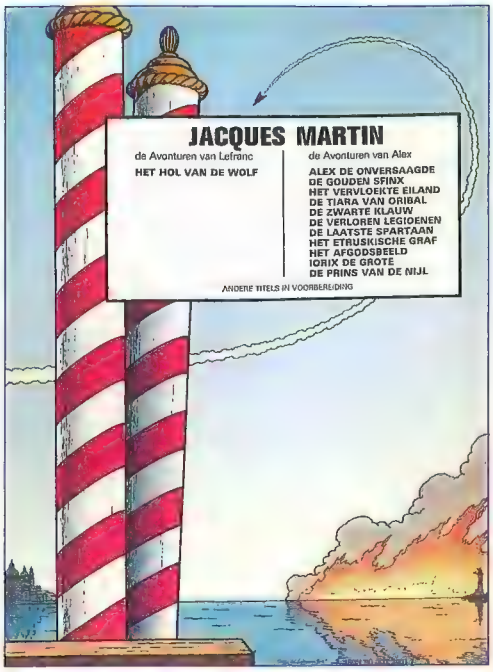

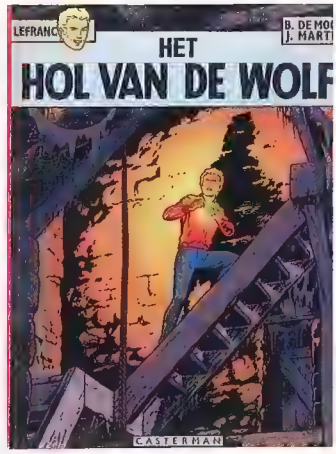

Boven:
Lefranc 4, 1e dr 1974

Geheel links:
Lefranc 4 (Wolf), 2e dr
Links: 1e dr zonder titel,
beide 1974!

Lefranc 4, 1974 (D),
idem in 1e en 2e druk!

© CASTERMAN 1974. – Rechten van vertaling en reproductie voor alle landen voorbehouden.
D ISBN 90 303 3031 7.

heeft de voorpublicatie van de eerste twee verhalen in het stripweekblad *Pep* in 1975 hier aan bijgedragen. Het blad introduceerde *Lefranc* bij een breed Nederlands publiek. Na 1975 komt Lefranc in *De Apocalyps* nog één maal terug in Nederland. Het stripweekblad *Eppo Wordt Vervolgd*, als voortzetting van *Eppo*, publiceert het in 1987, gevolgd door Alex' *Het paard van Troje* later dat jaar. Het verhaal wordt in *Sjors&Sjimmie Stripblad* afgesloten. Bij de eerste druk van het album zat – in ieder geval in Nederland – een reclameantwoordkaart voor dit stripblad, gekoppeld aan de wedstrijd "Win een vliegreis naar Rome met Alex". Het zwart/wit-kaartje is redelijk zeldzaam. Zeker indien nog aanwezig in de krimpfolieverpakking van het album!

lefranc
Een stripserie van hoge kwaliteit, die een zeer goede plaats tussen onze andere stripseries ingenomen heeft. Dat is niet te verwonderen, als men weet, dat Jacques Martin — de auteur-tekenaar van de Alex-serie — de geestelijke vader is.
Nieuw :
DE GIFTIGE SNEEUW
In dezelfde reeks :
Het Hol van de Wolf (Tekeningen van B. De Moor)
De Vlammenzee
Het Sein staat op rood
Formaat : 23 x 30,5 cm in vierkleurendruk.
HET SEIN STAAT OP ROOD
DE VLAMMENZEE
DE GIFTIGE SNEEUW
HET HOL VAN DE WOLF

Advertentie lefranc-albums (Casterman cat. 1976)

NIEUWE REEKSEN, RUZIE EN NETVLIESDYSTROFIE

Een scenario is meestal sneller gemaakt dan een verhaal getekend. Jacques Martin kon zich door de uitstekende verkopen van z'n albums diverse medewerkers veroorloven. Gilles Chaillet nam vanaf het vijfde deel *Lefranc* over en Martin zelf tekende nog de hoofdfiguren van *Alex*, maar zou zich vooral bezig gaan houden met het schrijven van de verhalen. Ook voor nieuw op te zetten reeksen. In de jaren veertig had hij al een scenario geschreven over Gilles de Rais (oorspronkelijk bedoeld voor Paul Cuvelier), dat hij in aangepaste vorm tussen 1978 en 1980 als *Xan* publiceerde in Kuifje weekblad, getekend door Jean Pleyers. Bij Lombard verschenen hiervan in 1984 en 1985 twee albums en gelijktijdig start Casterman in 1984 vanaf het derde verhaal de serie onder de naam *Tristan*. De reeks zal bij Casterman blijven. Jacques Martin ligt al een hele tijd goed op koers, wanneer hij na ruim vijfentwintig jaar eind 1987 echt ruzie krijgt met Casterman. Hij vindt dat z'n reeksen te weinig gepromoot worden en dat hij niet als vedette van de uitgeverij wordt gezien. Geen klein meningsverschil, want het duurt zo'n tien jaar. In die tijd mag hij om juridische redenen zelfs niet aan zijn eigen reeksen *Alex* en *Lefranc* werken en niet signeren in Angoulème! Slechts twee albums van *Alex* en twee van *Lefranc* zullen door Casterman in deze periode worden uitgegeven. Martin start noodgedwongen nieuwe reeksen als *Orion* en *Keos* op en begint zijn eigen uitgeverijtje, Orix. Een korte periode komen *Alex* en *Lefranc* zelfs bij Dargaud terecht. De twee albums die hier in 1998 verschijnen, zijn bij deze uitgever nooit herdrukt en in die uitgave redelijk zeldzaam. Het gaat om Alex' *De Barbaren* en Lefrancs *De diefstal van de Spirit*, waarvoor nieuwe albumachterkanten worden getekend.

Win een vliegreis naar Rome met Alex
inclusief ƒ 500,– zakgeld.
Aan de achterzijde van deze kaart staan 5 vragen over Alex en Het Paard van Troje. Je kunt telkens kiezen uit drie antwoorden waarvan één de juiste is.
1E PRIJS: Onder de goede inzendingen verloten wij tien prijzen met als hoofdprijs een geheel verzorgde reis voor twee personen van een week naar Rome inclusief ƒ 500,– zakgeld!
2E PRIJS: "Alex de onversaagde" een luxe album dat niet in de handel verkrijgbaar is, gesigneerd door Jacques Martin.
3E PRIJS: "Alex de keizer van China" een luxe album dat niet in de handel verkrijgbaar is, gesigneerd door Jacques Martin.
4E PRIJS: "Alex Vercingetorix" een luxe album dat niet in de handel verkrijgbaar is, gesigneerd door Jacques Martin.
5E T/M 10E PRIJS: Het nieuwste album van Jacques Martin, Alex "Het paard van Troje" gesigneerd door de grote meester en voorzien van de naam van de winnaar.

Zwart/wit reclameantwoordkaart bij Alex 19, Het paard van Troje

Rond 1988 openbaart zich bij Martin netvliesdystrofie; een ziekte die de cellen achter de oogbol vernietigt. Hij wordt halfblind en kan alleen nog met behulp van een sterk vergrootglas aangesloten op de PC de tekeningen van zijn medewerkers bekijken en de grote lijnen corrigeren. Voor een perfectionist als Jacques Martin ongekend frustrerend. In 1999 stabiliseert de genetische oogkwaal zich, wordt de strijdbijl met Casterman begraven en de draad weer opgepakt. In 2005 wordt een nieuw contract getekend; twee van zijn kinderen en twee medewerkers van Casterman nemen plaats in een commissie die waakt over de voortzetting van de stripreeksen. Een nieuwe *Alex* gaat verschijnen op 100.000 exemplaren en *Lefranc* op 70.000. Martin heeft ooit gezegd maximaal vijfentwintig albums van *Alex* te willen uitgeven, maar inmiddels zijn we bij nummer negentwintig beland en worden *Alex* en *Lefranc* al weer geruime tijd voortgezet door andere tekenaars en scenaristen. Er schijnen nog wel zo'n 50 synopsissen voor diverse reeksen klaar te liggen, dus voorlopig kan daar op geteerd worden. Hopelijk zijn deze van hetzelfde niveau als die van de beste verhalen van *Alex* en *Lefranc* ; elk goed voor ruim twee uur lees- en nog veel meer verzamelplezier.

(Met dank aan: Mark Boon en Peter de Haart)

NOTEN

1. Georges Dargaud was Raymond Leblancs' partner voor de Franse markt. Dargaud (Editeur) gaf vanaf 1948 Kuifje-weekblad in Frankrijk uit. Begin jaren vijftig trad het op als distributeur en daarna ook als uitgever van, onder andere, de "Collection du Lombard".

2. Alle circa vijftien exemplaren die wij van de *De gouden Sfinx* uit 1956 onderzocht hebben, waren gebonden in de platte, vierkante rug. De editie met ronde rug is door ons slechts twee keer waargenomen en wordt in de Matlakatalogus beschreven als eerste druk. Deze uitvoering heeft een achterkant uit 1959. De boekblokken zijn wel identiek.

3. De "BDM", de Franse stripcatalogus, geeft vaak per album aan of het om een hardcover (cartonné) of softcover (broché) gaat. In het Nederlands wordt het woord "brocheren" veelal gebruikt voor (in)naaien of (door)stikken (van boeken). De uit zestien pagina's bestaande katernen die het boekblok vormen, worden met draadgaren bij elkaar gehouden; ingenaaid. Stripboeken van doorgaans achtenveertig bladzijden hebben drie katernen, die van vierenzestig pagina's vier. In albums tot eind jaren zestig (vooral van Dupuis) zie je vaak de draaduiteinden nog zitten, of zie je donkere vlekjes door de rug heen. De katernen worden dan met (inmiddels verroeste) nietjes bij elkaar gehouden waarna deze in de kaft worden gelijmd. Boekblokken in hardcovers worden meestal door middel van de schutbladen aan de kaft bevestigd. De Linnenruggen van Casterman bestaan uit vier katernen en hebben als omslag een losse voor- en achterkaft, bij elkaar gehouden door een strook (pseudo)linnen waarin het boekblok wordt gelijmd. Bij Nederlandstalige stripalbums hanteren verzamelaars meestal de term "gebrocheerd" voor reguliere (ongeniete) softcoveruitgaven. Zo ook bij de Castermanuitgaven vanaf 1970, waarin eigenlijk geen garen meer wordt gebruikt. Een technisch juistere term die momenteel in kleine kring gebruikt wordt bij deze uitgaven van Kuifje en tevens ook voor Alex en Lefranc zou kunnen gelden, is "gelumbeckt". Lumbecken is zonder garen of nietjes binden van boeken waarbij de katernen aan de rugkant worden losgesneden en/of worden samengeperst, waarna een omslag van stevig papier op de rug van het boekblok wordt gelijmd. Een goedkopere bindwijze dan voorheen en vaak bij pocketuitgaven gehanteerd. Casterman past(e) deze techniek redelijk goed toe; de bladen zitten stevig vast in/op de rug van de kaft. De in diezelfde periode door uitgeverij Amsterdam Boek of Oberon uitgegeven albums en bijvoorbeeld de Kuifje-pockets van Lombard zijn ook gelumbeckt, maar zeer slecht ; na één keer lezen liggen de bladzijden vaak al los.

4. In Hans Matla's Stripkatalogus (1998) staat dat er geen herdruk is van de uitgave van *Iorix de Grote* uit 1972 zonder schutbladen, tot aan de druk met schutbladen. Deze bestaat wel, ook uit 1972. De druk van dit verhaal waarin schutbladen worden gebruikt is uit 1974 (copyrightjaartal 1972 en colofonletter D). Deze schutbladen worden dat jaar ook gebruikt bij een herdruk van *Het Afgodsbeeld* (copyrightjaartal 1970 en colofonletter D).

5. De verkoopprijs was FL 50,- , terwijl de albums toen in Nederland FL, 3,75 en in België Bfr. 69,- kostten.

BRONNEN

Béra, M., Denni, M., en P. Mellot, *Trésors de la Bande Dessinée BDM Catalogue encyclopédique* 2005-2006 (Parijs 2004).
Leever, J., *Kuifje Weekblad Index Deel 1, 1946-1965* (1e druk; Rhoon 2003).
Leever, J., Hengeveld, E. en A. Wijntjes, *Kuifje Weekblad Index Deel 2, 1966-1980* (1e druk; Rhoon 2005).
Matla, H., *Stripkatalogus, de negende dimensie* ('s Gravenhage 1998).
Ory, P., *Goscinny, bedenker van Asterix' avonturen*, een biografie (Vianen/Antwerpen 2009 (orig.: Frankrijk 2007)).
Wijntjes, A., *Van Eppo tot Striparazzi Index* (3e druk; Rhoon 2003 (1e druk 1999)).

INTERNET

www.stripspeciaalzaak.be ,
Stripfacts 22/01/2010 + FransenTop50_Alex6 (faits divers J.M.).

Strip(informatie)bladen enz. :

Het Belang van Limburg (14/08/1999). Interview met J.M. door Jan Bex.
Brabant Strip Magazine 160 (2008)
Ciso Stripgids 3 (1974).
Duizend Bommen! (huisorgaan van Het Hergé Genootschap) 23, 24, 26, 28, 32 (2006-2010). Alles over Lumbecken (door Hans Noppen).
Stripbewust 9 (1976).
Striprofiel 2e jg. 8/9 (1975).
Stripschrift 35/36 (1971), 53/54 (1973), 89
(1976), 216 (1987), 272 (1994), 341 (2001).
Wordt Vervolgd maandblad (Casterman) 69 (1987).
ZozoLala 162 + 163 (2008/2009).

"Ik wilde kost wat kost tekenen !"

Eric Henninot timmert op zijn 36ste aan zijn carrière als striptekenaar. Na het niet-vertaalde *Alister Kayne*, kwam zijn doorbraak met *Carthago* en deze maand verscheen de oneshot *Little Jones* in de *spinoff XIII Mystery*. Een heel groot realistisch tekentalent met veel oog voor details. Tijd voor een kennismaking tijdens het stripfestival in Sint-Gillis.

DOOR **TOM VERMEEREN** EN **GERT BUSSENS**

Kan je jezelf even kort aan onze lezers voorstellen ?
(lacht) Natuurlijk! Mijn naam is dus Eric Henninot. Ik ben geboren in Rouen in 1974 en momenteel woon en werk ik in Marseille. Ik liep middelbare school in Besançon. In 1997 behaalde ik in Marseille het diploma van ingenieur.

Je kreeg geen enkele vorm van artistieke opleiding ?
Nee. Je zou me een autodidact kunnen noemen. Mijn werk als ingenieur lag me totaal niet. Ik voelde dat ik een andere richting uit moest gaan. Illustraties maken, verhalen in beeld brengen door tekeningen is iets wat me al van op vroege leeftijd boeide.

Hoe kwam je dan in de stripwereld terecht ?
Dat is heel geleidelijk gebeurd. Ik wilde niet tegen elke prijs striptekenaar worden. Illustrator was ook een optie geweest. Ik wilde gewoon kost wat kost tekenen. Ik vond het altijd al fascinerend hoe je met eenvoudige middelen als

kleur en potlood een volledige, imaginaire wereld tot leven kan brengen. Ik las als kind wel strips : *De Smurfen*, *Asterix*, *Lucky Luke*, *Kuifje* en later ook *Lanfeust van Troy*, *Largo Winch* en *XIII*. Maar het was pas nadat ik een kinderboek had geïllustreerd, dat ik de smaak echt te pakken kreeg. In 1999 nam ik ook deel aan een stripwedstrijd, 'jeunes talents d'Angoulême'.

En … volgde de eerste publicatie snel ?
Nee, absoluut niet. *Les Naufragés,* een project waarvoor ik mij toen geëngageerd had, ging uiteindelijk niet door. De contracten waren getekend, maar de uitgever gaf er de brui aan nog voor het album helemaal afgewerkt was. Ietwat ontgoocheld besloot ik dan maar om mijn illustraties en tekenwerk online te publiceren. Via deze online-publicaties konden scenaristen die geïnteresseerd waren ons contacteren. Ik denk dat die site *BDamateur* trouwens nog altijd bestaat. (Inderdaad: surf maar naar bdamateur.com/bda/php/index.php, -red.)

Begin je op een vast uur met tekenen ?
Ik probeer dat wel. Meestal start ik rond negen uur 's morgens en ik probeer te eindigen tussen acht en negen uur 's avonds.

Teken je in stilte of heb je net muziek nodig om te kunnen werken ?
Als ik thuis teken, zet ik meestal de radio aan. Maar in het atelier waar ik de meeste tijd werk, wordt de keuze van de muziek door verschillende mensen bepaald.

Je werkt met collega's samen in een atelier ?
Inderdaad, ik wissel dagelijks van mening met onder andere Christophe Alliel (*Kookaburra Universe*, -red.), Bruno Bessadi (*HK*, -red.), Richard Di Martino (*Outre Tombe* bij Vents d'Ouest, -red.) en Thomas Allart (3 delen van *Pandora* bij Arboris, -red.). Allart is momenteel bezig met een nieuw album op scenario van Xavier Dorison. Met deze collega-striptekenaars komen we dagelijks samen in ons atelier van twee verdiepingen in Marseille. We doopten dit gebouw tot Zarmatelier. We wonen er allemaal vlak in de buurt en zijn ondertussen heel goede vrienden geworden.

EERSTE PUBLICATIE : 'ALISTER KAYNE' (2004 - 2006)

De eerste officiële publicatie kwam er in 2004 bij de Franse uitgever Albin Michel. Het gaat om twee albums in de reeks *Alister Kayne*. Deze verhalen zijn jammer genoeg niet vertaald naar het Nederlands.
Het scenario is van de hand van Stéphane Betbeder. Stéphane is trouwens een goeie vriend van Christophe Bec, de tweede scenarist waarmee ik samenwerk voor *Carthago*. Maar ik veronderstel dat we het daar straks wel zullen over hebben *(lacht).* Stéphane had mijn tekeningen op internet gezien en zag een samenwerking wel zitten. Hij bedacht het personage van Harry Price. Price is een spokenjager in Engeland aan het begin van de 20ste eeuw. Een man die echt bezeten is door het paranormale, het communiceren met overledenen en het hiernamaals. Het scenario beviel me onmiddellijk, moet ik zeggen.

Komt er ooit een derde deel in deze reeks ?
Zeg nooit "nooit"… maar ik denk het niet. Weet je, de reeks verkocht niet echt goed. Er werden slechts een 4000-tal exemplaren van elk deel verkocht. Onlangs werden de rechten overgekocht door Glénat, wie weet komt er een heruitgave of zo. Niets ligt vast tot nu toe.

DE DOORBRAAK : 'CARTHAGO' (2007)

Hoe ben je in contact gekomen met scenarist Christophe Bec ?
Zoals ik net vertelde, waren Stéphane Betbeder en Christophe Bec goeie vrienden. Na mijn samenwerking met Stéphane volgde vrij snel een samenwerking met Christophe. Onze eerste ontmoeting verliep heel gemoedelijk. We babbelden vrijuit over strips, reeksen die we goed vonden enzoverder. Maar eens we aan ons gezamenlijk project *Carthago* begonnen, liep het serieus mis.

Hoe bedoel je ?
Oh, ik zou er beter niet te veel over zeggen want we kunnen het echt niet meer met elkaar vinden. En dat is jammer want ik was laaiend enthousiast toen ik het scenario voor *Carthago* las *(diepe zucht).*

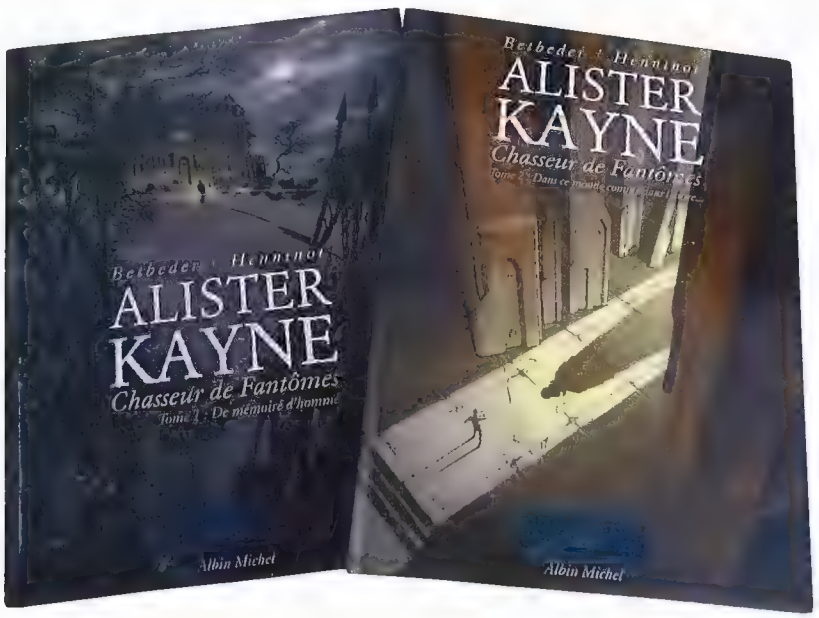

Henninots debuut : twee albums in de reeks Alister Kayne op scenario van Stéphane Betbeder die tussen 2004 en 2006 enkel in het Frans verschenen

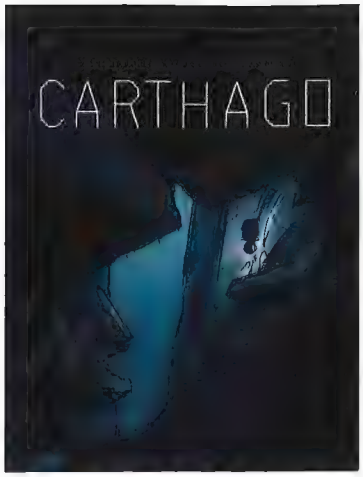

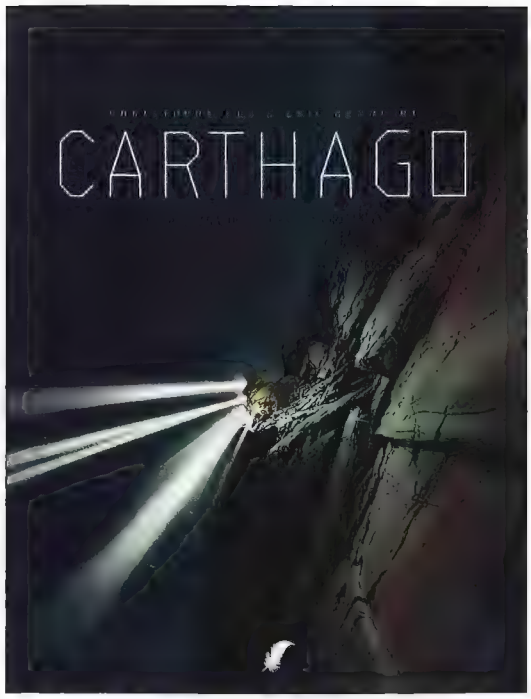

Midden: Nederlandstalige cover van deel 1 van de succesreeks Carthago (verschenen bij uitgeverij Daedalus in 2007) plus twee coverstudies

Waar liep het precies fout ?
Christophe vindt dat een scenarist en een tekenaar elk hun eigen job moeten doen. Ik kreeg geen enkele kans om mee te praten over het scenario. Van mening wisselen was een onbegonnen zaak. Onze samenwerking aan *Carthago* kan je in feite moeilijk een samenwerking noemen. We doen geheel apart ons ding. Ik krijg het scenario opgestuurd en dan kan ik beginnen tekenen.

Wat trok je het meest aan in het scenario van *Carthago* ?
Het vertrekpunt alleen al : een boorplatform ontdekt op een dag een ondergrondse grot in de diepzee waar de tijd is blijven stilstaan. De doofpotoperatie van gasmaatschappij Carthago mislukt en dan is het aan de knappe oceanologe Kim Melville om op zoek te gaan naar die grot en al haar geheimen. Dit klinkt toch bijzonder spannend en bijna filmisch… Ik was onmiddellijk enthousiast.

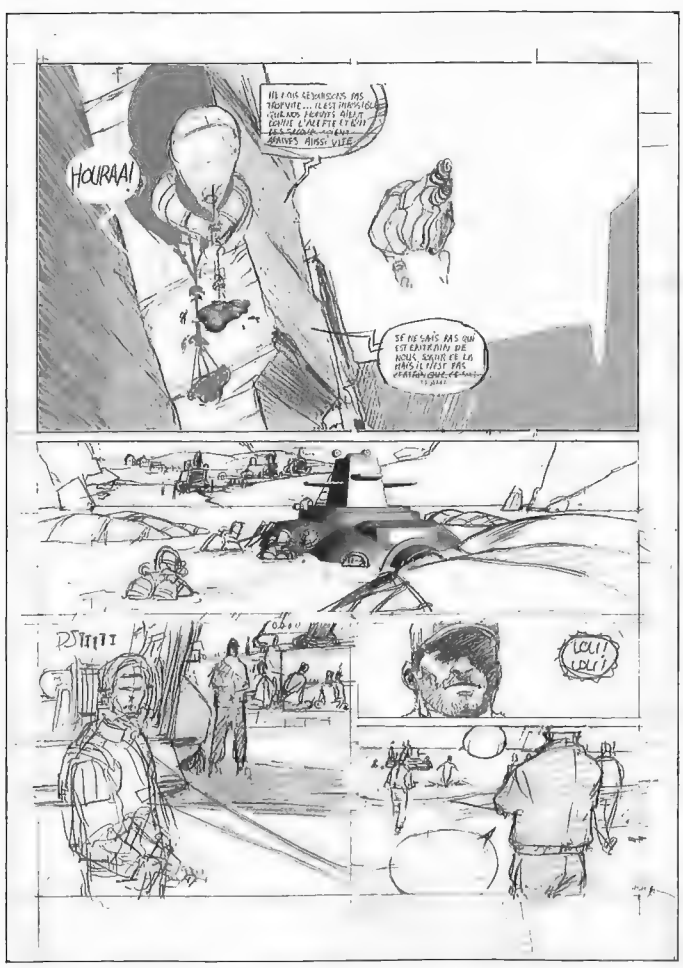

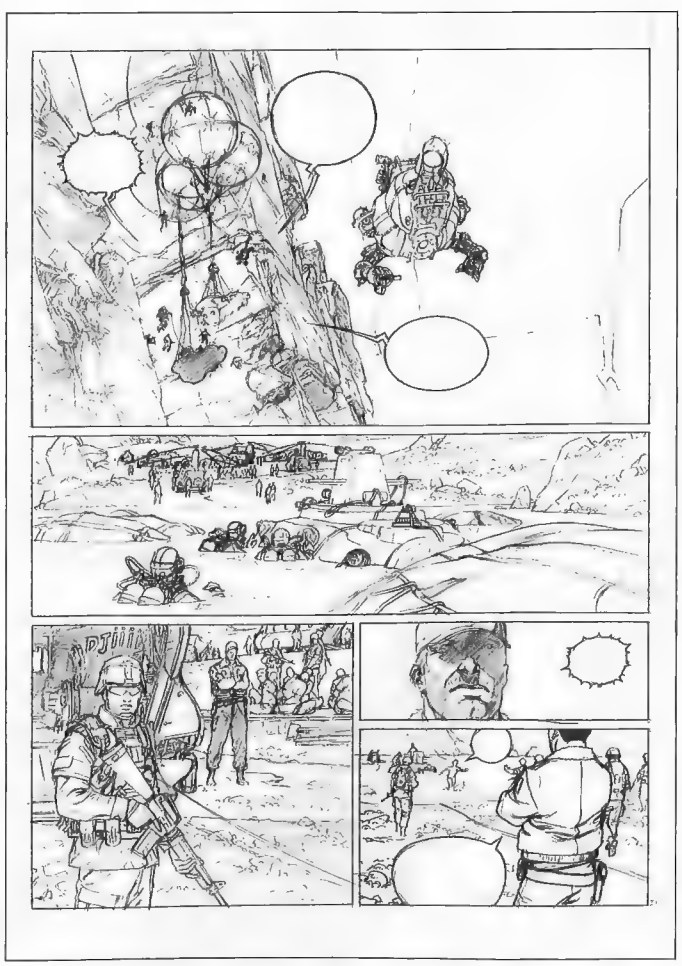

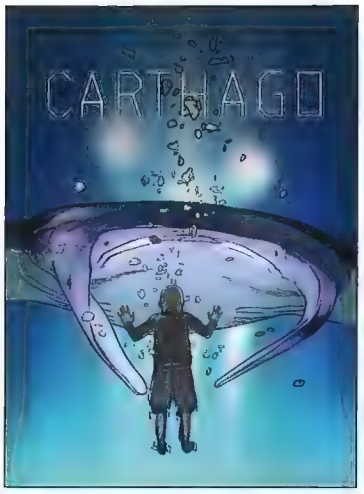

Midden: Nederlandstalige cover van deel 2 van Carthago (verscheen vorig jaar bij uitgeverij Daedalus) plus twee coverstudies

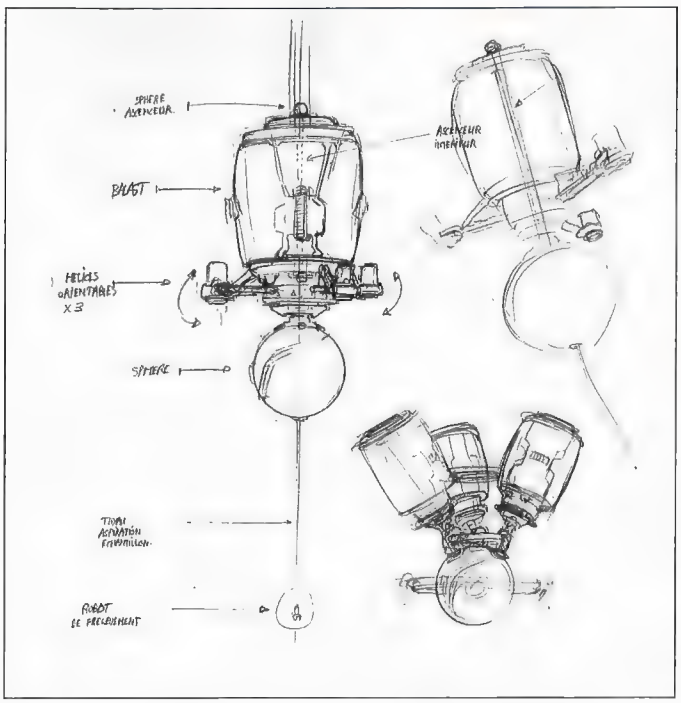

Schetsen van de diepzeecapsule van oceanologe Kim Melville. Pagina 22 onderaan links: Plaat 16 uit deel 2 van Carthago in potloodversie. Onderaan rechts: Dezelfde plaat 16 maar nu geïnkt

Was je al vertrouwd met het werk van Christophe Bec voor jullie samenwerking ?
Jazeker, ik kende het werk van Christophe vooral als tekenaar van *Zéro Absolu* (3 albums bij Talent, -red.) en *Heiligdom* (2 albums bij Arboris, -red.). Ik vond dit twee heel goede reeksen. Ik was dus vooral vertrouwd met het tekenwerk van Christophe. De reeksen waarvoor hij enkel de scenario's schrijft, ken ik minder goed. Het eerste deel van *Carthago* was immers een van zijn allereerste stappen als scenarist. Het was voor mij dan ook een eer om te mogen samenwerken met hem. Die vreugde was echter van korte duur… *(zucht opnieuw)*

De reeks loopt nochtans heel goed. Ook in Vlaanderen en Nederland zijn de eerste twee albums heel goed ontvangen. Ben je al gestart met het tekenen van deel drie ?
Niet met volle goesting, maar ik kan niet anders. Het volledige scenario voor deel drie is mij door Christophe aangetekend opgestuurd anderhalf jaar geleden. Zo is hij zeker dat ik het ontvangen heb… *(opnieuw een diepe zucht)*

ONESHOT IN REEKS XIII MYSTERY : 'LITTLE JONES' (2010)

Hoe ben je in de spinoff *XIII Mystery* terecht gekomen ?
Scenarist Yann belde me op een dag op. Mijn tekenwerk voor *Carthago* was hem heel goed bevallen en hij vroeg of ik het zou zien zitten om met hem samen te werken. Ik zei onmiddellijk ja, zelfs al zat ik met de contractuele verplichting om nog een derde deel van *Carthago* te tekenen.

Wist je meteen dat het om een deel in de reeks *XIII Mystery* ging ?
Nee, daar kwam ik pas meer dan zes maanden later achter.

Ben je zelf fan van de originele hoofdreeks van *XIII* ?
Absoluut, ik heb de reeks van bij de start gevolgd. Ik voelde me dan ook bijzonder vereerd dat ik dankzij Yann nu de kans kreeg om in de voetsporen van Vance te treden. Al moet ik toegeven dat ik bijzonder tevreden was dat Dargaud wilde dat Yann en ik het album op onze manier zouden maken. Ik moest mijn tekenstijl niet aanpassen. Het was zeker niet de bedoeling om de stijl van William Vance te gaan imiteren.

Op de ommezijde van deel 2 van *XIII Mystery* stond vermeld dat jullie album *Generaal W* zou heten. En toch prijkt nu een andere titel, *Little Jones* op de cover. Hoe komt dat ?
Weet je, scenarist van het eerste uur, Jean Van Hamme, wilde niet dat er een oneshot over Majoor Jones zou gemaakt worden. Toch had Yann de titel *Little Jones* vanaf het begin in zijn hoofd. Onze verbazing was dan ook bijzonder groot toen we bij het verschijnen van deel 2 in de reeks zagen dat

In het album spelen De Zwarte Panters of Black Panthers een rol, een militante Afro-Amerikaanse politieke organisatie die opgericht werd in 1966 in Californië. Ze streden voor sociale rechten voor de zwarte minderheid en schuwden daarbij geen geweld. Ze verschenen altijd in het openbaar in zwarte kledij en zichtbaar geladen wapens. Begin jaren zeventig verdween de partij

het derde deel, ons album dus, aangekondigd stond onder de titel *Generaal W.* We besloten onmiddellijk naar Dargaud te bellen en daar was de uitleg dat Jean Van Hamme liever niet had dat er een oneshot onder de naam van Jones zou verschijnen. Hij vond dat het scenario van Yann immers niet alleen rond Jones draait. Dus verkoos hij de titel *Generaal W.* Uiteindelijk kon Yann Van Hamme toch overtuigen om zijn oorspronkelijke titel te mogen behouden. Een heel gedoe, hé ? *(lacht hardop)*

Zeg dat wel! Waren er criteria om de cover te ontwerpen? Jazeker. Uitgever Dargaud wil toch een soort continuïteit naar lay-out in deze reeks, ongeacht het feit dat elk album door een ander duo wordt gemaakt. Ik mocht dus slechts één enkel personage op de cover zetten, tegen een vlakke achtergrond zonder details. De eerste achtergrond was roder dan de uiteindelijke cover. De uitgever vond dat die te veel zou lijken op de roodachtige cover van deel twee in de reeks. Dus moest ik dat aanpassen.

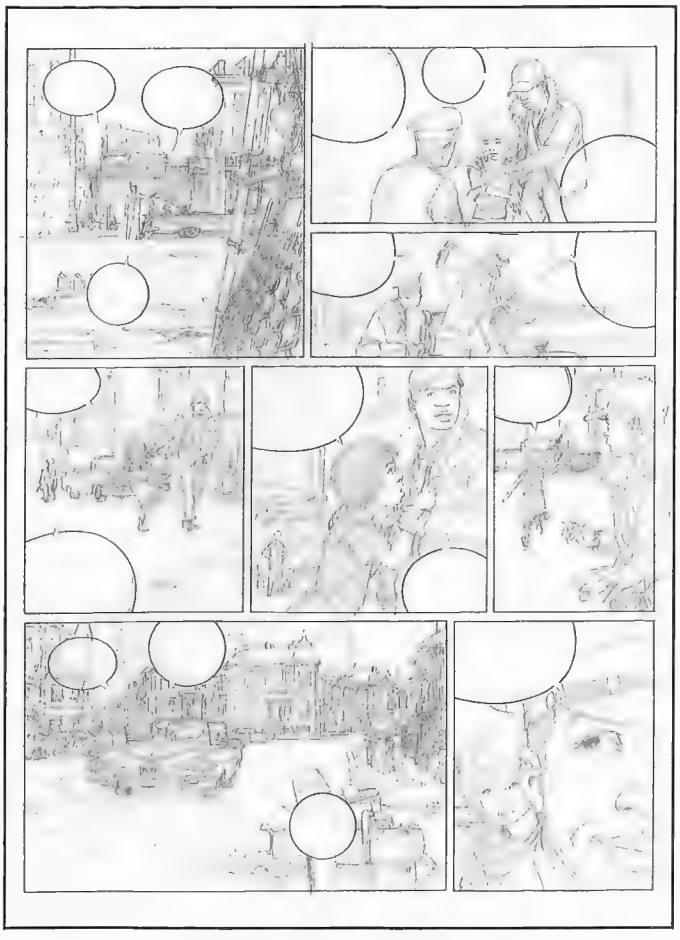

Links: Storyboard voor pagina 5 uit XIII Mysterie, Little Jones, rechts: potloodversie

Links:
Potloodschetsen van militante Angela Davis

Rechts:
De echte Angela Davis op het hoogtepunt van haar populariteit. Inmiddels is Davis 64 jaar en groeide ze uit tot een icoon van het zwarte verzet tegen de blanke onderdrukking. Davis is ook een van de grondleggers van het zwart feminisme dat strijdt voor de bevrijding van de zwarte vrouw uit haar sociaal isolement

Heb je de cover zelf geschilderd ?
Inderdaad. Dat was een zware bevalling voor mij. Het was toch wel al een tijdje geleden dat ik nog eens geschilderd had. Eerst maakte ik een schets, daarna deed ik een eerste, snelle inkleuring met de computer om een globaal idee te krijgen van het eindresultaat. Daarna koos ik voor acrylverf en kon ik aan het werk. Ik ben best wel tevreden over het eindresultaat, moet ik toegeven. *(lacht)*

Wie zorgde voor de inkleuring van *Little Jones* ?
Bérengère Marquebreucq. Ze verzorgde onlangs ook de kleuren van *Grand Prix* van Marvano en ze kleurde ook nog andere reeksen in als *Climax* (4 albums bij Dargaud, -red.) en *Imago Mundi* (10 albums bij Dargaud, -red.). De inkleurster van *Carthago*, Delphine Rieu, zal het vierde album van *XIII Mystery* inkleuren. Dat album zal getekend worden door François Boucq. Ik weet nu al dat het resultaat schitterend wordt, want ik was al ondersteboven van haar inkleuring

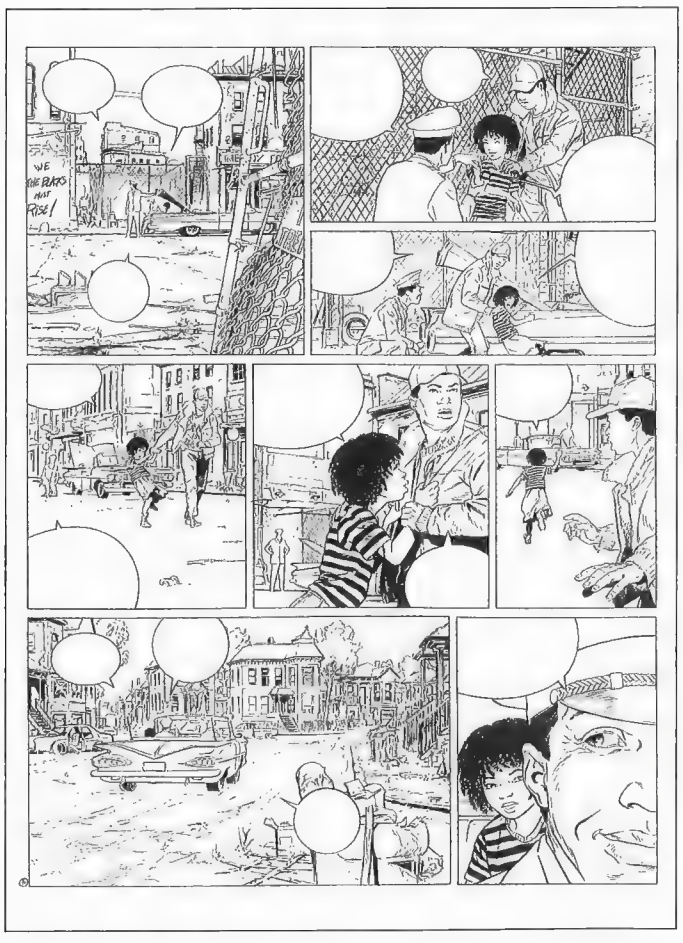

KOM ER MAAR UIT, KINDEREN. HET GEVAAR IS GEWEKEN.
HEY! IK BEN GEEN KIND MEER! IK BEN ZESTIEN!
LAAT ME JE WOND ZIEN, MEISJE.
HET IS EEN SCHIJNSCHOT. JE HEBT GELUK GEHAD. DE ARIA HEEFT ER NIET AF. HOE HEET JE?
DANK U, MENEER! WE MOETEN GAAN!
HEEFT DE POLITIE DAT GEDAAN? IS HET WAAR DAT JULLIE EEN GROOTSTORE HEBBEN OVERVALLEN? WAAR IJN JULLIE OUDERS?
WE MOETEN ER EERST VANDOOR! KOM ZUSJE. STRAKS WORDEN PA EN MA NOG ONGERUST!
PA EN MA? WAAR HEB JE HET OVER? WE HEBBEN GEEN... AH! JE DOET NU PLOT, MARQUIS!
LAAT ME LOS! IK BEN GEEN BABY MEER!
EEN GODDE MAALTIJD, EEN BAD EN EEN BED MET SCHONE LAKENS, LIJKT ZULKE DAT NIET? IK WOON HIER VLAKBIJ! EN DE WONG NOET GEDESINFECTEERD WORDEN!
JEZUS! HOOR JE DAT? SCHONE LAKENS! ALSJEBLIEFT, MARCUS... PAAR BROEKEN AL SO LANG VAN... ALSJEBLIEFT!
IK KOM! WAAR WOONT U, MENEER?
KOM, MEE! DE PIGS KUNNEN TERUGKOMEN. EN OMA...
HOE HEET U, MENEER?
IK BEN MAJOOR JAMES ELROY HITTAKER, OK U TE DIENEN, JONGEDAME!
HITTAKER? U BEDOELT... NET ALS...
NET ALS DOMINEE MARTIN CALVIN K... DE LEIDER VAN DE BEWEGING VOOR BURGERRECHTEN VOOR DE ZWARTEN, EEN PAAR JAAR GELEDEN VERMOORD... DAT WAS MIJN VADER!
7

Links: geïnkte pagina, rechts: volledig ingekleurde pagina met tekst

Cover XIII Mystery, Dargaud 2010

voor *Carthago.* Ze zal ook Sebastien Gérard opvolgen als inkleurster van *De Janitor* vanaf het vierde album.

***Little Jones* ligt in het Nederlands in de winkel sinds 13 oktober. Kan je onze lezers warm maken om het album zeker te kopen?**
Het verhaal speelt zich af in Chicago op het eind van de jaren zestig. Het ging er keihard aan toe. Racisme was overal voelbaar. Daar komt ook nog de radicale groepering van The Black Panters bij. In deze woelige tijd groeit het kleine weesmeisje Jones op. De broer van Jones, Marcus, werkt voor The Black Panters. Jones wil tegen elke prijs vermijden dat ze ook in hun klauwen terechtkomt. Ze leert majoor Wittaker kennen, een Vietnamveteraan en zoon van predikant Martin Calvin X. Door veel met Wittaker op te trekken, voelt Jones al snel aan dat ze geboren is om in het leger te gaan... Ik vermoed dat heel veel lezers zitten te wachten op dit album aangezien Jones toch één van de meest geliefde personages is uit *XIII.* We komen in dit album dan ook veel over het verleden en de achtergrond van deze mysterieuze dame te weten. Niet twijfelen dus, maar kopen dit album ! *(lacht)*

Zo, dat noemen we pas reclame maken ! Welke scènes teken je het liefst ?
(zonder twijfelen) Decors. Ik kan me echt uitleven in het volproppen van decors met allerhande kleine details. Ik heb me dan ook bijzonder goed moeten informeren en heel veel opzoekingswerk moeten doen voor *Little Jones.* Maar dat geeft niet. Ik hou ervan om mij te verdiepen in de sfeer van een verhaal. Alles moet dan ook kloppen hé. De auto's, kapsels, meubels, kledij uit de jaren zestig en zeventig. Details kunnen op zichzelf al een verhaal vertellen, vind ik. Tot in elk detail moest alles kloppen. Een designlamp op een bureau, een koelkast op een vuilnisbelt... Kleine dingen misschien, maar ze zijn onmisbaar voor het correct weergeven van de juiste sfeer.

Kan je eens beschrijven hoe je aan een pagina begint ?
Eerst begin ik met het maken van een ruwe pagina-indeling. Noem het een storyboard. Dat doe ik altijd op A4-formaat. Dan begin ik te schetsen. Ik maak altijd heel veel schetsen bij het voorbereiden van een nieuwe pagina. Dan scan ik al mijn materiaal in en dan kan het puzzelen beginnen. Dat ene prentje vergroot ik een beetje, dat andere wordt dan weer wat kleiner in de uiteindelijke versie, enzoverder. Als ik vind dat elk plaatje staat waar het moet staan en de juiste grootte heeft, maak ik een vergroting naar A3-formaat. Dan kan ik aan de definitieve potloodtekening beginnen. Wanneer ik een vijftal pagina's volledig heb uitgetekend, zet ik die in inkt. Ik vind het belangrijk om in de sfeer van het verhaal te geraken. Voor mij is het dus niet werkbaar om na elke halve pagina of zelfs na het afwerken van een hele pagina al onmiddellijk te gaan inkten.

Droom je er soms van om je eigen scenario te schrijven?
Oh ja. Absoluut ! Ik denk dat heel veel tekenaars na een tijdje beginnen te mijmeren over het schrijven van een eigen verhaal.

Welk genre zou je nog heel graag eens tekenen in de toekomst ?
Ik hou wel van science fiction en heroïc fantasy. Maar dan niet dat soort fantasy waarbij alles draait rond monsters en magiërs. Er mogen wel wat magische elementen inzitten maar het historische aspect zou toch moeten overheersen. Iets in de aard van de reeks *Servitude* (2 albums verschenen bij Daedalus, -red.). Oh, wat vind ik dat een zalige reeks. De sfeer in die sepia-achtige tekeningen... grote klasse. Zoiets zou ik ook wel eens willen tekenen. Ik heb nu toch twee min of meer hedendaagse reeksen getekend met *Little Jones* en *Carthago.* Ik ben wel klaar om eens wat verder in de geschiedenis terug te gaan.

Slotvraagje : vind je strips tekenen nog altijd een droomjob ?
Heel zeker. Ik ben er veel te laat mee begonnen *(lacht).* Ik heb nog geen seconde spijt gehad dat ik mijn job als ingenieur heb opgegeven. Ik amuseer mij elke dag met mijn collega's in het atelier.

KOFFIE KLETS

DOOR JOOP EN WALLIE

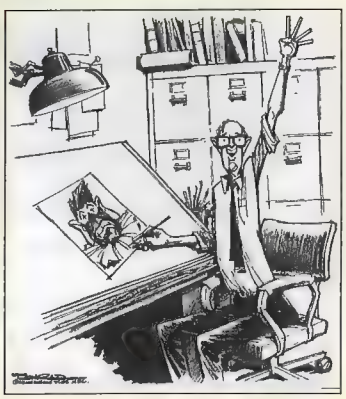

Conrad enemy n°1

Hij won driemaal de Pulitzer Prize en bestookte gedurende meer vijftig jaar politici van alle slag met zijn vlijmscherpe zwart-wittekeningen… Paul Conrad. Hij stierf zaterdag 4 september jl. op 86-jarige leeftijd in Rancho Palos Verdes, een voorstad van de Californische stad Los Angeles. Conrads geliefkoosde onderwerpen waren de Amerikaanse presidenten. Bij Nixon stond hij op de lijst van vijanden en Reagan beklaagde zich geregeld bij de hoofdredacteur van de *Los Angeles Times* wanneer weer een cartoon zijn imago om zeep hielp. Conrad was ook scherp voor George W. Bush. Zeker de inval in Irak pikte de man niet. Zo tekende hij het 'leeghoofd' ooit met een lange neus waarop het woord massavernietigingswapens stond. De VS vielen het land binnen omdat dictator Saddam Hoessein die naar verluidt had, maar ze werden nooit gevonden. Meer info: conradprojects.com

Angoulême 2011 : het programma

Recent kregen we een voorsmaakje van het progromma van de 38ste editie van het stripfestival van Angoulême, dat van 27 tot 30 januari 2011 in het stadscentrum gehouden wordt. Baru, die in 2010 de grote prijs van Angoulême wegkaapte, wordt de voorzitter van deze nieuwe uitgave. Er komt een grote retrospectieve met werken van Chauzy, Davodeau, Gipi, Igort en Larcenet. Ziehier een (voorlopige) lijst van de voorziene exposities: Snoopy, ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan van de serie van Charles M. Schulz ; de wereld van Lanfeust rond het centrale thema van de reeks: zelfkennis en het beheren van zijn gaven ; strips uit Hong Kong met Hong Kong Stars ; avant-gardistische Belgische Franstalige strips ; tekeningen over het verlangen met enkele meesterwerken uit de erotische strips ; werk van Mazan et Dethan met een reconstructie van een archeologische site ; kleine geschiedenis van de Franse kolonies naar de serie van Grégory Jarry en Otto T. ; parodie op de "Exposition coloniale van 1931". Diverse activiteiten tijdens het festival: De 24 uren van het stripverhaal ; paviljoen van het jonge talent ; paviljoen van de internationale ontmoetingen ; paviljoen van de manga, enz.

Nick&Simon

Het Nederlandse zangduo Nick & Simon uit Volendam, die zowel in eigen land als in Vlaanderen hoge muzikale ogen gooien en de ene hit na de andere scoren, zijn niet alleen meer muzikale helden, maar

vanaf vrijdag 1 oktober ook striphelden! Ja inderdaad, de beide zangers die uit muzikale families stammen verschijnen dan wekelijks in een drie pagina's tellende strip in het Nederlandse meidenblad *Tina*, op tekst van Frank Jonker. In de strip raken de Volendamse twintigers verzeild in allerlei avonturen waarin af en toe ook hun manager een rol zal spelen. Compleet met gouden harp om zijn nek. Wie weet zullen ook hun vriendinnen Annemarie en Kirsten, met wie Nick in januari een kindje verwacht, een rolletje gaan spelen. Het was een volslagen verrassing voor het tweetal, dat in eerste instantie aan het idee moest wennen, om nu ook een stripfiguur te worden. Toen de moeder van Simon vertelde dat ze het een hele eer vond en dat zij het blad in haar jeugd ook las werden beide 26-jarige heren meteen een stuk enthousiaster. De Volendammers mogen ook best een beetje trots zijn op zichzelf want zij bevinden zich nu in het gezelschap van The Beatles en The Monkees, die al in de jaren zestig in een strip werden vereeuwigd.

Het einde

Ik HAAT eindes! En toch komt er een einde aan het bestaan van 's werelds kwaadste gnoom, kabouter Wesley, laat bedenker en tekenaar Jonas Geirnaert weten. Geirnaert begon met zijn strip in het satirische weekblad *Humo*, maar de grote doorbraak volgde toen kabouter Wesley een rubriek werd in het goed bekeken tv-programma *Man bijt Hond*. De filmpjes werden een enorme hit in Vlaanderen en drongen via You Tube ook door tot het Nederlandse publiek. Na een gastoptreden in

de Wereld Draait Door was Kabouter Wesley wereldberoemd in Nederland. Voor Geirnaert werd het echter steeds lastiger om nog origineel te blijven in het creëren van nieuwe filmpjes. Ondanks de protesten van de vele fans besloot de auteur er nu dus (voorlopig?) een punt achter te zetten. Zopas verscheen nog wel Het grote Kabouter Wesley Boek bij uitgeverij Borgerhoff & Lamberigts. In dat ook letterlijk grote boek , 52 cm bij 39 cm, worden alle strips van de boze kabouter gebundeld.

Maar er is nog meer Wesley nieuws: Kabouter Wesley heeft zich de woede op de hals gehaald van ouders en leerkrachten in het buitengewoon onderwijs. In een spotje zei Wesley dat kindjes die zijn kaftpapier niet kopen als straf naar het buitengewoon onderwijs moeten. Op de website van Humo kwamen vele boze reacties binnen van ouders en leerkrachten uit het buitengewoon onderwijs. Ook Karel Casaer, secretaris-generaal van het Vlaams Verbond van het Katholiek Buitengewoon Onderwijs (VVKBuO), kon niet lachen met het spotje : *"Een kaakslag voor alle leerkrachten, leerlingen én ouders."*, zegt hij. Voor Jonas Geirnaert is de hetze een storm in een glas water: De meeste mensen zullen wel genoeg zelfrelativering hebben om ermee te kunnen lachen, zegt Geirnaert. We hebben echt niet gedacht: we gaan eens een spotje maken om het bijzonder onderwijs in een slecht daglicht te plaatsen. Dit is humor, en daar eindigt het. Sommigen zien misschien een verband tussen nul op tien en het bijzonder onderwijs, maar wat is dan de logische stap van bijzonder onderwijs naar Siegfried Bracke in je bedje? Kabouter Wesley is altijd absurd.

Luxe Lefranc

BD Must Editions heeft van het 21e stripalbum van Lefranc, *De Vervloeking*, een luxe uitgave uitgegeven in een oplage van 200 stuks, genummerd en gesigneerd. In het Frans. Voor de prijs van 100 euro. Deze uitgave heeft een nieuwe cover. De cover zoals wij die kennen, is als ex libris bijgevoegd.

Hitler bij Donald

In een stripverhaal rond Donald Duck is een figuurtje opgedoken dat verdacht veel gelijkenissen vertoont met Adolf Hitler. Het is niet de eerste keer dat tekeningen of teksten in Disneyproducties ophef veroorzaken. Het was de 15-jarige Max von Melle, een lezer van de Duitse krant Bild die het Hitlerfiguurtje plots ontdekte op een plaatje in het stripverhaal *De superschurkenschool* uit 2007. Het mannetje staat enkele keren op de achtergrond, in een blauw kostuum en met een typisch Hitlersnorretje en -kapsel.

(vervolg pag. 30)

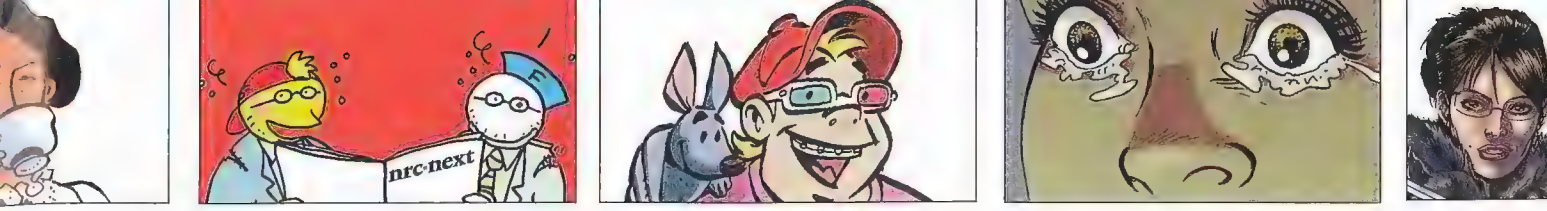

Getouwtrek om Vandersteen

De media haalden weer de grote koppen boven. Om ter best werden fouten overgeschreven, om toch maar te tonen dat men geen kaas gegeten heeft van Willy Vandersteen, noch van de Tweede Wereldoorlog, laat staan van het leven van de auteur in die periode. Het is jammer dat onzin als "tekeningen voor de nazi's", "anti-nazitekeningen" en "publicaties in de *Nationale* Socialist" (is dat de tegenhanger van de lokale socialist om de hoek?) een eigen leven gaat leiden. Algemeen is de conclusie in de pers, dat er nu geen twijfel meer kan bestaan (voor zover die er nog was …) over de identiteit van Kaproen : het was wel degelijk Vandersteen.

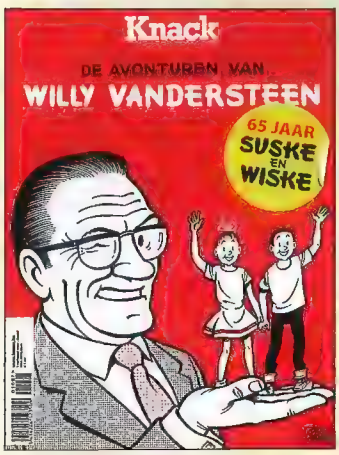

De discussie die nu nog gevoerd wordt, gaat vooral over zijn motieven om zulke harde tekeningen te maken. Benieuwd uitgekeken dus naar de Knack-special *De avonturen van Willy Vandersteen* (7 oktober). Een sympathieke cover van Dirk Stallaert opent, en bij snel doorbladeren vind je een prachtige hommage-strip (van Stallaert&Meynen) op pag.64 en een gekke parodie van Nix&DeMoor op pag. 98. Verder een reeks artikelen en interviews, met een waarschuwing van de redactie dat dit alles klaar was, voordat de identiteit van Kaproen bekend was. Het stuk "De wereld volgens Vandersteen" van Peter Mangelschots trekt vervolgens de aandacht. De auteur van dit stuk maakt niet alleen schaamteloos in de eerste 3 pagina's een oppervlakkige "samenvatting" van BSM-artikelen (oa. *De voorzichtige Vandersteen* uit BSM 51-59, 1997/1998 en ook BSM 79), zonder daarbij aan bronvermelding te doen. Hij maakt bovendien de fout om in zijn haast een vergelijking, die tot nu toe alléén in BSM 55 stond, verkeerd te "citeren" : *De Stalen Bloempotters*, de socialisten en het symbool van de roos. De roos werd namelijk pas in 1971 een socialistisch symbool, en de bloempotters dragen (in 1950!) niet eens een roos op hun pot.. Verder geeft Mangelschots niet de indruk dat hij de eerste Suskes en Wiskes zelf nog een keer herlezen heeft, want aan de Koningskwestie wijdde Vandersteen echt wel méér dan 2 albums. Géén voorbeeld van ernstige journalistiek!

Jammer dat daardoor waardevolle bijdragen van oa. Jan Smet, Gaston Durnez, Pascal Lefèvre en Ronald Grossey in bedenkelijk gezelschap verkeren. Van een onvergelijkbaar hoog niveau is de bijdrage in Humo 3657 van 8 oktober. Mark Schaevers besteedt liefst 6 pagina's aan de analyse van het Kaproenverhaal. Hier geen nattevingerwerk, het gebeurt allemaal heel correct en historisch onderbouwd. Brabant Strip wordt hierin wél correct geduid én geciteerd. Humo brengt dus het voorlopig beste artikel over Vandersteen. Aanbevolen lectuur, hoeft het nog gezegd? En nog een stuk goedkoper dan de Knack ook, die 7,95 euro kost…

Strips in Humo

Nog een goeie reden om Humo te lezen : het stripgehalte van Humo (dat van oudsher altijd wel wat gehad heeft met strips, cartoons en illustraties) is de laatste tijd flink gestegen. Wekelijks krijgen de lezers Cinema Rapido, een hele –speciaal getekende- strip, waarin steeds een andere tekenaar een film samenvat op 1 pagina. Huistekenaars Jeroom en Ever Meulen bijvoorbeeld, maar ook Dirk Stallaert en op 8 oktober zelfs Merho. De meest hilarische aflevering tot nu toe was wellicht *The Lord of the Rings* in de versie van Mark Retera… Retera's Dirk-Jan duikt overigens regelmatig op in het blad. Samen met Jeroom en Kama houdt hij zo de oorspronkelijke betekenis van HUMO(radio) in ere.

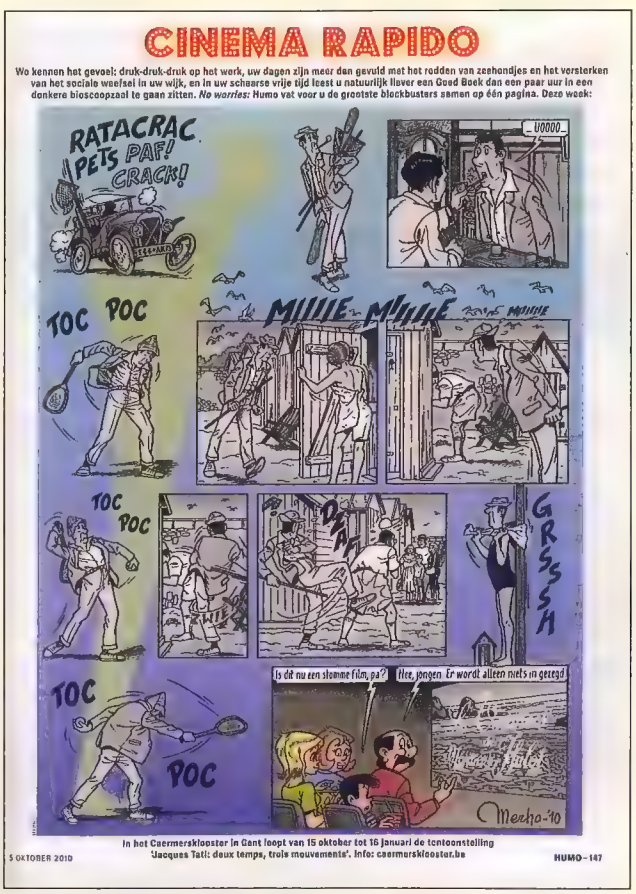
CINEMA RAPIDO
Wo kennen het gevoel: druk-druk-druk op het werk, uw dagen zijn meer dan gevuld met het redden van zeehondjes en het versterken van het sociale weefsel in uw wijk, en in uw schaarse vrije tijd leest u natuurlijk liever een Goed Boek dan een paar uur in een donkere bioscoopzaal te gaan zitten. No worries: Humo vat voor u de grootste blockbusters samen op één pagina. Deze week:
RATACRAC PETS PAF! CRACK!
UOOOO
TOC POC
MIIIIE MIIIIE
TOC POC
ZWIIII

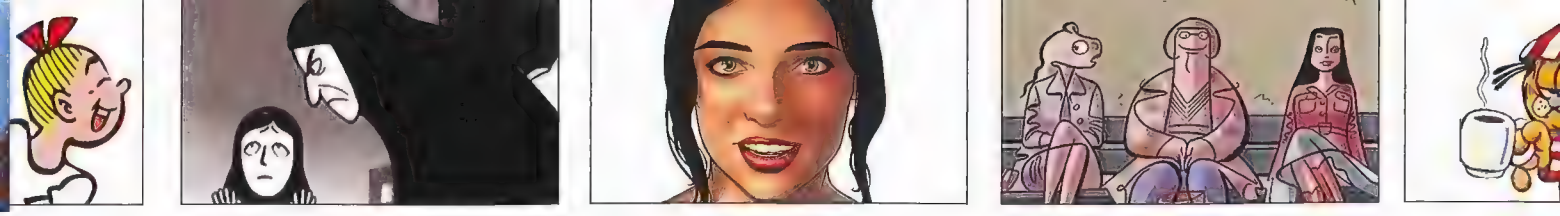

Egmont Ehapa Verlag, de Duitse uitgever van de stripboeken, is niet opgezet met het voorval.*"Zo'n figuur hoort niet thuis in een Donald Duck-pocket. Wij bieden dan ook onze verontschuldigingen aan"*, aldus Elke Schickedans van de uitgeverij. *"De strip vertelt het verhaal van vijftien inbrekers die inbreken in de superschurkenschool. Blijkbaar was het de bedoeling van onze tekenaar om een ironische grap te maken door deze figuur tussen de superschurken te plaatsen"*, zegt Schickedans. De tekenaar van *De superschurkenschool* is Pasquale Venanzio (47). De Italiaanse striptekenaar werkte enkele jaren in Kopenhagen voor Disney en maakte sinds 1991 ruim dertig strips rond Mickey Mouse en Donald Duck. Tot 1997, toen deze strip uitkwam en hij aan de deur gezet werd. Het album wordt bovendien niet meer gedrukt en verdeeld, aldus de uitgeefster. Het is trouwens niet de eerste keer dat er commotie ontstaat omwille van tekeningen in Disney-producties. Op internet wordt hevig gespeculeerd over tal van verborgen woorden en seksueel getinte boodschappen in films of op prenten. De tekenfilmproducent moest zich zelfs al enkele keren verdedigen in de rechtbank. Zover komt het deze keer wellicht niet.

Planète BD, een nieuw stripmagazine

In Frankrijk komt een nieuw stripmagazine op de markt ; of het ook in België verkrijgbaar is, weten we nog niet. *Planète BD* zal het niet gemakkelijk hebben op de moeilijke stripmarkt, zelfs al rolt het van de drukpersen van Hachette.

Schepper van Douwe Dabbert overleden.

Striptekenaar Piet Wijn is niet meer. Dit heeft Thom Roep, medeauteur van Douwe Dabbert bekendgemaakt. Pieter Cornelis Wijn kwam in 1929 in Hilversum ter wereld. Na een tweejarige opleiding tot illustrator werd hij aangenomen bij de Toonder studio's, waar hij zich zou ontwikkelen tot de rechterhand van Marten Toonder. Terwijl deze zich concentreerde op de Bommel-avonturen, stortte Wijn zich op de andere populaire reeksen zoals Koning Hollewijn. Deze serie, een milde satire op het Hollandse leven, werd vanaf 1964 geheel door Wijn getekend. Bibliograaf Olivier Sterk heeft uitgerekend dat Wijn bij leven zo'n vijftigduizend tekeningen heeft getekend en een groot deel van zijn leven tien uur per dag achter de tekentafel zat. Wijns naam is echter vooral verbonden met Aram en Douwe Dabbert, een goedhartige dwerg met een zwervershart. Hij tekende de avonturen van de rondbuikige dierenvriend met zijn toverknapzak vanaf 1975 voor het weekblad Donald Duck, op scenario van Thom Roep. Terwijl hij bezig was aan het 23e album werd hij getroffen door een beroerte, wat leidde tot een gedeeltelijke verlamming. Daarna deed Wijn het onmogelijke: hij leerde met links tekenen en werkte nog een aantal jaren door aan de reeks, tot een volgende beroerte hem volledig uitschakelde. In 1984 kreeg Wijn de stripschapsprijs nog toegekend, de belangrijkste stripprijs van de lage landen, en in 2005 werd hij nog geëerd met een tentoonstelling in het stripmuseum in Groningen, waar hij met schilderijen en prachtige portretten uit de schaduw van Toonder trad. Piet Wijn is 81 jaar geworden. Bedankt Piet voor al dat moois wat je bracht. Je wordt niet vergeten.

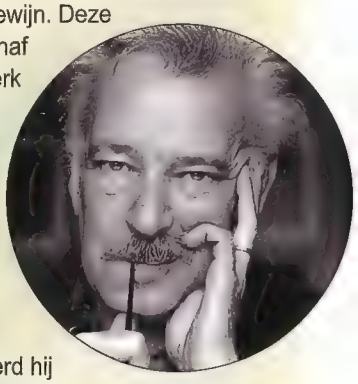

Het eerste nummer, dat 40 bladzijden telt, lag reeds begin augustus in de rekken. In dat nummer de voorpublicatie van de eerste platen van het 4de deel van *Blacksad*, de nieuwe *Thorgal* en de derde *XIII Mystery*. Er staan interessante artikels in het blad over het ontstaan van ideeën, het ontstaan van *Pilote* enz. maar ook een zeer didactisch stuk over *"la BD - son histoire - ses héros - ses auteurs - sa réalisation"* door o.a. Patrick Gaumer en Brieg. Het is dus bedoeld voor beginnende stripliefhebbers... Het eerste nummer kost 0,99 €, het tweede 2,99€ en vanaf nummer drie zal de vaste prijs 4,99 € bedragen.

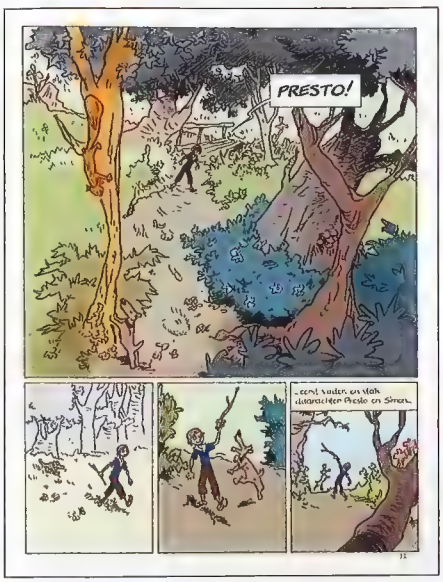

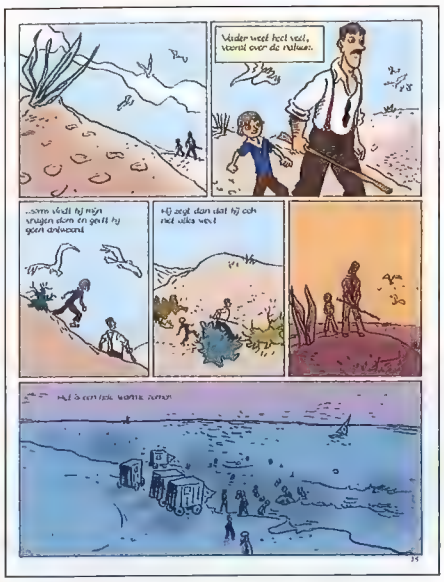

Kleine Johannes

"De kleine Johannes, een boek van schrijver Frederik v. Eeden, heeft een grote stempel op mijn jeugd gedrukt, sindsdien droom ik ervan er een strip naar te maken." Dat meldt Jeroen Steehouwer ons : *"In de jaren 1885-1886, toen De kleine Johannes in afleveringen verscheen in het tijdschrift De Nieuwe Gids, baarde het verhaal al opzien. Hoewel het op eerste gezicht een sprookje voor kinderen leek te zijn, werd al snel duidelijk dat het meer was dan dat. Zo verborg De kleine Johannes Van Eedens hooggestemde opvattingen over de liefde en over het 'volledig mens zijn' in een wereld vol dorheid en hypocrisie. In de jaren daarna zag ik geen publicatiemogelijkheid, maar het idee stierf nooit werkelijk. Tot dit jaar uitgever De Vliegende Hollander interesse in een bewerking toonde. Samen met Frans Leenheer maakte ik voor hen deze proefpagina's. We zijn vreselijk benieuwd wat ze er in Amsterdam van gaan vinden en voorrrrral... hoeveel geld ze over zullen hebben om het ons mogelijk te maken het te tekenen."*

Kuifje.nl

Op 15 augustus 2010 werd de site kuifje.nl omgezet naar het nieuwe platform van hergegenootschap.nl. Het Hergé Genootschap is vanaf deze datum dan ook onder beide domeinnamen te bereiken. Het genootschap meldt: *"Een nieuwe site waar heel veel technische mogelijkheden zijn en waarmee we meer interactie met onze leden willen realiseren, maar ook met andere geïnteresseerde bezoekers en liefhebbers van het Hergé repertoire. U kunt zich gratis abonneren op deze site en onze nieuwsbrief (u bent dan dus nog niet automatisch lid van het Hergé Genootschap) en ook profiteren van de extra mogelijkheden. Denk aan het kunnen reageren op artikelen, schrijven van content en plaatsen van content (zoals nieuwsartikelen, evenementen, foto's, gastenboek, etc.). Ook kunt u ons vanaf nu volgen op Twitter en RSS feeds instellen op uw iPhone, Blackberry, emailclient, Rss-reader. Altijd en overal op de hoogte dus van het actuele nieuws van Kuifje en Hergé. En wat te denken van onze interactieve quizzen. Met andere woorden: meldt u gratis aan voor deze site en blijf op de hoogte. Wilt u lid worden van de vereniging, dan kan dat ook. Voor 37,50 euro per jaar ontvangt u ons prachtige en zeer interessante vereningsblad en ook andere extra uitgaven."*

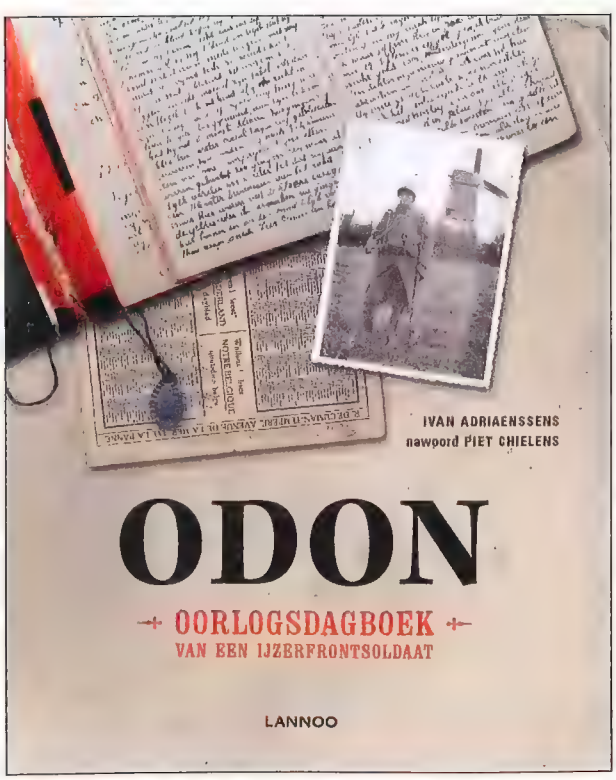

Striplezingen

Verschillende bibliotheken in de provincie Antwerpen krijgen dit najaar stripmakers en stripspecialisten over de vloer. Op vraag van striporganisatie Strip Turnhout geven vijf auteurs uit binnen- en buitenland lezingen over de wereld van het beeldverhaal. Diversiteit troef in het aanbod van lezingen. Urbanus-tekenaar Willy Linthout, winnaar van de Bronzen Adhemar / Vlaamse cultuurprijs voor de strip 2009, vertelt over zijn graphic novel Jaren van de Olifant, een autobiografisch geïnspireerde strip over zelfdoding, die afgelopen zomer nog genomineerd was voor de Eisner Awards, de belangrijkste onderscheidingen in de wereld van het Amerikaanse beelderverhaal. Natasja Van Loon, een Nederlandse schrijfster die gek is van strips, gaat uitgebreid in op het onderwerp Vrouwen en Strips. Ze stelt zich niet alleen de vraag waarom vrouwen amper strips lezen, ze maakt duidelijk waarom ze dat wél zouden moeten doen. De Eerste Wereldoorlog staat centraal in de lezing van Ivan Adriaenssens, wiens passie voor WOI leidde tot het boek *Odon, oorlogsdagboek van een IJzerfrontsoldaat* (uitgegeven bij Lannoo). De auteur schreef ondertussen een WOI-scenario voor *De Kiekeboes* en werkt momenteel aan een graphic novel over Nieuwpoort en WOI.

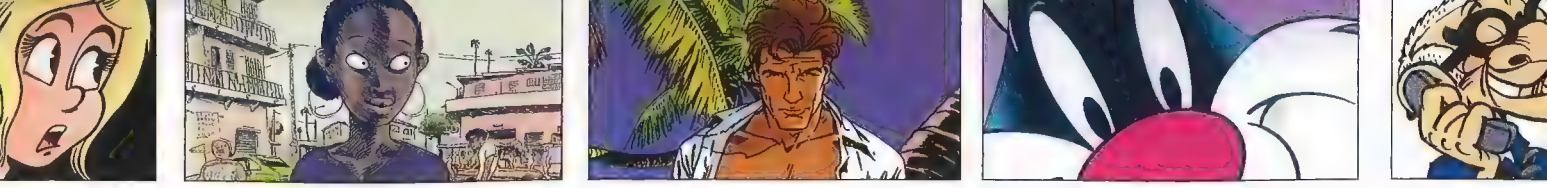

Een avond lang praat hij uitgebreid over zijn fascinatie. De Nederlandse jeugdauteur Edward Van de Vendel gooit hoge ogen met zijn stripgedichten die hij maakt met de populaire Nederlandse stripauteur Floor De Goede. Hij beschrijft in zijn lezingen wat stripgedichten nu juist inhouden, hoe de samenwerking met De Goede tot stand kwam en leest voor uit eigen werk. De strip in Vlaanderen heeft de voorbije decennia een grote evolutie doorgemaakt. Focus Knack-stripjournalist Gert Meesters schetst de geschiedenis van de Vlaamse strip en staat stil bij de hedendaagse Vlaamse stripmakers die ook in het buitenland succes kennen. Info op stripturnhout.be

Robbedoes komt terug eind 2010

Na de artistieke flop van het album *Paniek op de Atlantische Oceaan* van Trondheim en Parmeles wachtte iedereen op een nieuw album van Robbedoes. Het werd een "gewoon" album uit de reeks avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot. Album nummer 51 van Yoann en Vehlmann, *Alarm! Zwendeltuig!* is wel een schot in de roos... De "gewone" Robbedoesreeks startte reeds in 1944 en bevat tot op heden 51 albums, tel daarbij 14 albums van de Kleine Robbe (sedert 1990) en nog een stuk of vijf albums uit de reeks "een avontuur van Robbedoes door..." (sedert 2004). Er is ook ooit een poging geweest om een manga te creëren met Robbedoes. Het weekblad *Spirou* dat voor het eerst in 1938 verscheen,

IEDEREEN AAN BOORD?
IK HOOP HET, WANT IK KAN NIET EENS MEER AAN M'N NEUS KRABBEN..
WAT DEDEN JULLIE HIER EIGENLIJK NOG? HET LEGER HAD HET HELE GEBIED TOCH ONTRUIMD?!
EN DE PADDENSTOEL VAN DE ATOOMBOM WORDT AAN DE GRENS VAN HET DORP INEENS ONSCHADELIJK, NEEM IK AAN?
TROUWENS, WAT DOE JE IN DIE WAPENRUSTING? DIT IS BELACHELIJK!
DAT... DAT WAS OM ME TE BESCHERMEN TEGEN DIE BELACHELIJKE MONSTERS!
DE BESTURING REAGEERT NIET MEER!
MIP MIP MIP MIP MIP

bestaat nog steeds, het heeft een oplage van ongeveer 100.000 exemplaren en het heeft naar schatting 350.000 lezers. Er bestaan ook nog 78 animatiefilmpjes van onze held die regelmatig vertoond worden op diverse TV-zenders. Voor 2012 verwacht men een volwaardige tekenfilm van Robbedoes en een nieuwe TV-reeks met de Kleine Robbe. Spirou-Robbedoes is het eigendom van Dupuis sedert de Fransman Robert Velter, de oorspronkelijke tekenaar, zijn eigendomsrechten afstond aan de uitgever uit Marcinelle in 1940. Vandaag vertegenwoordigt het "handelsmerk" Robbedoes ongeveer een derde van het zakencijfer van Dupuis. Benoit Frippiat is tegenwoordig verantwoordelijk voor Robbedoes bij de uitgever en hij beaamt dat sinds 1938 geschipperd wordt tussen diverse tekenaars en scenaristen van de reeks. Er moet volgens hem een goede planning komen en ook een duidelijk onderscheid tussen de "gewone" reeks, de albums "een avontuur ... door..." en de Kleine Robbe. Eén van de huidige directeurs van Dupuis, Sergio Honorez, was vol lof voor de nieuwe overnemers van de "gewone" serie. Ze hebben intussen groen licht gekregen voor de drie volgende albums. Honorez heeft er het volle vertrouwen in dat het een succes wordt, de nieuwe auteurs blijkbaar ook. Het succes van de parallelle reeks "een avontuur van R. door..." dat vooral bezegeld werd door de albums van Emile Bravo en van Yann en Schwartz,

Puppy from Hell

Op de stripbeurs in Kampen, afgelopen 21 augustus, presenteerden tekenaar Hans van Oudenaarden en scenariste Caroline van der Lee hun eerste uitgave van de strip Puppy from Hell. Kenmerkend voor deze strip is enerzijds het doorlopende verhaal en anderzijds de vierplaatjesgag. Hoewel telkens een grapje, ontwikkelt het verhaal toch ook almaar verder. Hans vertelt: *"In dit werk ga ik proberen commentaar te geven op de wereld van het kleine meisje Nina en die van de huisdieren Nell & Robin. Commentaar daarmee ook op ónze wereld."* Het boekje verscheen in een oplage van 50 stuks, genummerd en gesigneerd, en 5 auteursexemplaren. Meer over de strip kan je lezen op http://puppyfromhell.blogspot.com/ Op de site van de Hilversumse bieb (bibliotheekhilversum.nl/JEUGD/kbw2010/puppy.htm), in het kader van die Kinderboekenweek in oktober, was een paar weken lang een dagelijkse voorpublicatie van deze strip te lezen. En kijk ook eens op kattenvrienden.com/robin.html

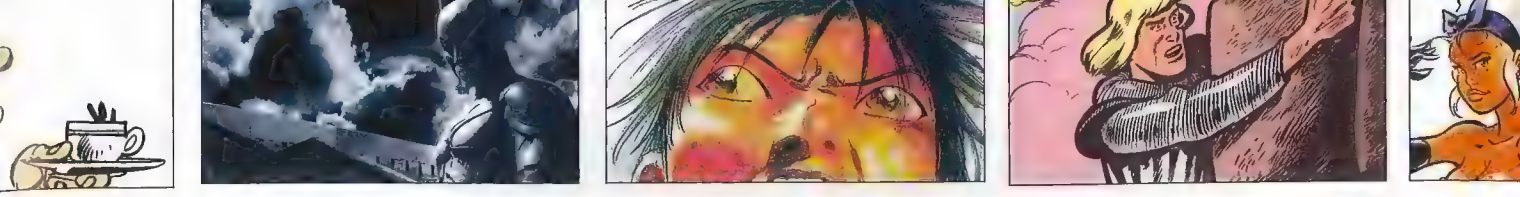

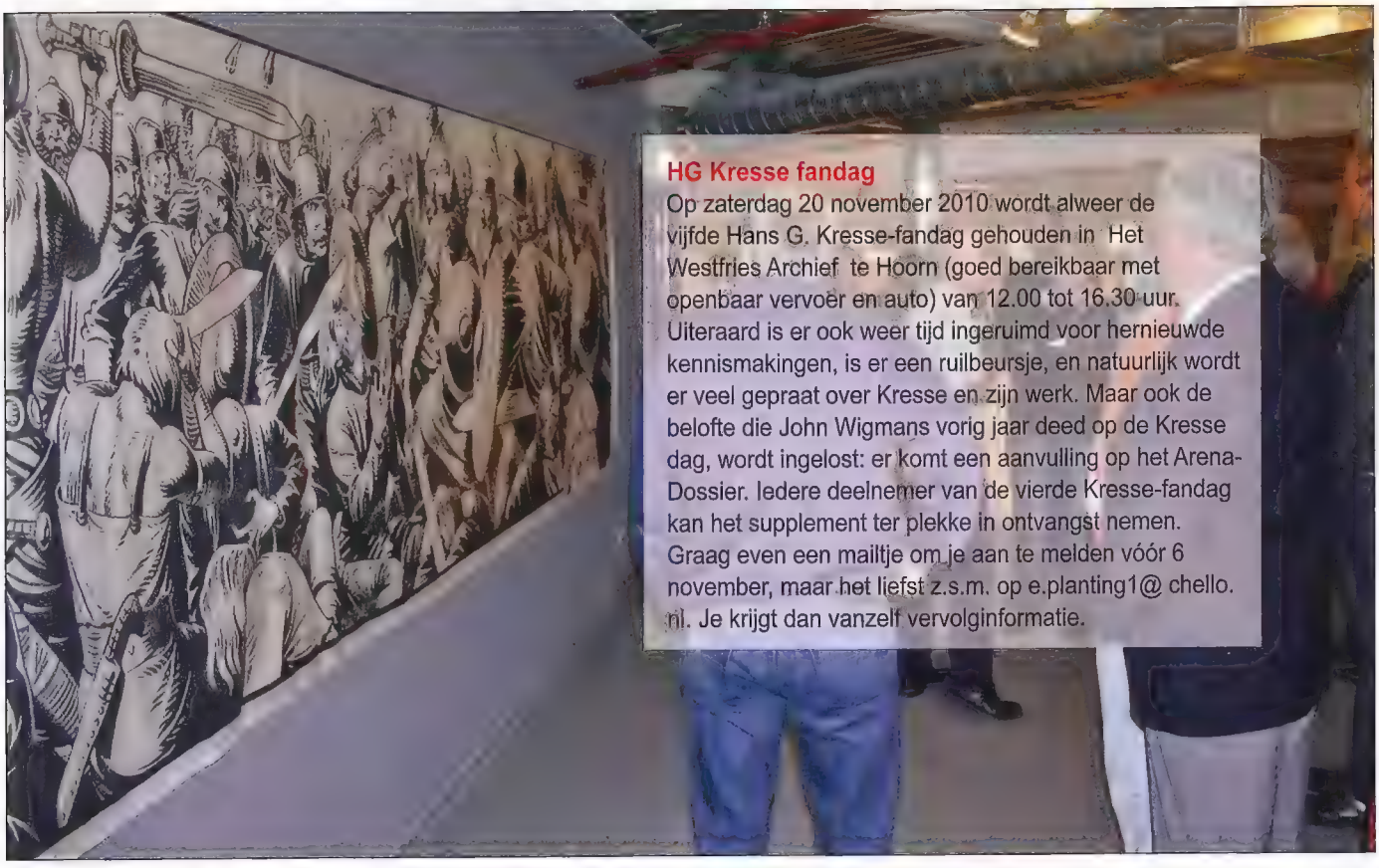

HG Kresse fandag

Op zaterdag 20 november 2010 wordt alweer de vijfde Hans G. Kresse-fandag gehouden in Het Westfries Archief te Hoorn (goed bereikbaar met openbaar vervoer en auto) van 12.00 tot 16.30 uur. Uiteraard is er ook weer tijd ingeruimd voor hernieuwde kennismakingen, is er een ruilbeursje, en natuurlijk wordt er veel gepraat over Kresse en zijn werk. Maar ook de belofte die John Wigmans vorig jaar deed op de Kresse dag, wordt ingelost: er komt een aanvulling op het Arena-Dossier. Iedere deelnemer van de vierde Kresse-fandag kan het supplement ter plekke in ontvangst nemen. Graag even een mailtje om je aan te melden vóór 6 november, maar het liefst z.s.m. op e.planting1@ chello. nl. Je krijgt dan vanzelf vervolginformatie.

had de "gewone" reeks een beetje overschaduwd. Honorez hoopt nu het tij te keren met de albums van zijn nieuwe beschermelingen. Het was ook nodig om het artistiek niveau wat op te krikken want met de tekeningen van Fabrice Parme in *Paniek op de Atlantische Oceaan* was wel een dieptepunt bereikt, het leek wel slechte namaak van het werk van Stephen Bosustow uit 1950. Ook het scenario van Trondheim was bijzonder zwak. Spirou/ Robbedoes was al altijd meesterlijk getekend en in alle verhalen wordt een avontuurlijke wereld gecreëerd dat in dit laatste album van "een avontur van R. door..." ontbrak. Hopelijk wordt het volgende deel van deze reeks opnieuw beter...

Storm nevenreeks?

Willem Ritstier en Minck Oosterveer hebben een Stormverhaal gemaakt, *De banneling van Thoem*. Vanaf januari 2011 verschijnt het in voorpublicatie in de Eppo. Ondertussen vroeg de uitgever hen om na te denken over een tweede verhaal. Het zou de bedoeling zijn dat dit een nevenreeks wordt, naast de serie van Romano en Jorg.

It is I, Leclerc

Groot nieuws in stripminnend Frankrijk: warenhuisketen Leclerc gaat strips sponsoren. Volgens de krant *Le Télégramme* zal de familie *Leclerc* een fonds oprichten om moderne kunst en strips te ondersteunen. Het fonds zal zetelen in de sedert lang verlaten gebouwen van het allereerste warenhuis van de keten in Landerneau (Fr). Dit is niet nieuw want Leclerc sponsort vaak kunst happenings maar ook het stripfestival van *Angoulême* in 1990 en 2007. Er was trouwens heel wat commotie in Frankrijk toen de FIBD FNAC en de SNCF verkoos als geldschieter voor hun nationaal stripfestival. Men weet dat *Michel-Édouard Leclerc* een verwoed verzamelaar is van originele platen van hedendaagse striptekenaars die hij ook vaak steunt. Hij zou trouwens een groep investeerders leiden die meestal hun centen in de hedendaagse kunst of in het stripgebeuren pompen. Volgens zijn zeggen wil hij *Angoulême* niet nabootsen maar hij zal wel een paar interessante initiatieven nemen. De huidige site van het fonds is 8.000 m² groot en er staat een gebouw van 2.000 m². Plaats genoeg dus om er mooie exposities en, wie weet, zelfs een stripfestival in te richten....

Isabelle Avondrood verovert China

In Frankrijk was de film van Luc Besson met als basis de avonturen van *Isabelle*

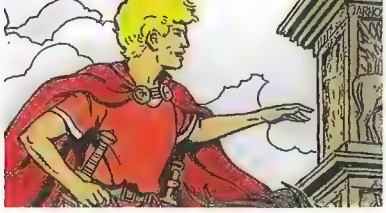

Runberg nieuws

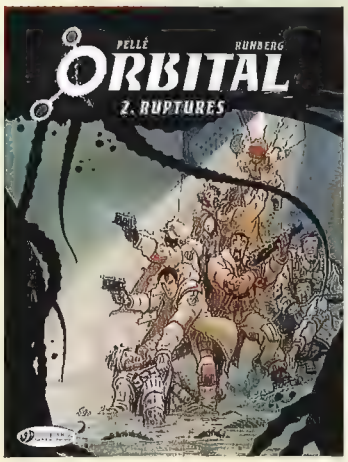

Sylvain Runberg, die jongen van Orbital, bereidt momenteel een groot project voor met Olivier Martin. Het wordt een tweeluik van ieder zo'n 150 pagina's. Dit tweeluik speelt zich af in Tokyo, Japan. De manga die Dark Side gaat heten is een thriller en psychologisch drama van de bovenste plank. Het gaat over een groep individuen wiens lot met elkaar zullen botsen en over maatschappelijk geweld. Runberg is al jaren gefascineerd door het land en door de verhalen van Asano en Naoki Urasawa. Daarom leek het hem leuk om een keer in de voetsporen van zijn helden te kruipen en deze manga te ontwerpen. Olivier Martin, die enkele jaren in Japan heeft gewoond, was de geknipte persoon hiervoor. Ook bereidt Runberg momenteel met Thibaud de Rochebrune een serie voor voor Dupuis. Het zal deze keer om een historisch avontuur gaan over een jonge Zweedse edelman die besluit om naar Frankrijk te vertrekken. Valt hij toch net bij aankomst met zijn kont in de franse revolutie. Heibel gegarandeerd. Tot slot werkt hij ook nog aan een nieuw project voor de derde stroming van Lombard. Wordt een thriller over de infiltratie bij de maffia. Tekenaar nog onbekend.

Avondrood van Tardi geen echt succes. Ondanks een meesterlijke vertolking van Louise Bourgoin in de rol van Adèle waren er ietsje minder dan 800.000 kijkers, geen groot kassucces dus! In China daarentegen kende de film meteen een verpletterend succes, tot groot jolijt van de Chinese verdeler. Tijdens de twee

eerste weken kwamen er ongeveer 1,5 miljoen kijkers opdagen. Dit is de grootste opkomst ooit in dat land voor een Franse film, die reeds 5,5 miljoen opbracht ... Dit gebeurt wel meer met de films van Luc Besson. Zijn prent met *Michel Vaillant* als hoofdpersonage deed het ook veel beter in het buitenland dan in zijn thuisland.

Japan steunt manga-export

In het kader van een nieuwe economische start zal Japan massieve steun verlenen aan al zijn culturele exportindustrieën. De Japanse eerste minister, Noato Kan, heeft het niet gemakkelijk om de falende economie opnieuw aan te zwengelen en om de overschatte Yen in het gareel te houden. Door hun buitenlands succes zijn Manga een zeer interessant exportproduct geworden. Ze verdienden dus de aandacht én de steun van de overheid. In juni werd er een budget van 2,7 miljard Yen (±25 miljoen €) uitgetrokken voor culturele industrieën zoals animatiefilms, manga, modehuizen en de film. Deze acties gaan uit van de ministeries van cultuur, van onderwijs en van buitenlandse zaken in overleg met diverse private firma's. In eerste instantie wordt op China en Zuidoost Azië gemikt. Maar het idee van een « Cool Japan » wordt zowat in de hele wereld verspreid.

Onlangs was er trouwens een belangrijke expositie van Japanse culturele activiteiten (*Japonya Medya Sananatlari Festivali*)in het Péra Museum van Istambul, de poort van Europa. Er was o.a. een volle etage met manga te zien...

Flipje jam

Flipje uit Tiel is terug op de jampot. Het fruitmannetje komt op potten jam van het landgoed Heerlijkheid Mariënwaerdt in Beesd. Dus niet in de supermarkten, maar in de meer exclusieve (land)winkeltjes. De rechten voor Flipje liggen nog steeds bij jamprocudent Hero, en daarom mogen de potjes alleen in Tiel worden verkocht. De eerste lading werd zaterdag 11 september tijdens het fruitcorso uitgereikt aan prins Willem-Alexander en prinses Máxima. Flipje bestaat dit jaar 75 jaar en dat wordt het hele jaar op verschillende manieren gevierd.

De Graphic Novel bloeit

Uitgeverij Epo brengt de komende tien jaar minstens veertig stripversies van klassieke romans op de markt. De graphic novel is overal. Hij floreert internationaal, voegt een extra laag toe aan het boekenaanbod en trekt een nieuw publiek aan. Geen enkele uitgeverij die er nog aan twijfelt zo'n pakket in zijn fonds op te nemen. Op het menu staan zwaargewichten als Leo Tolstoj, Franz Kafka, Dante Alighieri en James Joyce. Het plan is om elk voor- en najaar telkens twee titels uit te brengen. De eerste worp, dit najaar, laat al zien waar het op staat. Dan komen *Oorlog en Vrede* (Leo Tolstoj) en *Het Kapitaal* (Karl Marx) uit. Het idee is om zowel literatuur als non-fictie uit te geven. Het gaat niet om een volledig nieuwe productie. Epo sloot een overeenkomst met de Japanse uitgeverij East Press, dat een uitgebreide reeks klassiekers heeft. Uitgever Jos Hennes: *"De tekeningen behouden we, de tekst wordt vertaald. Het gaat om traditionele tekeningen, met personages met westerse gezichten. De typische mangastijl is slechts licht aanwezig. Het mangaformaat hebben we aangepast aan de rest van onze publicaties. De tekeningen worden uitvergroot en de uitgaven krijgen een harde kaft. Veel uitgeverijen hebben vandaag al graphic novels in hun aanbod. Uit een marktverkenning leidde Epo af dat er nog ruimte was."* Blijft wel de intrigerende vraag hoe een theoretisch traktaat als Het Kapitaal van Karl Marx zich laat bewerken tot een strip... Hennes: *"De strips nemen de grote principes als uitgangspunt en ontwikkelen daar een verhaal over. Je kunt nu eenmaal niet alles in dialogen ontwikkelen. De bewerkingen blijven bij de hoofdlijnen. Het kapitaal komt uit in twee delen, maar die blijven beide binnen de raming van tweehonderd pagina's."* Op stapel staan onder andere nog *Ulysses* (James Joyce), *Misdaad en Straf* (Fjodor Dostojevski), *Faust* (Johann Wolfgang von Goethe), *De Goddelijke Komedie* (Dante Alighieri), *Op zoek naar de Verloren Tijd* (Marcel Proust) en *Moby Dick* (Herman Melville). Epo onderzoekt nog of het eventueel oosterse, bij ons minder bekende klassiekers in het pakket zal opnemen.

Schuiten affiche Neuchatel

In het Etnografisch Museum van het Zwitserse Neuchatel opende 2 oktober de tentoonstelling *Bruits*, waarin geluid centraal staat. De affiche van de expo werd gerealiseerd door de Belgische artiest François Schuiten, auteur en scenarist van strips. De bezoeker zal uitgenodigd worden om verwantschap te zoeken tussen geluiden, rumoer, spraak en muziek, zo meldt het museum. Er zullen onder meer ook zes concerten van moderne muziek plaatsvinden, onder andere van het werk van John Cage. De expo vormt het eerste deel van een trilogie, gewijd aan het immateriële patrimonium. De tentoonstelling loopt tot 15 september 2011.

Mauricet

Mauricet, die de laatste drie pagina's van de laatste *Jojo* afwerkte en open staat om de serie eventueel over te nemen, werkt ook nog aan een ander project met als titel *Garanca*. Het wordt een komisch tweeluik van ieder zo'n 52 pagina's en staat op de planning voor 2012.

Leonardo in Philastrips

Het Belgisch Centrum van het Stripverhaal (CBBD) volgt sedert 1994 de Belgische postzegels die iets te maken hebben met strips. De publicatie Philastrips is een boekje dat gemaakt wordt ten behoeve van de filatelisten, maar dat ook stripliefhebbers kan interesseren. Het zijn

stuk voor stuk meesterwerkjes die uitleg geven over de strip waaraan de zegel gewijd is of over de auteur er van. Deze keer is de geniale uitvinder Leonardo aan de beurt. Op de postzegels vindt hij de briefwisseling en ook de postbode uit! In het nieuwste "postzegelstripalbum" *Génie au pied de la Lettre* (verschijnt alleen in het Frans) verneem je ook nog van alles over Turk en De Groot

Texas Rakkers internationaal

De 3d-animatiefilm *Suske en Wiske & de Texas Rakkers* begint aan zijn internationale carrière. Na zijn passage in Cannes wist distributeur Delphis Films contracten in 35 landen af te sluiten. De Franstalige versie loopt vanaf begin oktober in Canada. In de

Verenigde Staten werden de pay-tv en dvd-rechten verkocht. Voorts verkocht de distributeur de filmrechten in nog 33 landen, waaronder de Caraïben, Rusland, Indonesië, Kazachstan en Saudie-Arabië. De exploitatie voor Latijns-Amerika, China en Polen wordt eerstdaags bevestigd. Het budget voor de film bedroeg 9,3 miljoen euro, wat het de duurste Vlaamse productie ooit maakte. Zo'n 200.000 toeschouwers zagen de film in de Belgische en Nederlandse bioscopen. Van de dvd-versie zijn 100.000 exemplaren verkocht.Skyline bereidt inmiddels een tweede animatiefilm over Suske en Wiske voor, gebaseerd op het album *De wolkeneters*. Die zou in 2013 uitkomen.

Deze KoffieKlets kwam tot stand met medewerking van Willem Gay, Patrick Vranken en Marc de Locht, waarvoor veel dank. Meer hulp is altijd welkom. joopjes@hotmail.com

Een duik in het striparchief
Onze verhalen over stripweekbladen zetten lezers aan om die bladen opnieuw in te kijken ... en dat loont de moeite. Blijkbaar ligt daar nog steeds een verborgen schat aan prettige informatie op ons te wachten.

Hermann Reclamestrips

Hermann is een stripmaker die niet snel met reclame in verband gebracht zal worden. Toch vonden we in de archieven wat werk van zijn hand dat voor commerciële doeleinden is gemaakt.

DOOR **ED HENGEVELD**

PIPO

Een tamelijk bekend voorbeeld is het stripje *L'Étoffe d'un crack!*, getekend op scenario van Greg aan het eind van de jaren '60, toen Hermann nog aan het prille begin van zijn carrière stond. Het verhaaltje van 16 pagina's werd gemaakt voor de kledingketen PIPO/SET en gaat over een groepje jeugdige vrienden, aangevoerd door hoofdpersoon Pipo. Tijdens het buitenspelen op een herfstige dag worden ze geconfronteerd met Dany, de gekidnapte zoon van een diamantslijper, die door Pipo uit handen van zijn ontvoerders wordt gered door met hem van kleding te wisselen. Als beloning wordt de hele groep door Dany's vader in het nieuw gestoken, natuurlijk bij PIPO/SET!

Door een advertentie in *Pilote* uit april 1969 weten we dat het stripje oorspronkelijk gratis verkrijgbaar was bij aankoop van een kledingartikel uit de PIPO/SET collectie. In 1984 werd een verzamelaarsuitgave van *L'Étoffe d'un crack!* gepubliceerd, die tegenwoordig op eBay nog wel te vinden is. Speciaal daarvoor tekende Hermann een nieuwe cover. En bijna tien jaar later werd een in het Nederlands vertaalde versie van de strip onder de titel *De stof van een crack!* opgenomen in de bundel *Hermann - Short Stories* uit 1993.

pipo/set présente
les aventures
extraordinaires de pipo : L'ÉTOFFE d'un CRACK!
un album inédit et gratuit par hermann et greg.
PIPO, un nouveau héros courageux, astucieux, intrépide, aux prises avec d'affreux kidnappers, dans une aventure à vous couper le souffle. Un bagarreur de première, capable d'envoyer au tapis, pour le compte, des types deux fois gros comme lui... sans défaire un pli de ses vêtements..... PIPO SET, bien sûr! Toi qui a aussi l'étoffe d'un crack, adopte le style PIPO SET.
• PIPO SET LE NOUVEAU STYLE DES JEUNES CRACKS.
Exige ton album gratuit, avec chaque article de la gamme PIPO SET.
Si tu ne connais pas l'adresse du magasin PIPO SET de ta région, écris, pour la demander à:
PIPO(67)BISCHWILLER

Pilote 491 (1969)

L'étoffe d'un crack, uitg. Bédéscope (1984)

DE STOF van een CRACK!
DE MAKKERS, WAREN DÉDÉ, FRAMBOOS, (DE BEST GEVOEDE), DICK SONO, EN OOK NANCY VAN NANCY EN METHUSALEM. DIE 2 JAAR OUDER WAS DAN ONS. IK, IK BEN PIPO EN DIE DAG... JA, 'T WAS IN DE HERFST...
VOORUIT! BESLIS HET SPEL, PIPO, DE WIND SNIJDT...
NU? WE WARMEN ONS WAT OP?
OK! JE GEEFT ME VIJF MINUTEN VOORSPRONG...
HET THEMA: IK BEN DE ONTSNAPTE, JULLIE POGEN ME VAST TE ZETTEN IN DE OMTREK VAN GEWOONLIJK. IK MAG IN DE GEBOUWEN BINNEN EN MAG ME VERMOMMEN, MAAR MAG DE WIJK NIET VERLATEN.
GOED ZO ?
GOED! DIE 5 MINUTEN BRENGEN WE DOOR BIJ NAMAAK ZINK, WE HEBBEN ALLEMAAL EEN HETE KOP KOFFIE NODIG!
5 MINUTEN, START! 'T IS VERTROKKEN!

Short stories, uitg. Gibraltar (1993)

RECORDMAN

Twee andere en veel minder bekende reclame-uitingen van Hermann dateren uit ongeveer dezelfde tijd als *L'Étoffe d'un crack!* In 1970 maakte hij een kort stripje voor Recordman, een kledingmerk dat volgens eigen zeggen het eerste merk van sportbovenkleding in Europa was. "Ontspanning, bekoorlijkheid, komfort, vrijheid" was het devies. Recordman werd voorgesteld als een actieheld, die in een verhaaltje van negen plaatjes de traditionele kledinggewoonten bekampte met "argumenten die inslaan". Gezien het simpele karakter van het tekenwerk zal het Hermann niet al te veel tijd gekost hebben, ook omdat het budget waarschijnlijk niet al te groot was.

DE DOORBRAAK VAN RECORDMAN IS NIET TE STUITEN
De kleding van gisteren moet er aan geloven: Akkoord ?
Goed. En argumenten die in overvloed...
Als het moet!
...argumenten die inslaan
...keihard !
Gelukkig begrijpen zij...
RECORDMAN
RECORDMAN: Ontspanning bekoorlijkheid, komfort, vrijheid. RECORDMAN: eerste merk van sportbovenkleding in Europa.
Te koop bij uw "sport specialist"
Documentatie: OMNISPORT Kooimijnenkaai 54. 1080 Brussel

Boven: Kuifje 36 (1970)
Rechts: Kuifje 09 (1971)

HET GROTE AVONTUUR
VOOR ALLE LIEFHEBBERS VAN DE WIJDE WERELD... DE KANS OP 'N MACHTIGE VAKANTIE IN AFRIKA, AZIE, AMERIKA.
KOSTELOZE TOMBOLA CAPSA
Coca-Cola
WILT U ERBIJ ZIJN? NIETS IS EENVOUDIGER!
HET GROTE AVONTUUR

COCA-COLA

Dat lag anders met de campagne voor het frisdrankmerk Coca-Cola, dat in 1971 een prijsvraag organiseerde onder de titel *Het grote avontuur*. Daarmee kregen 57 jongeren – ook u misschien – de kans om "de vakantie van hun leven mee te maken" door een reis naar Afrika, Azië of Amerika te winnen. Daarvoor hoefde men alleen een deelnameformulier in te sturen met daarop geplakt een aantal schijfjes uit de doppen van Coca-Cola flessen. In drie tombola's werden dan per bestemming 20 winnaars getrokken, aldus het reglement, dus hoe men aan een totaal van 57 jongeren kwam is niet geheel duidelijk.

Dat het budget van Coca-Cola flink hoger was kun je afleiden uit het feit dat Hermann voor deze campagne een prachtige kleurenillustratie schilderde, een techniek waarin hij toen al een meester was. Geheel in Bernard Prince-stijl maakte hij een afbeelding van een groepje modieus geklede jongeren, rijdend per jeep door een van de drie "fabelachtige" vakantiebestemmingen. De grote advertentie over twee pagina's werd in het voorjaar van 1971 gepubliceerd in *Kuifje* weekblad nummers 9, 10, 12 en 14. En bij het bekendmaken van de prijswinnaars in nummer 24 (inderdaad geen 20 maar 19 winnaars per bestemming) werd dezelfde afbeelding nogmaals gepubliceerd, maar nu als lijntekening in zwart-wit. Of dat een aparte tekening was, of een vroege versie van de grote kleurenplaat, is niet duidelijk. Hermann zelf kan zich dat ook niet meer herinneren.

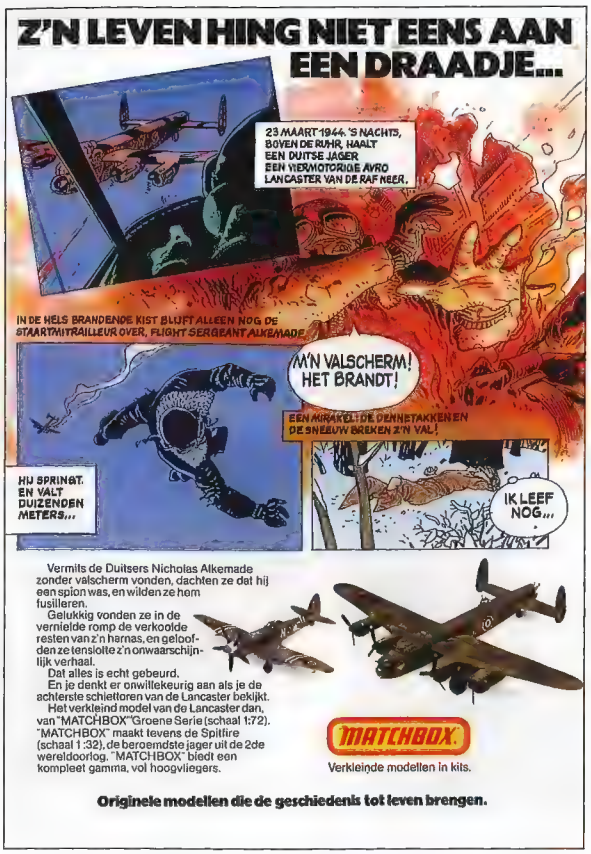
Z'N LEVEN HING NIET EENS AAN EEN DRAADJE...
23 MAART 1944: 'S NACHTS, BOVEN DE RUHR, HAALT EEN DUITSE JAGER EEN VIERMOTORIGE AVRO LANCASTER VAN DE RAF NEER.
IN DE HELS BRANDENDE KIST BLIJFT ALLEEN NOG DE STAARTMITRAILLEUR OVER, FLIGHT-SERGEANT ALKEMADE
M'N VALSCHERM! HET BRANDT!
EEN MIRAKEL! DE DENNETAKKEN EN DE SNEEUW BREKEN Z'N VAL!
HIJ SPRINGT EN VALT DUIZENDEN METERS...
IK LEEF NOG...
Vermits de Duitsers Nicholas Alkemade zonder valscherm vonden, dachten ze dat hij een spion was, en wilden ze hem fusilleren.
Gelukkig vonden ze in de vernielde romp de verkoolde resten van z'n harnas, en geloofden ze tenslotte z'n onwaarschijnlijk verhaal.
Dat alles is echt gebeurd.
En je denkt er onwillekeurig aan als je de achterste schietkoren van de Lancaster bekijkt.
Het verkleind model van de Lancaster dan, van "MATCHBOX" "Groene Serie (schaal 1:72).
"MATCHBOX" maakt tevens de Spitfire (schaal 1:32), de beroemdste jager uit de 2de wereldoorlog. "MATCHBOX" biedt een kompleet gamma, vol hoogvliegers.
MATCHBOX
Verkleinde modellen in kits.
Originele modellen die de geschiedenis tot leven brengen.

Kuifje 49 (1971) en onder Kuifje 30 (1966)

IK MOET BRUIT DEZE ATTE VAN IK NIET VERGRAGEN!
DE LANCASTER BEVINDT ZICH OP DAT MOMENT NOG OP EEN HOOGTE VAN 6 000 METER...
VADER, DAAR LIGT EEN MAN...
DE VOLGENDE OCHTEND VROEG!
NIC. LIST BEWUSTELOOS OP DE GROND, MAAR HIJ LEEFT NOG. DE TAKKEN VAN DE BOMEN EN HET STRO HEBBEN ZIJN VAL GEBROKEN...
IK VRAAG ME AF WAAR IK TERECHT GEKOMEN BEN...
RAUS! RAUS!
HIJ KAN NIET LOPEN, VADER! HIJ IS GEWOND!
MAAR DAARNA WAARSCHUWEN ZIJ DE MILITAIRE AUTORITEITEN. EVEN LATER WORDT DE BUIT ONDANKS ZIJN PAARSE VERWONDINGEN WEGGESCHAKELD...
ZE ZEGGEN, DAT HIJ EEN SPION IS!

MATCHBOX

En dan is er nog een advertentie uit 1979 voor de plastic modelvliegtuigjes van de firma Matchbox, in dit geval een Avro Lancaster bommenwerper. De tekening die Hermann voor die advertentie maakte, was gebaseerd op een waar gebeurd incident tijdens de Tweede Wereldoorlog, met in de hoofdrol de Brit Nicholas Stephen Alkemade. Deze 21-jarige sergeant, die staartschutter was op de Lancaster in dienst van de Royal Air Force, overleefde een val van 5.500 meter zonder parachute toen hij ten oosten van Schmallenberg in Duitsland werd neergeschoten.

Op 24 maart 1944 werd, na het uitvoeren van een bombardement op Berlijn, de Lancaster waarin Alkemade vloog door een Junkers jachtvliegtuig van de Duitse Luftwaffe aangevallen. De bommenwerper vloog in brand en begon uit de lucht naar beneden te tuimelen. Alkemade's parachute was door de vlammen onbruikbaar geworden en omdat hij niet levend wilde verbranden koos hij voor een snelle dood door uit het toestel te springen. Dacht hij, want zijn val van 5.500 meter werd gebroken door bomen en een dikke sneeuwlaag op de grond. Verbazend genoeg raakte hij alleen gewond aan zijn been en werd hij opgepakt en ondervraagd door de Duitsers. Die geloofden zijn verhaal aanvankelijk niet, totdat het wrak van de Lancaster met zijn verbrande parachute (en de lichamen van vier mede-bemanningsleden) werd gevonden. In mei 1945, na ruim een jaar in krijgsgevangenschap, keerde Alkemade tenslotte als held terug naar huis. De Duitsers waren zo onder de indruk van zijn avontuur dat hij een officieel certificaat meekreeg, als bewijs van wat hem was overkomen.

Interessant is dat Hermann voor die Matchbox-advertentie teruggreep naar een kort verhaal dat hij in 1966 tekende op scenario van Step (Pierre Stephany) en dat werd gepubliceerd in *Kuifje* nummer 30 van dat jaar. Onder de titel *6.000 meter vrije val* werd op dynamische wijze getoond wat de onfortuinlijke Brit was overkomen. Weliswaar klopten de datum van het incident en de leeftijd van Alkemade niet helemaal, maar er was toen nog geen internet om dat soort dingen even snel te checken. Ook deze korte strip werd trouwens gepubliceerd in de bundel *Hermann - Short Stories* uit 1993. Voor de luxe editie tekende Hermann zelfs nog een cover, waarop te zien is hoe Alkemade zijn opmerkelijke val maakte. Het was de derde maal dat hij deze gebeurtenis in beeld bracht.

Zoveel jaar na dato kan Hermann zich geen details meer herinneren van deze weinig bekende reclame-opdrachten. Wat hij nog wel weet is dat hij de originelen nooit heeft teruggezien, omdat daar volgens hem toen nog niet zoveel aandacht aan werd geschonken. Wat dat betreft zijn de tijden absoluut veranderd...

COLLECTIE FENIX

2010

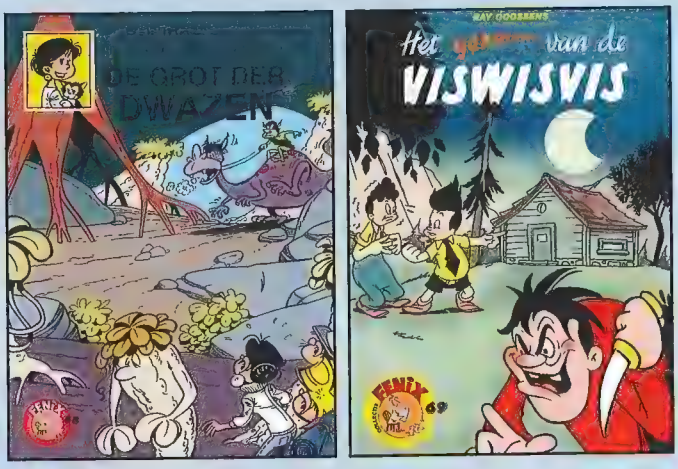

Reeds verschenen :

68. Kari Lente - *De grot der dwazen*

69. Het geheim van de Viswisvis

2 nieuwe albums :

+ bijlage

Het Nieuwe Scheepsjournaal van JeePee

DOOR **JEAN-PIERRE LEGEIN**, REDACTIE **HANS BIJMAN**

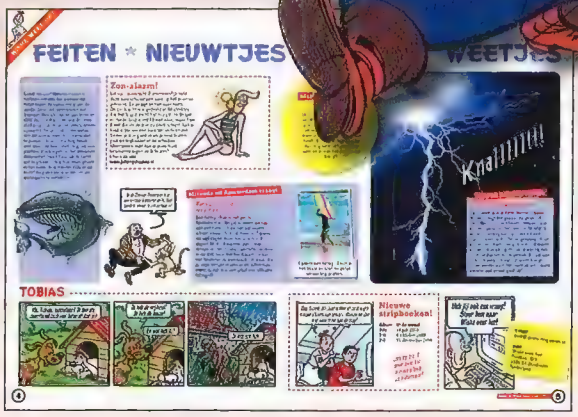

HERSTART SUSKE EN WISKE MAGAZINE?

Uitgeverij ZPress uit Dordrecht (NL) heeft zich onder de paraplu van Standaard Uitgeverij opgeworpen als uitgever van het nieuwe Suske & Wiske Magazine. Dit eerste nummer, dat gepresenteerd werd in juli 2010, is een themanummer betreffende het weer. Strips, puzzels, een mooie poster op de dubbele middenpagina en heel veel wetenswaardigheidjes. Misschien wel het belangrijkste: een lezersenquête. Ik denk dat het van dat vragenformulier afhangt of dit initiatief een vervolg krijgt. 52 Pagina's in een glossy omslag, oplage van 75.000 exemplaren. In ieder nummer zal een afgeronde, nieuwe, strip van Suske en Wiske worden opgenomen. In de eerste aflevering is dat het verhaal *De meteomachine*. Introductieprijs Euro 3,50. Het geheel ziet er bijzonder verzorgd uit. Nu, 3 maanden later is nog geen opvolger gesignaleerd. Wordt vervolgd? (NL)

DONALD DUCK GLOSSY HEEFT EEN OPVOLGER!

De eerste DD-glossy is blijkbaar een succes geweest, want nummer 2 van Hèt Mannenblad van Duckstad ligt sinds september in de schappen. Dit keer speelt Oom Dagobert de hoofdrol in dit zogeheten *Het Grote Geld Nummer*, met strips vol financiële avonturen. 146 Pagina's in een glimmend omslag voor Euro 5,25; wij hebben wel eens meer voor een boekske betaald... De inhoud is behoorlijk Nederlands getint; met o.a. Fatima het hockey- en pokermeisje, Frits Wester de parlementaire journalist en Jort Kelder de beroepsmiljonair. Daar zit geen spat Vlaams bij, maar fraai is het allemaal wel! Een leuk hebbedingetje voor de stinkrijke liefhebber die alles al heeft. En... er komt een vervolg! In het volgende nummer gaat DONALD op zoek naar geluk en barsten de interviews, rubrieken en reportages van de mazzelaars, geluksfactoren en natuurlijk Guus Geluk. Deze nieuwe DONALD die 4 keer per jaar moet gaan verschijnen, ligt vanaf 23 november in de winkel. (NL)

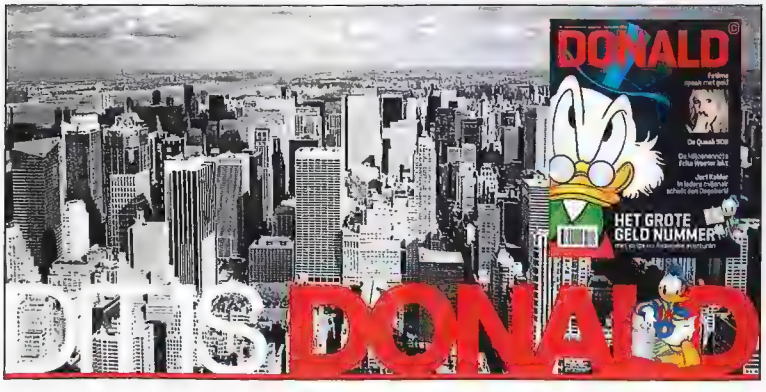

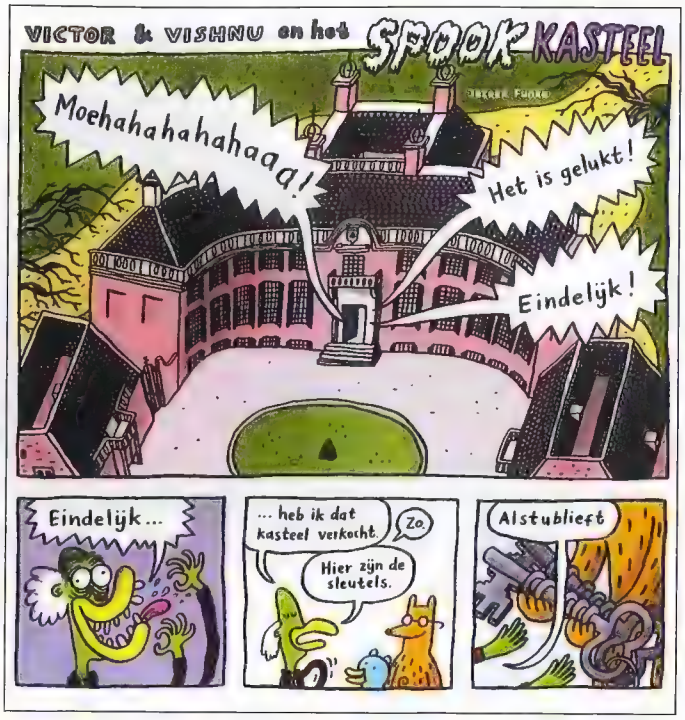

DISNEY AT HOME

Bijna gelijktijdig verscheen een Ariadne at Home Special op de tijdschriftenmarkt met als titel *Disney at Home*. Oogstrelend mooi gelayout is deze glossy van 100 pagina's niet alleen een special op woongebied geworden. De redactie heeft slim rekening gehouden met de Disney-freak en heeft al die mooie speciale artikelen betreffende design, comfort en andere mooie woonaccessoires zoals Disney Collectables (beeldjes!) doorspekt met 3 complete strips van in totaal 25 pagina's! Dit fraaie object kunt u zonder schaamte tussen uw Donald Duckboeken plaatsen en keer op keer met genoegen doorbladeren.Volgens de redactie van Ariadne betreft het hier een eenmalige gebeurtenis, speciaal uitgegeven ism Disney tgv de Woonbeurs, die eind september gehouden werd in de RAI in Amsterdam. Zelf spreken zij nù al van een collectors-item. Tja, waar bemoeien wij ons dan mee? (NL)

KASTEEL GROENEVELD: NATUUR, LITERATUUR EN... STRIPTUUR!

Kasteel Groeneveld is een zgn. buitenplaats, liggend in de fraaie natuur rondom de gemeente Baarn (Nederland). Op deze locatie worden vaak jeugdgerelateerde exposities georganiseerd, waarbij literatuur en strips een belangrijke rol spelen. Men herinnere zich bijv. de Bommel-expositie. Maar altijd weer onverbrekelijk natuur gerelateerd. Zo was er afgelopen zomer een aantal liedteksten over de natuur voorgelegd aan tekenaars en hen gevraagd zich er door te laten inspireren. Het resultaat is een serie stripliederen/gedichten waaraan o.a. ook Theo vd Boogaard heeft meegewerkt. BoekieBoekie, een bijzonder leuk tijdschrift over kunst en literatuur voor kinderen, uitgegeven door Stichting Autoped in Rotterdam heeft tbv een project ook contact gezocht met de buitenplaats. Dit tijdschrift verschijnt vier keer per jaar en is bestemd voor kinderen

SERVICE VAN ZIGGO VERSTRIPT

De Nederlandse kabel-exploitant Ziggo bezorgt bij zijn afnemers 4 maal per jaar een kwartaalblad, logisch hè... Dat gaat meestal over abonnementen, tv-aanbod, de zoveelste zenderruil en -wisselingen en wat dies meer zij. Een half jaar geleden echter verscheen opeens een stripje van Donald Duck in het blad en dat smaakte kennelijk goed. Want in het laatst verspreide nummer stond opnieuw een stripje, dit keer van studio Noodweer, speciaal gemaakt om de technische serviceafdeling van Ziggo te promoten. Met al die negatieve reclame die het bedrijf doorlopend met zijn kabel-, internet- en telefoonstoringen genereert, kon dit positieve berichtje van deze piraat er wel eens een keer van af.... (NL)

ZO!
DIE HANGT!
JAAA... JULLIE WILDEN EEN SPECIALIST INHUREN VOOR HULP, MAAR JULLIE ZOON KAN HEUS WEL WAT HOOR!
HIJ HANGT MOOI RECHT, DE TELEVISIE IS ONBESCHADIGD EN DE MUUR OOK.
LAAT DIE FILM MAAR BEGINNEN!
BEL SERVICE+ VAN ZIGGO MAAR!!

die het maken van "kunst" in de vingers willen krijgen.
Voor het project ism het kasteel werd een speciaal nummer samengesteld, waarbij de lezer meegevoerd wordt in de fantasievolle wereld van een buitenplaats: schatten, spoken, kortom verzin het maar. Aan het nummer is, naast een aantal verhalen met illustraties van o.a. Thé Tjong Khing, ook meegewerkt door stripartiesten Jeroen Funke en Wasco. De eerste maakte een strip over een stel eigentijdse kasteelspoken en de tweede schreef en tekende een muizen-detective. We blijven het een hartverwarmende combinatie vinden: jeugd (toekomst!), natuur, educatie en strips. BB-Buitenplaats is verkrijgbaar bij Kasteel Groeneveld in Baarn, in de gespecialiseerde kinderboekenwinkel, via kasteelgroeneveld.nl of boekie-boekie.nl (NL)

EN.... NOG EEN AFGELEIDE GLOSSY!!

Rob Van Bavel, de man achter het tweewekelijks stripblad Eppo, start vanaf november 2010 met een nieuw magazine. Het stripblad krijgt de naam *Por Dios*, naar de lijfspreuk van het voormalige stripweekblad Pep 'Por dios! Wat een blad!', dat van 1962 tot 1975 verscheen. Por dios zal complete verhalen bevatten van vroegere Pep-coryfeën. De glossy zal 4,95 euro kosten, telt 68 pagina's en het eerste nummer ligt op 2 november in de winkel. Por Dios bevat o.a. complete verhalen van *Storm, De Generaal, Familie Fortuin, Soeperman* en *Agent 327*, naast gags van *Elsje* en *Stampede*." Het blad dat de stripsterren uit het legendarische, Nederlandse stripweekblad *Pep* en de nieuwe sterren uit het stripfirmament verzamelt, zal maandelijks verschijnen. Het grootste deel van de verhalen die in *Por Dios* zullen worden afgedrukt, verschenen indertijd in de stripbladen *Pep, Eppo* en *Eppo/Wordt Vervolgd* en is in zijn algemeenheid nooit in een album opgenomen geweest. Door *Por Dios* wordt het nu mogelijk om opnieuw kennis te maken met de striphelden waar iedere liefhebber mee is opgegroeid. En hoe! Want bijna alle klassieke strips zijn digitaal gerestaureerd en opnieuw ingekleurd. De redactie van *Por Dios* kan namelijk gebruik maken van het Eppo archief dat een paar jaar geleden letterlijk en figuurlijk werd gered door het Stripdocumentatiecentrum Nederland en Het Stripschap. Hierdoor is het werk van o.a. Peter de Smet, Dick Briel, Eric Heuvel, Peter de Wit en al die andere stripmakers weer beschikbaar. *Por Dios* zal maandelijks verschijnen en 68 pagina's tellen. Ieder nummer bevat telkens een compleet stripverhaal. In nummer 1 is dat *De robots van Danderzei* uit de serie Storm. Voor 4,95 krijgt de lezer een compleet stripalbum plus nog ruim 20 pagina's met extra strips. De cover van het eerste nummer is getekend door de nieuwe Stormtekenaars Romano Molenaar en Jorg de Vos en dat alleen al loont de verzamelaarsmoeite! (NL)

POR DIOS
MAMMAE MIA!... EUH...IK BEDOEL POR DIOS!!
"...WEER 'N BLAD !!!
Complete verhalen van Storm, Lucky Luke, Blueberry
Agent 327, Franka, en January Jones!

KAMPER STRIPSPEKTAKEL ALWEER VOOR DE 12E KEER

Onder de bezielende organisatiedrift van Paul Reichenbach is 21 augustus jl. voor de 12e maal het Kamper Stripspektakel gehouden. Naast het naar het gezellige stadshart van Kampen ronselen van een regiment striptekenaars weet Paul via de uitgeverij Pear Productions ook telkenmale enkele leuke uitgaven het licht te doen zien. In het verleden o.a. *Het Goud van Kampen* en *De Schat van de Sassenpoort* van Flipje-tekenaar Arie van Vliet, De Hemelboom, Met een schetsboek door Zuid-Oost Azië en Zwolse Blauwvingers van Paul Geerts, en van dezelfde coryfee tijdens het afgelopen spektakel zijn nieuwste werkstuk *Pinda de Panda*. Niet allemaal strips, maar toch in ieder geval striptekenaargerelateerd. Geïnteresseerd in bovenstaande boekskes? Kijk op de site van de uitgever: www.pear-productions.com. Exclusief voor het festival een Stripwandelboekje door Kampen voor het VVV en een exclusieve glichée van Havank door Danier op maar liefst A3 formaat! Ik denk dat u voor deze items lijfelijk naar Kampen zult moeten afreizen.... Waar we hier nog wel even apart melding van willen maken is het bij het stripfestijn behorende programmaboekje. Dit jaar in het teken van 75 jaar Flipje, dus een fraaie cover door Arie van Vliet. Verder in het 28 pagina's tellende zeer verzorgde A4 programma een

Es kijken of 'ie het doet...
PSSHHHHH
Aha. Dat was de achteruit, geloof ik..
"Voor starten, druk op startknop en haal handels naar u toe"...
GOEWIE!
"Voor delen, contacteer uw plaatselijke dealer."
16

aantal interviews met o.a. de huidige makers van Flipje, Hans van Oudenaarden (Bob Evers) en Caroline van der Lee met hun strip Puppy from Hell, Paul Geerts en Gerard Leever. Van Hans van Oudenaarden en Hercules & Valkema (Elsje) staan in het programma nimmer gepubliceerde strips. Het ziet er allemaal zeer fleurig en keurig verzorgd uit. Volgend jaar allemaal naar Kampen!! (NL)

KINDERBOEKENMOLEN
2010/2011
37STE JAARGANG · NUMMER 65
FOTOSTRIP MET MEES KEES!
DOE DE SPROOKJES-QUIZ
BARSTENSVOL BEELDSCHONE BOEKEN
STRIP TEKENEN MET ZUSJE
DE VRIENDSCHAPS-BOEKJES VAN DOLFJE, GERONIMO EN VOS (VAN HAAS)
WAANZINNIGE WEETJES: WAAR OF NIET WAAR?

KINDERBOEKENWEEK GEVIERD MET FRAAI MAGAZINE

De Kinderboekenweek in Nederland, die gehouden werd van 6 t/m 10 oktober was voor de CNPB (Stichting Collectieve Propaganda voor het Nederlandse Boek) aanleiding tot de uitgifte van de Kinderboekenmolen 2010/2011 (27e jaargang alweer....). Daar is in deze rubriek al die tijd nooit aandacht aan besteed, en dat is logisch. Strips vielen lange tijd in Nederland onder de besmette kinderliteratuur. Maar dat is inmiddels behoorlijk veranderd! In deze fraaie Boekenmolen van 52 pagina's nemen strips een substantiele

HET HEILIG PATERKE VAN HASSELT VERSTRIPT

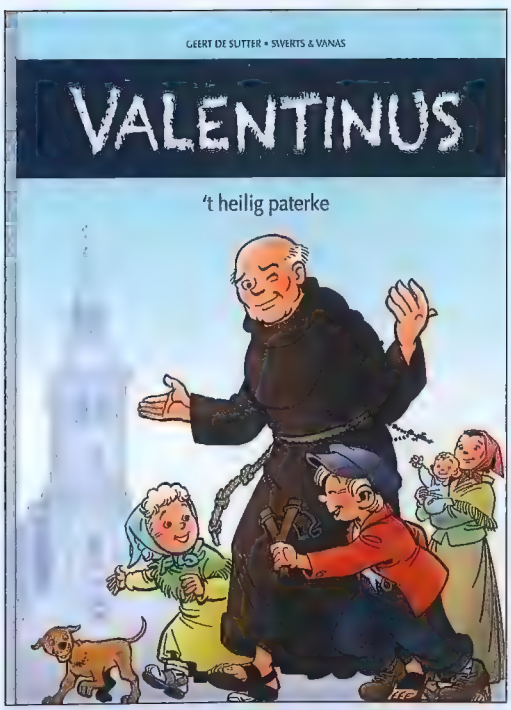

Pater Valentinus Paquay, beter bekend als 'het heilig paterke' van Hasselt, mag zich vanaf nu stripheld noemen. Een stripalbum van Wim Swerts en Geert De Sutter met de pater in de hoofdrol is 14 augustus jl. verschenen nav de 45ste zevenjaarlijkse Virga Jessefeesten in Hasselt, die gehouden zijn eind augustus. De auteurs is door het comité gevraagd een strip te maken rond Pater Valentinus. De scenarist van het album, Geert De Sutter, mag al een oude rot genoemd worden wat betreft het verstrippen van heilige levens en historische verhalen. Zo is hij de auteur van het in mei verschenen *Jan Van Pietersheim*, reeds eerder in BS besproken. Tekenaar van de Pater Valentinus-strip is Wim Swerts, bekend van o.a. de mediastrip *W817*. Het album telt een zevental kortverhalen, over de deugden en het leven van Valentinus, en daarmede is meteen de manke van dit verder mooi uitgevoerde album aangeduidt. De aparte anecdotes hangen van los zand aan elkaar en geven daardoor nauwelijks een beeld van de persoonlijkheid en de vorming van het paterke, laat staan zijn levensloop. Het betreft een aantal incidenten die laten zien dat hij, ondanks met het hart op de goede plaats, toch een beetje wereldvreemd reageerde op normale levensbehoeften. Een plank die door de abt uit het bed wordt gehaald, wat het paterke er toe brengt om er stenen voor in de plaats te leggen..., je kousen uittrekken om op blote voeten door de sneeuw te lopen... Dan ben je voor mij niet heilig, maar een beetje wereldvreemde figuur... Geert de Sutter is vanuit al die losse elementen niet in staat gebleken een samenhangend verhaal te maken, alle goede bedoelingen ten spijt. Jammer. Uitgave van de Minderbroeders van Hasselt en Het Rot 't Dorp, A4, SC, 32 pagina plus cover gelamineerd. (B)

plaats in. Met daarnaast op de dubbele middenpagina een striptekencursus van Zusje door Gerrit de Jager, van wie tevens 2 stripboeken in dezelfde sfeer worden aangeboden. Daarnaast ook nog een pagina met een leuke fotostrip gecombineerd met tekeningen van Rick de Haas over Mees Kees (een populaire kinderboekenfiguur) die samen met zijn ontwerpster Mirjam Oldenhave een signeersessie geeft. Het totale magazine is gelardeerd met foto's van kinderen die via balloons met elkaar communiceren. Nou, strippiger kan het toch niet? Leuk gedaan! (NL)

EEN BIG MAC VAN WILDZWIJNENVLEES?

Stripheld Asterix mag dan wel de Romeinen flink wat kopzorgen bezorgd hebben bij hun veroveringsdrang van Gallië, de Amerikanen lijkt hij met veel plezier binnen te laten in zijn dorp. Op een Franse reclamecampagne van fastfoodketen McDonald's is te zien hoe Asterix en zijn vrienden zich in een McDonald's-restaurant te goed doen aan Coca Cola en Big Macs. Het campagnebeeld is gebaseerd op het tradionele slot van de Asterix-strips en werd getekend door Albert Uderzo zelf.

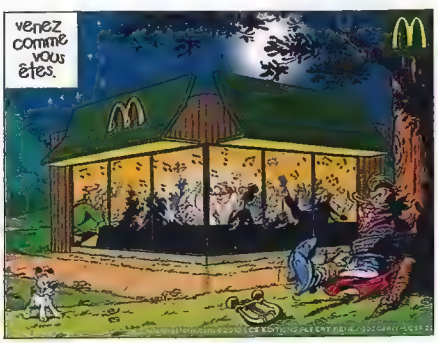

Fans van de stripfiguur reageren ontgoocheld op de campagne. Op blogs wordt vol onbegrip gereageerd dat de stripfiguur figureert in de campagne van de fastfoodreus, terwijl de strip juist draait over het verzet tegen een buitenlandse overmacht. Voor veel Fransen is McDonalds hét symbool van cultuur-imperialisme. Ook in het verleden heeft McDonald's in Frankrijk al verschillende keren geadverteerd met Asterix. Ook toen leidde dat tot een veel negatieve reacties. Een vraag om Obelix op te voeren in een spotje voor Cola Light werd door Uderzo afgewezen. En zo is er een nieuw hoofdstuk geschreven in de niet aflatende strijd tussen het giganationalistische gevoel van de Fransozen en de al even groteske geldzucht van meneer Uderzo... Troost: Uderzo is al redelijk op leeftijd, en die hamburgers? Wel, ondanks Asterix: ze blijven niet te vreten. (Fr)

URBANISTEN ONTDEKKEN DE STRIP ALS VOORLICHTINGSMEDIUM

De reclamestrip begint wetenschappelijk trekjes te krijgen, zie bijvoorbeeld in deze rubriek de strip over Newton. Maar het kan nog verregaander!! Uitgeverij 010 (inderdaad, Rotterdam) heeft in haar fonds opgenomen de strip *De Urbanisten en het wondere Waterplein*. In een haast Schuiten-achtige setting wordt verslag gedaan van het project Waterplein. Bedenker en tekenaar Florian Boer zet in het boek zijn innovatieve methode voor het opvangen van overtollig regenwater uiteen. *"Het project is in afwachting van realisatie"*, legt Boer uit. *"en wij willen het delen met zoveel mogelijk mensen."* Dus: voorlichten d.m.v. een strip!

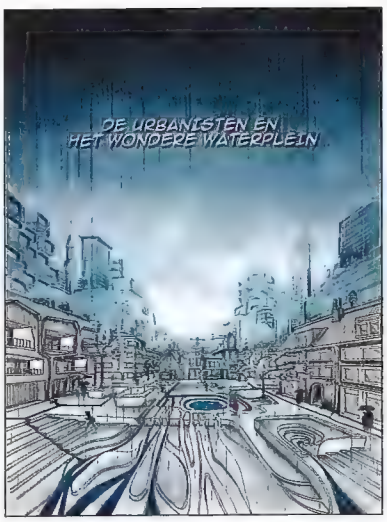

Het waterplein moet de oplossing zijn voor die schaarse momenten in het jaar dat het riool het regenwater niet snel ge-

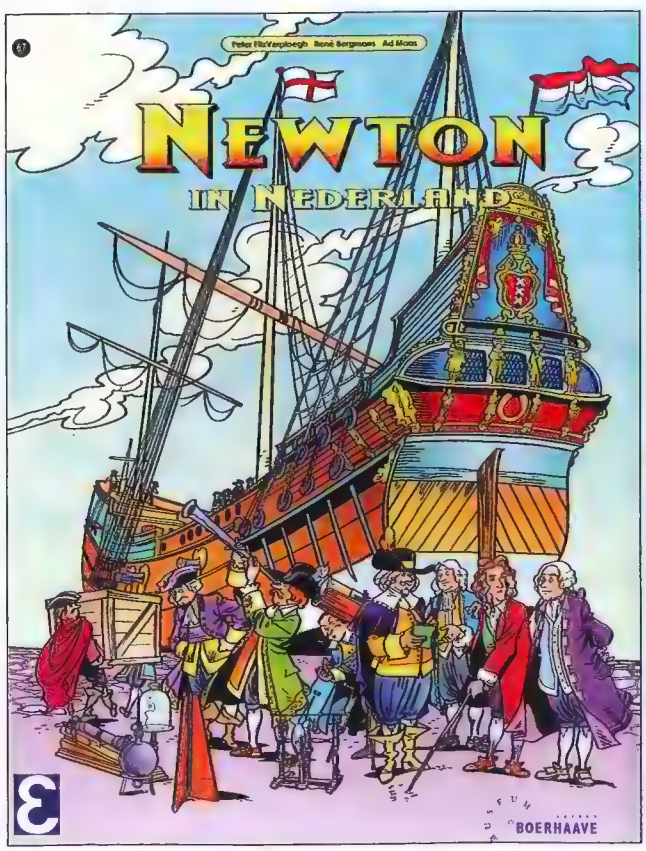

ISAAC NEWTON INZICHTELIJK GEMAAKT DOOR... STRIP!

Verbaas je over de aardse krachten, voel de versnelling, trotseer de zwaartekracht! Kortom: welkom in de wondere wereld van Sir Isaac Newton! Aldus Museum Boerhaave te Leiden die als eerbetoon aan een van de grootste geleerden uit de geschiedenis een groots opgezette tentoonstelling aan deze Britse geleerde heeft gewijd: NewtonMania. Daarmede wordt tevens een link gelegd met de rol die Newton heeft gespeeld bij de politieke bewustwording van een deel van het Nederlandse publiek tav de strijd tussen wetenschap, godsdienst en politiek ten tijde van de vrede van Utrecht (1713), die een einde maakte aan de oorlog tussen Engeland, de Nederlanden, Oostenrijk en Frankrijk. Ja, ja, dat is nogal wat. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling is Newton's rol bij de zgn. verlichting van de lage landen – waarbij gemakshalve de verdediging van een aantal Belgische vestingplaatsen om een buffer te kunnen opwerpen tegen de Franse overheersingsdrang – als leidraad meegenomen. Newton bewees o.a. het ontstaan van de kleuren van de regenboog, verklaarde waarom een appel naar beneden valt en waarom de maan om de aarde draait. Het is nauwelijks voorstelbaar dat Newtons briljante ideeën, net als bij Gallilei, aanvankelijk hevig werden betwist. Voor het grootste gedeelte kwam dat doordat het publiek (inclusief de geleerden) zijn geschriften domweg niet begrepen; strips kenden in die tijd nog geen algemeen gebruik (sic!)... In het stripverhaal wat ter gelegenheid van deze tentoonstelling is ontwikkeld,

Max trok zich omhoog en hij voelde de warme zon in zijn gezicht. Hij had de uitgang gevonden!
Het was gestopt met regenen en het water was weer rustig.
Door zijn verrekijker zag Max dat er zich een hele mengte toeschouwers had verzameld.
Trentallen schepen lagen in het water om kapitein Max te verwelkomen.
De mensen aan wal zwaaiden en juichten naar hem. Hij had immers het eiland veroverd!
Toen zag hij zijn zusje... Oh nee!
Hij was helemaal vergeten dat het eenstijd was. Zijn moeder zou woest zijn!
Max stapte snel weer in zijn boot en peddelde terug naar de waterkant.
Hij wilde naar huis, hij had enorme honger gekregen van zijn avontuur
Hij pakte zijn boot en met een glimlach op zijn gezicht bep hij naar huis...

noeg kan afvoeren. In plaats van dat de straten dan onderlopen, stelt Boer voor om zo'n plein dan tijdelijk als reservoir te laten dienen. Het trapveldje wordt een zwembad. De noodzaak die nieuwe methode uit te leggen, leidde logischerwijs naar een strip. *"Voor ons is het een heel simpel idee, maar het blijkt toch net even iets te ingewikkeld te zijn. Op een gegeven moment zijn we toen gestart met zaken verder uit elkaar te rafelen in beeldende verhalen en simpele plaatjes met tekstballonnetjes eraan toe te voegen. Daardoor is gaandeweg de stripvorm ontstaan."* De noodzaak van goede communicatie werd Boer pijnlijk duidelijk toen omwonenden van een beoogde locatie in Rotterdam het plan afwezen.

"De stad Rotterdam reageerde heel enthousiast. Er is toen ook al een locatie bedacht en dat was niet zo handig, want mensen voelden zich overvallen." Misschien een tip om in die nieuwe wijk het stripboek nu door de brievenbus gooien? Toch lijkt dat uw recensent een station te ver. Het gaat hier weliswaar om een prachtig verzorgd boek, maar het zal desondanks voor de gemiddelde striplezer danwel burger een ingewikkelde materie blijven. Verwacht dus geen lekker lopend stripverhaal, maar een wetenschappelijke verhandeling van een plannologisch idee in mooie beelden. Wat resteert is dus een prachtig, uniek boek dat werkelijk beeldschoon is uitgegeven en - inderdaad - een stuk prettiger leest dan 365 getypte pagina's. Voor stadsontwikkelaars en mensen die met watermanagement te maken hebben gesneden koek. Maar verder zal dit project richting bijvoorbeeld striplezer helaas niet reiken, ondanks het feit dat Florian Boer cs qua vorm en invulling een prestatie van formaat hebben afgeleverd. *De Urbanisten en het Wondere Waterplein* - Florian Boer ea. - hardcover, 48 pagina's, uitgeverij 010 - ISBN 978906450736 - EUR12,50 (NL)

wordt duidelijk gemaakt hoe de Nederlandse republiek moest opboksen tegen de leer van Spinoza (politiek!), de kerk, franse spionnen èn de gevestigde wetenschap. Newton gedroeg zich daarbij zo maf dat hij bij tijd en wijle waanzinnig leek, zodat het er allemaal niet veel eenvoudiger op werd. Dat zijn ideeën toch geaccepteerd raakten, is goeddeels te danken aan drie Leidse professoren. De belangrijkste daarvan was professor 's Gravenzande. Mensen uit heel Europa kwamen zijn colleges volgen omdat hij Newton's imposante ideeën zo goed onder woorden wist te brengen en begrijpelijk wist te maken. Was het alleen om Newton te doen? Nee, volgens de strip werd Newton vooral naar Nederland gehaald om het gedachtengoed van Spinoza in het vergeetboekje te doen geraken. Ziedaar in het kort de strekking van de avontuurlijke strip: Newton in Nederland, getekend door Peter FitzVerploeg en Rene Bergmans op scenario van Ad Maas naar een idee van Bart Grob. Als je dus bedenkt dat de geschriften van Newton in zijn tijd voor zelfs geleerden al abracadabra waren, kun je je voorstelen hoe moeilijk het moet zijn geweest om e.e.a. in stripvorm te gieten. En toch is het een geslaagd project geworden. De strip is een gezamenlijke uitgave van Epsilon Uitgaven (Wetenschappelijke(!) uitgave nr 67) te Utrecht en het Museum Boerhaave te Leiden. Indrukwekkend, leerzaam en spannend project. Bovendien ook nog eens fraai getekend! Full colour softcover, gelamineerd, 30 pagina's. Euro 7,-; ISBN 978-90-5041-120-2. (NL)

NOG VOOR ISAACS GEBOORTE OVERLIJDT ZIJN VADER. HIJ GROEIT OP IN EEN WERELD VAN DUISTERNIS, RAADSELS EN MAGIE.
HIJ VOELT ZICH EENZAAM EN IN DE STEEK GELATEN. BOVENDIEN WENST HIJ ZIJN MOEDER EN STIEFVADER DOOD!
MOEDER HERTROUWT MET EEN PREDIKANT EN NEWTON BLIJFT ACHTER BIJ ZIJN GROOTMOEDER. ENGELAND WORDT GETEISTERD DOOR EEN BURGEROORLOG.
IN EEN VLAAG VAN WOEDE DREIGT HIJ HUN HUIS IN BRAND TE STEKEN TERWIJL ZE BINNEN ZIJN.
ISAAC BESTUDEERT THUIS DE PATRONEN VAN HET ZONLICHT EN MAAKT ZONNEWIJZERS.
OP ZIJN TIENDE GAAT HIJ NAAR EEN ANDERE SCHOOL. HIJ IS NOG ALTIJD EENZAAM, BIJ EEN VECHTPARTIJ LOOPT HIJ EEN BLOEDNEUS OP.
HIJ BOUWT EEN WATERRAD IN DE BEEK TERWIJL ZIJN SCHAPEN DE GERST VAN DE BUREN VERTRAPPEN. ALS HIJ KLAGT MOET HET WATER STROOMT, ZIET HIJ DE WERKELIJKHEID, DRAAIKOLKEN EN GOLVEN EN ONTWIKKELT ZO EEN GEVOEL VOOR DE BEWEGING VAN VLOEISTOFFEN.
IK MAAK ER EEN BIND AAN. IK KAN ALLEEN MAAR HUILEN.
1661: DE UNIVERSITEIT VAN CAMBRIDGE. ISAAC KAN DAAR KOMEN ALS BEURSSTUDENT. HIJ BENUDT ZICH MET NIEMAND. HET LEREN IS VOOR HEM EEN SOORT OBSESSIE.
1664: EEN VREESELIJKE PESTEPIDEMIE HOUDT HUIS IN LONDEN. APOCALYPTISCHE TAFEREELEN EEN OP DE ZES LONDENAREN STERFT. CAMBRIDGE KOMT STIL TE LIGGEN EN ISAAC VLUCHT NAAR HET PLATTELAND, TERUG NAAR HUIS.
HMM... WAAROM VALT DIE APPEL WEL EN DE MAAN NIET?
BAF!

VIVRE? LEEF!!!

Een stripboek over zelfdoding ziet men niet vaak. Een mooi voorbeeld is *Het Jaar van de Olifant* van ons aller Linthout, maar dat is dus een zeldzaamheid. Eind dit jaar wordt er n.a.v. het veertig jaar bestaan van de Vereniging ter voorkoming van Zelfdoding een stripboek over zelfmoord-preventie gelanceerd. In Frankrijk plegen naar schatting ieder jaar zo'n 10.000 mensen zelfmoord en in Belgie ligt het hoger dan 2000. Wereldwijd ligt het aantal op 1.000.000. Het is dus een echt sociaal en veelomvattend probleem. Het Centrum voor Zelfmoord heeft, in samenwerking met de christelijke Mutual en de uitgeverijen Lombard en Dargaud besloten om er een strip over te maken, of ter voorkoming danwel bij verwerking voor nabestaanden. De strip zal vanaf november verspreid worden in diverse zorginstellingen in franstalig Belgie. Vanaf februari 2011 ook in de gewone boekhandel te verkrijgen. Onder de artistieke leiding van Stephen Schreder, zullen veertien auteurs deelnemen aan dit album. Francois Schuiten tekende voor de cover van het album *Vivre?* en de andere deelnemende auteurs zijn o.a. Dubois, Johan De Moor, Collin & Vincent, Renaud en Renard. Vooralsnog alleen in het frans, maar daarom niet minder belangwekkend. Verdere gegevens ontbreken. (B)

JOMMEKE LANCEERT NIEUWE SCHOOLFRUITACTIE

Samen met Vlaams minister-president Kris Peeters en ministers Jo Vandeurzen (Welzijn) en Pascal Smet (Onderwijs) trapte Jommeke enige tijd geleden bij het begin van het nieuwe schooljaar Tutti Frutti's nieuwe schoolfruitactie op gang. Jommeke is in het schooljaar 2010-2011 tot het gezicht van de fruitactie van Tutti Frutti gebombardeerd. Dat is een initiatief van de Logo's (Lokaal Gezondheidsoverleg) en VIGeZ (Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie) en de Vlaamse overheid. Op www.fruit-op-school.be vindt u het officiële persbericht en meer info over de nieuwe schoolfruitactie.Vooralsnog gaat het hier slechts om een logo; een aparte strip betreffende Jommeke en de jeugdige fruiteters is voorlopig nog niet voorzien. (B)

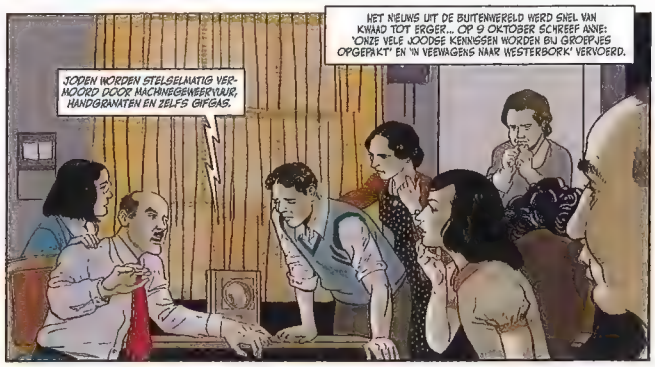
HET NIEUWS UIT DE BUITENWERELD WERD SNEL VAN KWAAD TOT ERGER... OP 9 OKTOBER SCHREEF ANNE: 'ONZE VELE JOODSE KENNISSEN WORDEN BIJ GROEPJES OPGEPAKT' EN 'IN VEEWAGENS NAAR WESTERBORK' VERVOERD.
JODEN WORDEN STELSELMATIG VERMOORD DOOR MACHINEGEWEERVUUR, HANDGRANATEN EN ZELFS GIFGAS.

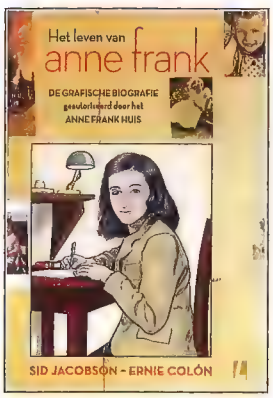

ANNE FRANK BLIJFT ALS BEELDROMAN FIER OVEREIND

Het Dagboek van Anne Frank is een van de hoogtepunten in de Nederlandse literatuur en is – na de bijbel – het meest verkochte boek ter wereld. In geen enkel ander boek zijn de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog voor de gewone burger, en dan met name de joden, zo intens voelbaar als in dit boek. Dat het daarbij door een jong, nog maar net in de pubertijd gearriveerd, meisje is geschreven maakt het des te herkenbaar en ook geliefd bij jongeren over de gehele wereld. Het boek is wereldwijd vertaald en het Anne Frank Huis is één van de meest bezochte toeristische bezienswaardigheden van Amsterdam. De Anne Frank Stichting zocht t.g.v. haar 50-jarig jubileum naar een mogelijkheid het levensverhaal van Anne Frank voor een nog groter publiek toegankelijk te maken. Daar onderzoek uitwijst dat de jeugd steeds minder leest(!) werd de oplossing gevonden in het beeldverhaal als een aansprekende vorm om jongeren te bereiken. Dat hebben wij van Brabant Strip meer gehoord... De stijlkeuze viel op de zogenaamde graphic novel, een beeldverhaal in standaard boekformaat dat in de V.S. reeds een lange traditie kent en als genre ook in Europa behoorlijk in opkomst is. *Het leven van Anne Frank - De grafische biografie* geeft het hele leven van Anne Frank in woord en beeld weer en maakt het verband met de historische gebeurtenissen duidelijk. Het Amerikaanse auteursduo Sid Jacobson (schrijver) en Ernest Colón (tekenaar), door de stichting zelf benaderd, had reeds faam vergaard met The 9/11 Report - the graphic adaption.

De beide heren hebben zich uiterst gewetensvol van hun taak gekweten en er een mooi, ingetogen beeldverhaal van gemaakt dat geen moment verveelt. Niet de exacte tekst van het dagboek wordt gevolgd, maar het het leven van Anne Frank wordt in een soort historische context geplaatst, waardoor het boek zich laat lezen als onderdeel van een spannend avontuur met een boodschap. Op sommige plaatsen krijgt de strip een welhaast documentair karakter door plattegronden, doorsnedes en historische, politieke gebeurtenissen het verhaal te laten afwisselen. Dit verhoogt het historisch gehalte; jeugdigen nemen er wat van mee in meer dan één opzicht. De tekeningen zijn clean en zeer verzorgd, waarbij vele foto's en ander origineel documentatiemateriaal tot bron hebben gediend. Het vele werk dat dit gekost moet hebben is eraan af te zien. Ook de gebeurtenissen voorafgaand aan het dagboek, alsmede wat er allemaal is geberud na de vondst spelen een belangrijke rol in de strip. Een minpuntje mijnerzijds: zoals gebruikelijk bij de meeste beeldverhalen momenteel, is ook deze strip met de computer ingekleurd. Op zich geen bezwaar, maar de auteurs hebben het nodig gevonden om voor stofmotieven, kleding en zelfs het dagboek hier en daar (niet consequent!) fotografi-

sche dessins te gebruiken. Ook van posters en etiketten worden op sommige plaatsen de fotografische weergaves ingekopieerd. E.e.a. waarschijnlijk om het historisch correcte karakter van de strip te verhogen. Bij mij als lezer werkt dat echter precies averechts. Iedere keer als ik zo'n effect zag werd ik op hardhandige wijze in het computertijdperk teruggeworpen. Jammer, maar puur persoonlijk dus. Het beeldverhaal is verder voorbeeldig uitgegeven in een fraaie gebonden hardcover op fraai, dun, lichtgetint papier. 160 pagina's inclusief dankwoorden en een historische verantwoording met foto's. De biografie wordt in Nederland uitgegeven door uitgeverij L, een imprint van Uitgeverij Luitingh. Verkrijgbaar in alle boekhandels, stripspeciaalzaken en natuurlijk de museumwinkel van het Anne Frank Huis voor 14,95 euro. De biografie verschijnt ook in oa de Verenigde Staten, Frankrijk en Duitsland. Een must voor iedere striplefhebber. Hier past maar één woord: indrukwekkend. (NL)

BOB EVERS IS HELEMAAL TERUG!

Onlangs verscheen deel 5 *Een overval in de lucht* van de succesvolle stripserie Bob Evers door Frank Jonker en Hans van Oudenaarden. Zoals ook bij een aantal van de vorige releases organiseerde Stripwinkel de Boekhalte in Zwolle op zaterdagmiddag 30 oktober ook nu weer een signeermiddag! Speciaal voor De Boekenhalte zijn er extra edities vervaardigd: een softcover à 7,50 en een hardcover à 14,95 met speciale backcover, een special hardcover genummerd met genummerde en gesigneerde prent op 150 exemplaren à 19 95 en als klap op de vuurpijl de gekende witte uitgave met getekende voorkant op 50 exemplaren (die alleen tijdens de signeersessie te koop was) à 29,95. Daarnaast nog eens alle 3 de Zuidzeeverhalen in één gebonden trilogie à 22,95. Voor de trilogie was men nog bezig om iets extra's toe te voegen. Misschien dat u, mocht u geïnteresseerd zijn, nog een enkel item kunt scoren via info@boekenhalte.nl (NL)

UFEMAT BELGIË NODIGT LEDEN UIT MET STRIP

Enige tijd geleden contacteerde Marnix Van Hoe, de voorzitter van FeMa, de Belgische beroepsvereniging van de bouwhandelaren, striptekenaar Marc Verhaegen met de vraag om een korte strip van drie pagina's te maken over het eerstkomende Ufemat Congress. Ufemat is de Europese Vereniging van de Nationale Federaties van Handelaren en Producenten van Bouwmaterialen. FeMa laat de stem van de Belgische bouwhandelaren dus ook op Europees niveau horen. Het 52ste Ufemat Congress, dat in Venetië heeft plaatsgevonden, handelde over hoe men internationaal aankijkt tegen de toekomst van de bouwindustrie. Tijdens het galadiner in het Guggenheimmuseum (tja, er moet tenslotte toch gegeten worden....) werd er een prijs uitgereikt, the Ufemat Award. Marc Verhaegen heeft een en ander in een grappige en spannende korte strip gegoten. De Award wordt gestolen en een wilde achtervolging vindt plaats in het hart van Venetië. De strip beslaat 3 pagina's A4 en is ingesloten in de uitnodiging die verstuurd is aan de leden van de Ufemat. Zij maakt dus een onlosmakelijk deel uit van die uitnodiging, inclusief ticket en is dus als zodanig niet te verkrijgen, tenzij u natuurlijk lid was van de Ufemat; en betaald had uiteraard! Marc Verhaegen heeft een zeer beperkt aantal overdrukken gekregen, dus niet eens origineel. Misschien, heel mischien kan hij u verder helpen dit collectors-item te bemachtigen.... (B)

IN EDITIE 40
Volgende week:
ALLEEN VOOR ABONNEES
GRATIS BIJ TROSKOMPAS
16 PAGINA'S JUNIOR SUSKE EN WISKE
ALLEMAAL VRIENDJES
JUNIOR SUSKE EN WISKE ALLEMAAL VRIENDJES!
DIT BOEKJE IS VAN
LEUKE SPELLETJES
STRIPS
TROS KOMPAS
Een leuk en leerzaam boekje voor kinderen van circa vijf tot en met acht jaar, dat uitnodigt om te tekenen, kleuren, zoeken, lezen, puzzelen en ontdekken. Inclusief een stripverhaaltje met de avonturen van Suske en Wiske, Lies, de schooljuf, Tom, Tobias en Witje. Op leesniveau AVI 1-4.
WORD OOK VRIENDJES MET
JUNIOR SUSKE EN WISKE!
VOORTAAN ELKE TWEE MAANDEN BIJ TROSKOMPAS, EXCLUSIEF VOOR ABONNEES.
BENT U NOG GEEN ABONNEE?
Ga naar www.troskompas.nl

TROS OPNIEUW MET SUSKE EN WISKE IN ZEE

Abonnees van TrosKompas krijgen vanaf no. 40 gratis albums van Junior Suske en Wiske bij hun omroepgids. In een advertentie, die verscheen in no. 39 van het tijdschrift, werd aangekondigd dat voortaan elke twee maanden een 16-pagina's tellend album van de jonge striphelden exclusief voor de abonnees zal worden uitgegeven. Het eerste album van deze reeks is getiteld *Allemaal vriendjes*. De boekjes zullen puzzels en spelletjes bevatten en strips van Junior Suske en Wiske. Het geheel is geschreven voor leesniveau's AVI 1-4. (NL)

SUSKE EN SISKE NU OOK IN LANAKEN

Ter gelegenheid van het stripfestival van Lanaken 2010 afgelopen zondag 17 oktober, is een niet eerder verschenen album van Suske en Wiske uitgebracht *De kokende Kei*. De manifestatie werd georganiseerd door de gemeente Lanaken ism Stripwinkel Wonderland en Luk Poelmans. Het album heeft een beperkte oplage van 500 genummerde exemplaren. De prijs is 49,95 euro. Kortom, dezelfde luxe uitvoering als bijvoobeeld in Valkenswaard of Venlo, zelfde prijs, andere locatie. Toch uw album zeker stellen? Intekenen kan op het adres: david.bellen@lanaken.be. Of de website, die wijst u verder de weg. Inmiddels beginnen deze fraaie luxe uitgaven een aardige serie op zich te worden. Verzamelaars hopen waarschijnlijk dat het bij deze ene uitgave blijft, maar Standaard Uitgeverij een beetje kennende denk ik dat zoiets een ijdele hoop is... (B)

Meldingen van: Willem Gay, Joop Schreurs, Wallie, Tom Vanhoren, Hans Bijman, Willem Hageman, Ine en Martin, Patrick Vrancken en Jean-Pierre Legein. Er waren nog een aantal meldingen van vondsten. Actualiteit geniet echter de voorkeur ivm beschikbaarheid, de vondsten worden absoluut een volgende keer behandeld. Dus... blijf sturen!

Wie heeft nu eigenlijk de advocaat vermoord?

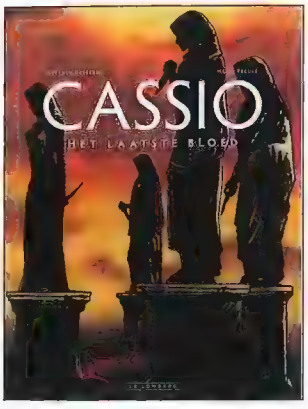

Cassio 4 :
Het laatste bloed
Tekst / tekeningen:
Desberg / Reculé
Le Lombard, 48 blz.,
SC : 6,50 euro

Scenarist Stephen Desberg voorziet drie cycli van elk vier albums om de volledige geschiedenis van de Romeinse advocaat Cassio uit de doeken te doen. Dit album is het laatste luik van de eerste cyclus. Hamvraag blijft wie verantwoordelijk was voor de moord op de jonge Cassio? De moord op haar assistent Yani Dellarosa, brengt archeologe Ornella Grazi op het spoor van de vierde moordenaar. Ze ontdekt een oud manuscript dat haar naar het Oude Egypte van de 2de eeuw brengt. In een tempel van een vergeten godheid is priester Reptah de sleutel tot de mysterieuze vierde moordenaar van Cassio. Reptah bezit net als Cassio vreemde krachten. Hij zou één van de laatste dienaars zijn van een nagenoeg vergeten god. Kwatongen beweren zelfs dat Reptah elke nacht bloed uit zijn arm aftapt om dat aan zijn god te offeren. Reptah wil kost wat kost het geheim van Cassio's krachten achterhalen. Om dit te bereiken is hij tot veel offers bereid... Het voortdurend afwisselen van heden en verleden houdt de spanning erin. Als lezer moet je dan ook best je aandacht erbij houden om alles goed te kunnen volgen. Het is dan ook geen overbodige luxe om voor je aan dit album begint, nog de drie voorgaande delen te herlezen. Scenarist Desberg bewees al zijn verteltalent met reeksen als *IR$*, *Black Op* en natuurlijk met zijn grootste succesreeks *De Schorpioen*. Een bestseller als *De Schorpioen* zal *Cassio* wellicht niet worden. Toch is deze reeks écht wel de moeite van het lezen waard. Het is intrigerend om te zien hoe Desberg het kluwen van intriges en talrijke verhaallijnen tot één geheel samenbrengt en alles uitlegt in dit laatste deel van de eerste cyclus. TOM

Eerherstel voor Sjef

In Nieuwe Revu verscheen vanaf 1976 een strip over de belevenissen van de zeer bekende en evenzeer omstreden televisiepersoonlijkheid Sjef van Oekel. Ook wel in de volksmond Dolf Brouwers genoemd. Al snel kwamen er albums op de markt, die ook in het buitenland gretig aftrek vonden. De bedenkers van deze strip, Wim T Schippers en tekenaar Theo van den Boogaard waren in hun nopjes, want de zaken liepen gesmeerd. Helaas, in 1989 kwam er een kink in de kabel, want de heer Dolf Brouwers alias Sjef van Oekel vond dat het welletjes was geweest omdat hij niks aan de strip verdiende en hij was het zo stilaan beu om altijd vloekend of in pornografische situaties in beeld gebracht te worden. Men zocht naar een oplossing en die werd er gelukkig ook gevonden. Toch bloedde de strip in 1994 langzaam dood. Tot grote teleurstelling van de vele fans, want de rake grappen van Wim en de klare lijn van Theo hadden inmiddels een groot publiek bereikt. Het bloed kruipt echter waar het niet gaan kan en een tijd terug besloten de heren om toch weer tot een samenwerking te komen. Uitgeverij De Vliegende Hollander juichte dit plan toe en stemde er mee in om de eerste drie verhalen plus wat bonusmateriaal in een mooie omnibus te stoppen. Hierin valt duidelijk te ontdekken wat voor evolutie de strip heeft doorgemaakt. Volgend jaar staat een bundel met de resterende vier albums gepland en nadien (als alles volgens plan verloopt) gloednieuwe strips van deze maffketel. Een absolute aanrader weer voor de liefhebber van de klare lijn. WALLIE

Sjef van Oekel Omnibus
Ik word niet goed
Tekst / tek : Wim T. Schippers /
Theo van den Boogaard
Uitgeverij De Vliegende Hollander,
208 blz., paperback : 14,95 euro

WALLIES

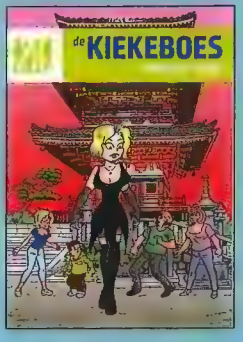

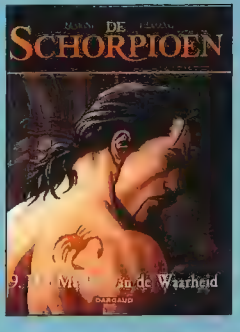

TOP 5

1. De Grote Slachting
Tardi/Verney

Met stip op nummer 1 *De Grote Slachting* van Tardi en Verney. Tardi keert terug naar zijn favoriete onderwerp, namelijk de Eerste Wereldoorlog. Deze keer geheel in kleur. We volgen hier het relaas van het vier jaar durende bloedbad door de ogen van een Franse frontsoldaat, die zich van meet af aan geen enkele illusie maakt en beseft dat de oorlog louter een kwestie van overleven is. Een aanrader van de bovenste plank voor iedereen. Een langere bespreking vind je ook op pagina 50.

2. De Kiekeboes 126
Merho

Merho neemt al jaren de nummer 1 positie in van best verkochte auteur in Vlaanderen. In album 126 neemt hij ons mee naar het prachtige Japan. De *Kiekeboes* zijn echter niet de enigen die naar het verre Oosten afzakken: ook Mona vertrekt naar het land van de rijzende zon. Dat wordt weer smullen.

3. De Schorpioen 9
Desberg/Marini

De Schorpioen heeft zich meester gemaakt van het goud dat voor Trebaldi bestemd was. Nu Trebaldi zijn krijgsmonniken niet meer kan betalen, heerst er chaos in de stad. Al snel worden enkele huurmoordenaars geronseld om de Schorpioen het zwijgen op te leggen. Een uitgebreide bespreking van dit album door Tom kun je hiernaast lezen.

4. Long John Silver
Dorison/Lauffray

Deel drie van *Long John Silver*. De Neptune nadert langzaam de kust van Zuid-Amerika. Iedereen aan boord haalt opgelucht adem. Alleen Moc, de indiaan, blijft er onbewogen bij. Het goud van de mythische stad ligt nu binnen handbereik. Eén van de beste piratenstrips van de afgelopen jaren. Op pagina 50 vind je een grondige bespreking van dit album door Tom.

5. De erfgenaam 5
Giroud/Béhé

Afsluitend deel van *De Erfgenaam* door Béhé en Giroud. Merwan Khadder bevindt zich in het hart van Caïro. Hij slaagt er nog steeds in om uit handen te blijven van de fundamentalistische moslims en van de politie die hem zoekt voor de moord op Halid Riza. Hij is vastbesloten Nahik terug te vinden in de archieven van het Nationale Museum. Maar zelfs daar heeft hij geen rust. Bloedstollend einde van een serie die nog lang blijft hangen.

Nieuw avontuur van Mo en Jade

In 2005 verscheen een biografie van oud- Suske en Wiske tekenaar Paul Geerts. Speciaal voor deze uitgave tekende hij een nieuw en volledige stripverhaal: *De Hemelboom*. Een verhaal geïnspireerd door de vele indrukken die Paul kreeg van zijn reizen door Zuid-Oost Azië. Een verhaal over broer en zus Mo en Jade die, na de dood van hun ouders door een brand, geholpen worden door het draakje Plakapong. Een eenmalig project, zo dacht Paul. Bij uitgeverij Pear Productions verschenen nog wel een mooi schetsboek van Paul met daarin schetsen, tekeningen en schilderijen van zijn reizen naar Vietnam, Laos, Myanmar en Cambodja en een boek met het volledige leesverhaal van *De Hemelboom*, maar een echt nieuw verhaal van Mo en Jade kwam er niet.

Tot Paul terugkwam van een reis door China. Een reis die hem naar Chengdu gebracht had, een gebied waar een kweekprogramma voor reuzenpandaberen was opgestart, naar de bergen van Guilin, en het keizerlijke terracottaleger van keizer Qin Shi Huangdi, dat in 1974 door enkele landbouwers was gevonden en waarvan inmiddels meer dan 7000 krijgers, 600 paarden en 100 strijdwagens zijn teruggevonden. Dit alles legde de basis voor zijn nieuwe boek *Pinda de Panda*. In dit lees- en kijkboek ontmoeten Mo en Jade een vriendelijke man. "Ik kom u halen" zegt hij met een zware basstem. Het is generaal Yang uit het leger van de keizer Qin Shi Huang, die tweeduizend en tweehonderd jaar geleden leefde. Mo en Jade worden verwacht in China bij een oude en wijze kluizenaar. Onderweg redt Jade de jonge prins Ling van een aanval van de roze waterdraak. Als dank wordt zij, en zij alleen, meegenomen naar zijn paleis. Mo en Jade worden gescheiden. Mo blijft intens verdrietig achter. Jade kan de luxe op het paleis al snel niet meer weerstaan. Ze wordt erg egoïstisch en doet zelfs net alsof ze Mo niet meer kent. Kan het draakje Plakapong ze weer bij elkaar brengen, met de hulp van Pinda, de gevangen panda die zit opgesloten in het paleis? En wat wil die kluizenaar eigenlijk van hen?... Het boek is een mengeling van een lees-, strip- en prentenboek. Naast de gewone uitgave verscheen ook een luxe uitgave in rood suède in een oplage van 26 stuks met daarbij een grote originele tekening ingekleurd, met ecoline, in passepartout, en een editie met 6 pagina's schetsen van het verhaal voor klanten van zakenkantoor Ryckebusch. Een goed verzorgd, mooi, spannend en leuk boek. Een aanrader voor iedere fan van Paul Geerts. JOOP

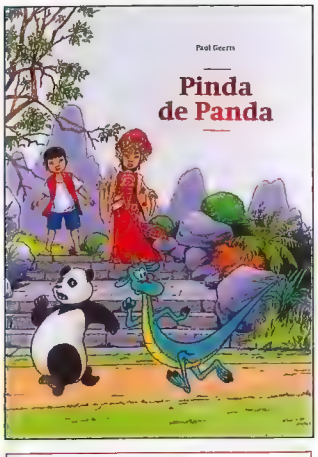

Pinda de Panda
Tekst / tek: Paul Geerts
Uitgeverij Pear, 100 blz.,
HC : 15 euro

Piratenepos op kruissnelheid

Over de vorige twee delen was ik al wildenthousiast en dat is er na het lezen van dit derde en voorlaatste deel niet minder op geworden. We treden verder in de voetsporen van Lady Vivian Hastings die op vraag van haar man, Lord Byron Hastings, een expeditie op poten heeft gezet richting Nieuwe Wereld. In het hart van het donkere Amazonegebied zou immers de stad Guyanacapac verborgen liggen. Daar zou een gigantisch grote goudschat van de Inca's op de expeditieleden liggen wachten. Aan boord van het schip, de Neptune, gaat de zwangere Vivian samen met dokter Livesey, piraat Long John Silver en zijn stelletje ongeregeld op weg. Al snel krijgen ze het hard te verduren. Muiterij aan boord en als toemaatje een gevaarlijke zeestorm. Wanneer de overlevenden beginnen te morren en de Neptune dreigt te zinken, ontdekt Silver plots een nauwe doorgang tussen de kliffen. Overtuigd dat dit de toegang is tot de goudstad Guyanacapac geeft Silver het bevel de doorgang binnen te varen. En dan breekt de hel pas helemaal los...

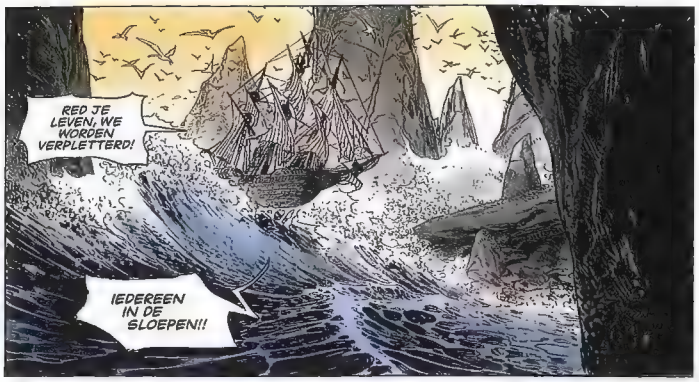

Het scenario van Dorison swingt als nooit te voren. Actie, actie en nog eens actie. Alle ingrediënten van een piratenverhaal zijn aanwezig: duels, dronkemansgrappen, zeestormen, schatkaarten en het nodige bloedvergieten. Weinig plaats voor dialogen, het moet duidelijk vooruit gaan. En dat doet het dan ook. Voor je het goed en wel beseft zit je al aan de laatste bladzijde. Ook tekenaar Lauffray is duidelijk in zijn sas. Zijn tekenwerk is zwierig. De inkleuring wordt naarmate het einde van het boek nadert steeds donkerder en mysterieuzer. Laat dat vierde deel maar snel komen. TOM

Long John Silver 3 :
Het smaragdgroene labyrint
Tekst / tek : Xavier Dorison / Mathieu Lauffray
Dargaud, 56 blz.,
HC : 13,50 euro

Tardi terug naar de modder van de Grote Oorlog

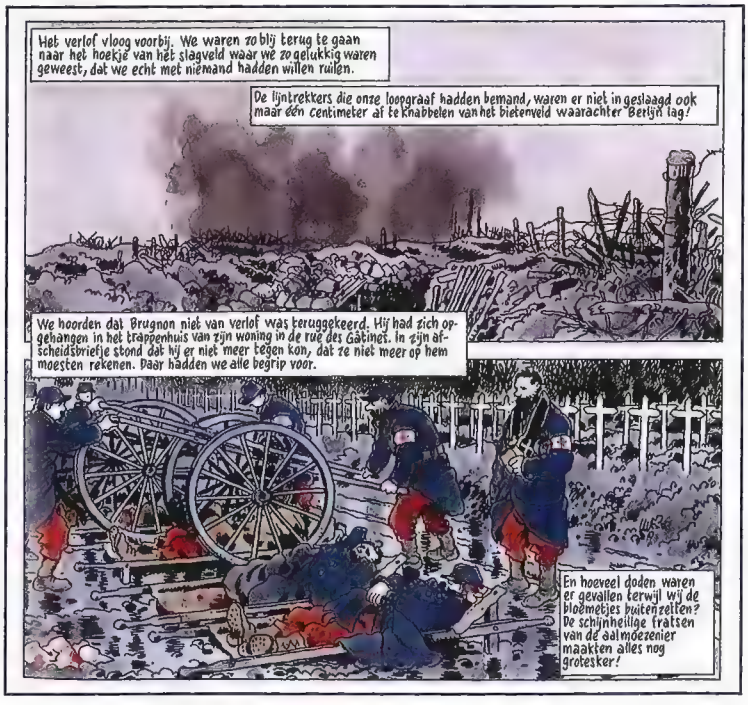
Het verlof vloog voorbij. We waren zo blij terug te gaan naar het hoekje van het slagveld waar we zo gelukkig waren geweest, dat we echt met niemand hadden willen ruilen.
De lijntrekkers die onze loopgraaf hadden bemand, waren er niet in geslaagd ook maar één centimeter af te knabbelen van het bietenveld waarachter Berlijn lag!
We hoorden dat Brugnon niet van verlof was teruggekeerd. Hij had zich opgehangen in het trappenhuis van zijn woning in de rue des Gâtines. In zijn afscheidsbriefje stond dat hij er niet meer tegen kon, dat ze niet meer op hem moesten rekenen. Daar hadden we alle begrip voor.
En hoeveel doden waren er gevallen terwijl wij de bloemetjes buiten zetten? De schijnheilige fratsen van de aalmoezenier maakten alles nog grotesker!

Dat Tardi één van de grootste auteurs van het moment is, wisten velen allang. Hij is groot geworden met zijn zwart-wit verhalen, die zich meestal rond de eeuwwisseling afspelen. Zijn meesterwerk tot nu toe, *Loopgravenoorlog* stond in 2007 op nummer 1 in *Zozolala*. Niet voor niets uiteraard. Zoveel jaren later heeft hij weer een strip gemaakt rondt dit hoofdthema. Dit keer op tekst van Verney en geheel in kleur. Dat Tardi graag de oorlog tekent, moge duidelijk zijn. Toch zit er in zijn verhalen meestal wel een boodschap. Zijn verhalen over de Eerste Wereldoorlog hebben zonder meer een antimilitaristische strekking: oorlog is zinloos, generaals maken goede sier, de gewone man en vrouw zijn altijd de klos. In dit nieuwe album, volgen we een draaibankwerknemer uit Parijs, die tegen zijn zin de oorlog wordt ingestuurd. Hij heeft geen illusies en hoopt alleen maar dat deze ellende zo snel mogelijk voorbij is. Voor hem telt maar één ding en dat is overleven in deze hel. Toch ontkomt ook hij niet aan de verschrikkingen, want lijkt het begin van het verhaal nog iets vrolijks te hebben, iets kleurrijks, nadien kleuren de pagina's al snel dieprood. Bommen slaan in, soldaten sterven bij bosjes en de ingewanden van moeder natuur worden je als lezer al snel rijkelijk toegediend. De soldaat van Tardi en Verney vraagt zich al snel af of er aan deze hel ooit een eind komt. Naarmate de oorlog vordert, laat Tardi de strip langzaam van kleur verschuiven: van de gele velden en groene bossen naar het geel van het mosterdgas en het grijs van de regen, de mist, de uniformen en de blubber. De soldaat spuwt zijn gal over zijn meerderen op een vaak humoristische/sarcastische toon. Gelukkig heeft hij nog een Duitse vriend, die hij ontmoette in het bos. Vaak denkt hij nog aan hem terug: zou hij nog in leven zijn? Wie het weet mag het zeggen. Dit album heeft op mij in ieder geval een diepe indruk achtergelaten en boeit tot de laatste plaat. Wat mij betreft een instant klassieker. Sterker nog: het is een boek dat verdient om meermaals herlezen te worden. Een album om te koesteren. Naast het verhaal krijg je ook nog een uitgebreide documentatie, samengesteld door historicus Verney. Een pareltje.
WALLIE

De grote slachting 1914-1919
Tekst / tekeningen : Verney/Tardi
Casterman, 136 blz.,
HC : 19,95 euro

Groenten eten is gezond !

Dit jaar vond in september voor de 50e keer het Fruitcorso plaats in Tiel, was daar voor de 19e keer het Appelpop, en was het 75 jaar geleden dat Flipje uit Tiel voor het eerst een avontuur beleefde (zie ook BSM 134 en 161). Van dit stripfiguurtje verscheen er onlangs een nieuw stripalbum, deel 5 uit de serie. Op woensdag 18 augustus heeft Flipje zelf, samen met de kinderen van groep 6 van de Adamshof school, het eerste exemplaar van het nieuwe album uitgereikt aan burgemeester de Vreeze van Tiel, in de tuin van het vroegere Burger Weeshuis. In dit nieuwe album mogen Flipje en zijn vriendjes met tuinman Pip mee om te kijken naar de bouw van de corsowagens voor het fruitcorso in Tiel. Vergeten groente en fruit, dat bijna niet meer wordt gegeten (zoals topinaboer, haverwortel, pastinaak, tannenzapfen, kardoen en repelsteeltjes), wordt nu, vanwege hun mooie kleur en vorm, gebruikt om de wagens mee te versieren. Mirabelle van Herrenhausen met de Gele Kwets wil dat deze vergeten groente ook weer gegeten gaat worden, en ze brengt dit op een wel heel bijzondere manier onder de aandacht van de bewoners uit Dierenland... Behalve het nieuwe album verscheen nog veel meer van Flipje ter gelegenheid van zijn 75e verjaardag: speciale postzegels van 44 cent in een oplage van 1.000 velletjes (waarvan de oplage in een mum van tijd was uitverkocht en al snel een tweede oplage verscheen, met postcode 1 erop en in een oplage van 300 stuks. Een tweede serie postzegels verschijnt binnenkort. De Flipje Betuwe jam werd nieuw leven ingeblazen na in 2006 van de markt te zijn gehaald, in drie verschillende smaken (het eerste potje werd aan prins Willem Alexander en prinses Maxima overhandigd op het Fruitcorso van 11 september), een Flipje koelkastmagneet, een paraplu, een petje en nog veel meer. Album 5 is wederom een leuk en spannend album geworden. Aries tekenstijl zal jong en oud zeker aanpreken. De gezichtsuitdrukkingen zijn steeds weer subliem weergegeven. Jammer alleen dat de rijm, zoals die in de oude boekjes voorkwam, nu bijna helemaal is verdwenen. JOOP

Tiels Flipje en de Mysterieuze Mirabella
Tekst : Alexandra van Steen en Menno van Vliet
Tekeningen : Arie van Vliet
Uitgeverij Prima Media, 44 blz., HC : 10,95 euro, SC : 7,95 euro

Flipje prijsvraag

Wij mogen drie bijzondere Flipje stripalbums weggeven aan onze leden. De hoofdprijs van deze prijsvraag is een *gesigneerd hardcover album* met daarbij een speciaal 75-jaar Flipje petje, de tweede prijs is een gesigneerd hardcover album, en de derde prijs een gesigneerde softcover uitgave. Beantwoord onderstaande vraag en stuur je antwoord in een mailtje samen met je volledige naam, adres *en* land gegevens naar joopjes@hotmail.com. Het onderwerp van het mailtje is "Tiels Flipje" in BSM. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd. Inzenden kan tot 1 december 2010. Succes. Met dank aan uitgeverij PrimaMedia en Arie van Vliet.

Tekenaar Arie van Vliet heeft van het nieuwe album twee covers gemaakt. De eerste opzet stond ook al in BSM 174. Voor de definitieve cover is echter een ding veranderd. Wat is dat? Zoek het verschil.

Spannende gevangenisstrip

Gevangenisbewaarder en protagonist Aleks Wojda wordt deze keer met zijn eigen moeilijke jeugdjaren geconfronteerd. We komen te weten dat hij samen met een jeugdvriend Vince nog wiet heeft gedeald in zijn geboorteplaats San Diego in dienst van ene Meneer Ezekiël. Ezekiël is een van de machtigste peetvaders van de maffia van San Diego. Op een dag strijkt de Russische misdadiger Vladimir Potalenko neer. Hij is de rechterhand van Meneer Ezekiël en wordt al jaren gezocht door het FBI voor minstens negen moorden. De dag waarop de jonge, pas in vrijheid gestelde, delinquent Casey uit de gevangenis van Templeton Bay wordt vrijgelaten, staat Potalenko te wachten om zich te wreken. Aleks komt tussenbeide en komt al heel snel oude bekenden tegen die hij liever nooit meer had ontmoet... Dit album staat aangekondigd als het eerste van het derde en laatste tweeluik uit de reeks. En dat is best jammer want ik hou wel van deze reeks. Toegegeven, scenarist Callède haalde overduidelijk zijn mosterd bij gevangenisfilms en tv-reeksen als *Prison Break*, maar toch blijft *High Security* meer dan het lezen waard. Het verhaal is spannend, er zit vaart in en deze keer is er zelfs ruim aandacht voor het psychologische kantje van hoofdpersoon Aleks Wojda. Alleen het tekenwerk van Gihef is niet meteen van het allerhoogste niveau. Zijn personages komen nogal houterig over en de decors zijn vaak heel beperkt of zelfs gewoon weggelaten. Ook gebruikt hij nogal vaak close-ups om zijn plaatjes te vullen. Maar laat dat de pret niet drukken en schaf je deze *Spotlight*-reeks aan. TOM

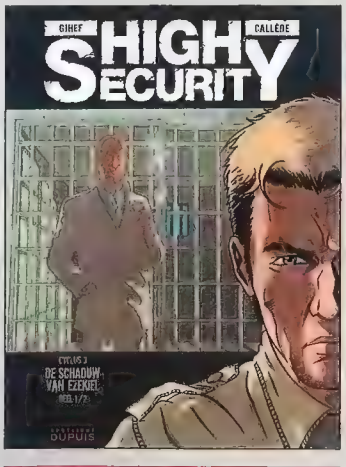

High Security 5 :
De schaduw van Ezekiël 1
Tekst / tekeningen : Callède / Gihef
Dupuis, 48 blz., SC : 6,50 euro

Armando zint op wraak

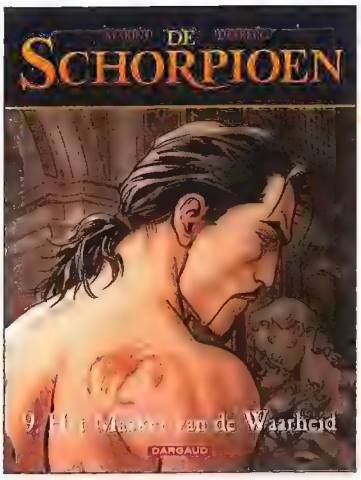

De Schorpioen 9 :
Het Masker van de Waarheid
Tekst / tek : Desberg / Marini
Dargaud, 48 blz., SC : 6,50 euro

Armando, alias de Schorpioen, gaat in dit negende deel pas écht op oorlogspad. Voortgestuwd door wraak slaat hij wild om zich heen. En dat zullen de krijgsmonniken van het Vaticaan en paus Cosimo Trebaldi geweten hebben. Hun machtsmisbruik en decadentie moeten aan de kaak gesteld worden. De Schorpioen werkt samen met Nelio Trebaldi, de verstoten, homofiele broer van de paus om zich te wreken. Uiteraard zijn ook de Huzaar en de Egyptische gifmengster Mejaï van de partij. In een tweede verhaallijn krijgen we opnieuw iets meer te lezen over het verleden van de Schorpioen, ondermeer hoe hij aan zijn litteken is gekomen. Langzaam maar zeker vallen alle stukjes op hun plaats. Van de Zwitserse tekenaar Enrico Marini verwachten we iedere keer puur vakmanschap en dat serveert hij ons ook in dit nieuwe avontuur. Zijn barokke tekenstijl past perfect bij dit mantel-en degenverhaal. De gespierde mannentorso's en de schaarsgeklede dames bieden voor zowel de mannelijke als de vrouwelijke lezers opnieuw het nodige lees- en vooral kijkplezier. De decors zijn heerlijk gedetailleerd uitgewerkt. Het voortdurend wisselen van camerastandpunten en de schitterende inkleuring maken het plaatje volledig af. Het scenario van Desberg is sterk. Waar het schoentje soms wat knelde in de vorige delen, gaat het nu echt heel hard. Geen getreuzel of geleuter. Plankgas. Ik denk dat veel lezers samen met mij op dit album zaten te wachten. Het moest toch ooit eens beginnen knetteren. En knetteren doet het om op de laatste pagina uit te monden op een *cliffhanger*. Leuk extraatje : bij dit album hoort een gratis ex-libris, zolang de voorraad strekt natuurlijk. TOM

Einde van het eerste vijfluik

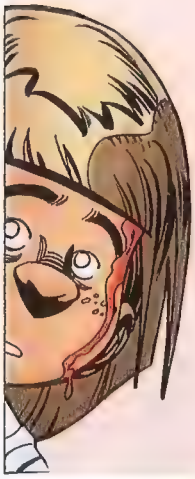

Alleen 5 : In het oog van de Maalstroom
Tekst / tekeningen : Vehlmann / Gazzotti
Dupuis, 48 blz., SC : 6,50 euro

De kinderen van Markstad worstelen nog altijd met de vraag wat er met alle volwassenen gebeurd is en hoe het mogelijk is dat ze –behalve enkele losgeslagen circusdieren- helemaal alleen in de stad zijn overgebleven? Wat begon met een groepje van vijf kinderen (Yvan, Leila, Camille, Dodji en de kleine Terry) is sinds deel drie uitgegroeid tot een veel grotere groep met alle leden van de 'stam van de haai' erbij. Het vorige album was met een enorme cliffhanger geëindigd : Dodji werd neergeschoten door een onbekende. In dit laatste album gaan de kinderen dan ook volop op zoek naar die mysterieuze schutter. Leila wordt als nieuwe leidster verkozen en ze trekken naar de zogenaamde Rode Zone om alle mysteries op te lossen. Maar wanneer de kinderen de Rode Zone binnentrekken, vinden er heel veel onverklaarbare gebeurtenissen plaats. Meer verklappen zou echt doodzonde zijn. Je zal het album zelf moeten lezen om alles te weten te komen. Tekenaar Bruno Gazzotti was het wachten op een nieuw scenario van Tome voor hun succesreeks *Soda* (het laatste album verscheen ondertussen al vijf jaar geleden) beu en besloot dan maar op scenario van Fabien Vehlmann een tweede reeks te gaan tekenen. Die beslissing kunnen we alleen maar toejuichen want *Alleen* kon mij al vanaf het eerste album bekoren. Wat begon als een stripreeks voor een jeugdig publiek is stilaan uitgegroeid tot een reeks die ook door volwassenen geappreciëerd kan worden. Toch vond ik het jammer dat bijlange niet alle vragen uit de vier voorgaande delen werden beantwoord. De afloop van deze eerste cyclus gaf me bovendien het gevoel dit al eerder te hebben gelezen (in *Coma*, drieluik van Vlaming Steven Dupré) of te hebben gezien in een of andere aflevering van *The X-Files* of bioscoopfilms als *The Sixth Sense*. Het had voor mij best wel wat origineler gemogen. Dat er nu al een tweede cyclus aangekondigd staat, ruikt naar uitmelkerij. Maar voorlopig geef ik deze reeks zeker nog het voordeel van de twijfel. Wie weet komt er toch nog een verrassende wending... TOM

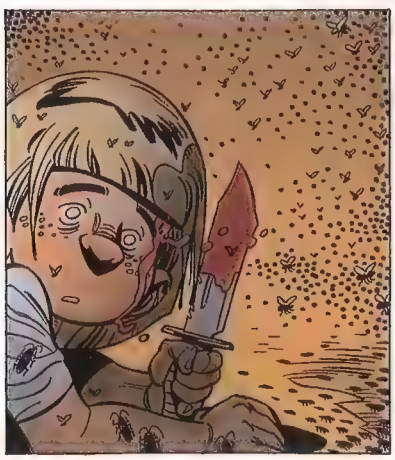

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,
Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

De Striepclub

www.striepclub.be, de actieve site vol promoties, acties, activiteiten, speciale uitgaven, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via De Striepclub.

Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be

www.striepclub.be

Stripwinkel TISTJEN DOP

www.tistjendop.be

Patersstraat 96 - 2300 Turnhout
tel. 014/42.88.29 - info@tistjendop.be

Ook ruime keuze in Engelstalige strips:
graphic novels, klassiekers, humor,
manga en underground.

Stripwinkel HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

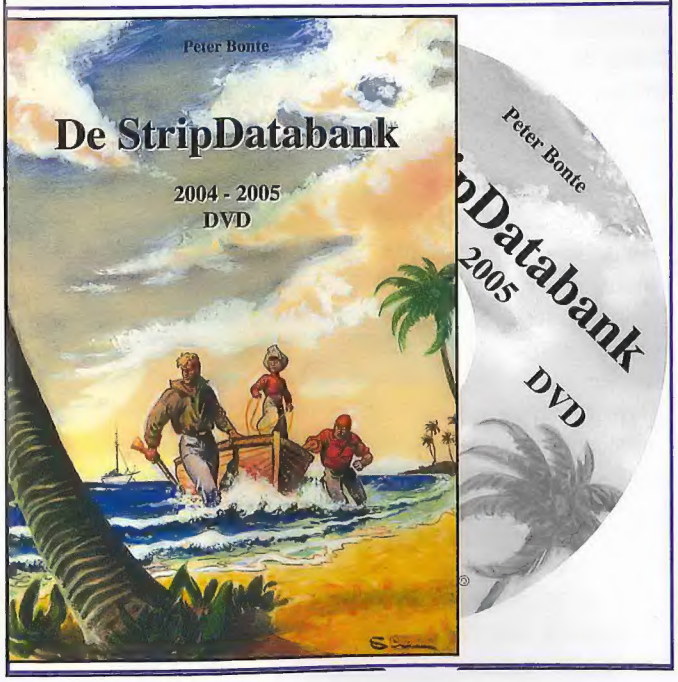

STRIPWINKEL

COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS,
PIERKE
F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL: 09 227 70 86

film/dvd

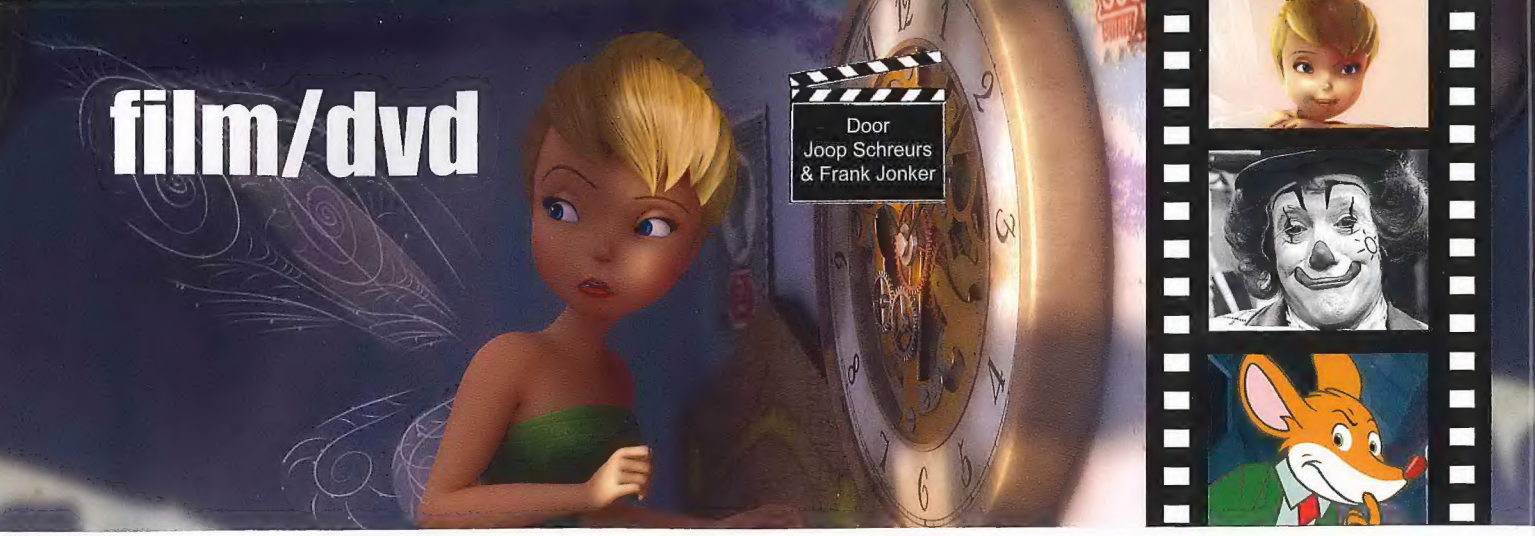

Door
Joop Schreurs
& Frank Jonker

TINKERBELL

Op 15 september jl. verscheen in Nederland en België de derde Tinkerbell-film: Tinkerbell en de grote reddingsoperatie. De eerste en tweede Tinkerbell-film speelden zich respectievelijk in de lente en de herfst af, deze keer is het de beurt aan de zomer. Tijdens een bezoek aan de bloemenvelden van Engeland belandt Tinkerbell samen met haar rivale Vidia in de buurt van een mensenhuis. Door toedoen van Vidia raakt Tinkerbell opgesloten en ontmoet ze het meisje Lizzy dat in elfjes gelooft en zelfs een elfenhuis voor hen heeft gemaakt. Tussen Lizzy en Tinkerbell ontstaat een sterke band, waarbij Lizzy en Tinkerbell steeds meer over elkaars wereld te weten komen. Lizzy maakt een uitgebreid verslag in een veldboek voor haar vader. Helaas heeft Lizzy's vader de vervelende gewoonte niet in elfjes te geloven en wel in zeldzame vlinders die hij op kan prikken.

Terwijl Vidia samen met de andere elfen een reddingsactie voor Tinkerbell op touw zet, probeert Tinkerbell zelf Lizzy te helpen in de relatie met haar vader. Daarvoor zet ze zelfs haar eigen leven op het spel. Als extra's vind je op deze dvd o.a. een aantal niet gebruikte scènes, een documentaire over het maken van elfenhuisjes en je eigen Elfjesboek, waarmee je je kennis over Elfen en de Tinkerbell-films kan testen. De dvd is een regelrechte aanrader voor iedereen die wel in elfjes gelooft, voor wie geen hoofdstuk uit de Tinkerbell-sage wil missen en voor iedereen die van een spannend en sfeervol verhaal houdt of van mooi gemaakte, sprookjesachtige Disney-computeranimatie.

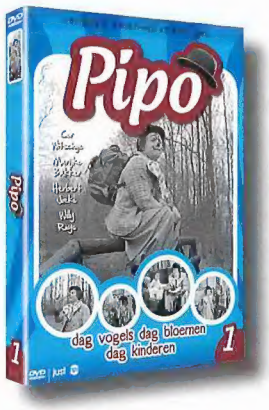

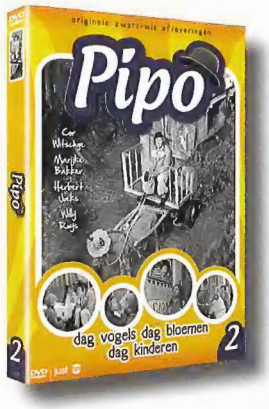

PIPO

Pipo de Clown is terug van nooit weggeweest! Op 10 augustus en 15 september jl. verschenen twee dvd's met daarop respectievelijk 15 afleveringen (deel 1) en 13 afleveringen (deel 2) van de Pipo-serie *Dag vogels, dag bloemen, dag kinderen*. De zwartwitafleveringen van ieder vijf minuten lang werden in de periode 1966-1968 om kwart voor zeven 's avonds uitgezonden. In totaal werden er maar liefst 577 gemaakt. Elke aflevering begint dan ook steevast hetzelfde: het is Petra's bedtijd en dus tijd voor papa Pipo om een verhaal te vertellen. Zo vertelt Pipo niet alleen over zijn eigen onhandigheden, maar ook over die van Klukkluk en Dikke Deur met zijn taartomobiel. Natuurlijk ontbreekt ook het ezeltje Nononono niet en Pipo krijgt er in deze serie zelfs een huisdier bij in de vorm van de hond Bobbus. Een bijzondere aflevering is die waarin Dorus, de bekende creatie van Tom Manders, bij Pipo en zijn familie op de koffie komt. Na bijna 35 jaar zijn Pipo's verhaaltjes voor het slapengaan nog altijd een feest om te zien. Dat de beroemde clown van schrijver Wim Meuldijk nog niets aan kracht verloren heeft, wordt niet alleen bewezen door de 28 afleveringen op deze twee nieuw verschenen dvd's, maar ook door het feit dat het vorig jaar uitgebrachte stripalbum *Pipo de Clown en zijn Verre Vaderland* getekend door Jan van der Voo (zie ook BSM 153 en 173), dit jaar op de Stripdagen te Houten genomineerd werd als Beste Jeugdalbum van het Jaar.

HANNA-BARBERA POSTER

Na een lange poster met alle personages uit de animatiefilms van Pixar en van Walt Disney (zie BSM 179) overtreft Juan Pablo Bravo zichzelf weer. Zijn nieuwste creatie is een compilatie van niet minder dan 600 personages uit de tekenfilms van Hanna-Barbera. Zeshonderd bekende en minder bekende helden uit de cartoons die de studio produceerde van 1957 tot 1998. Van *The Ruff & Reddy Show* tot *The Powerpuf Girls*, met daar tussenin grootheden

zoals *The Flintstones, Yogi Bear, The Jetsons, The Magilla Gorilla Show, Wacky Races, Dastardly & Muttley and their Flying Machines, Scooby-Doo, The Snorks, The Pink Panther, The Smurfs, Dexter's Laboratory* en nog vele andere series. Meer informatie over de maker vind je op juanpablobravo.blogspot.com.

DISNEY PIXAR

Toy Story 3 heeft wereldwijd al meer dan een miljard dollar opgebracht. Het is de eerste keer dat een animatiefilm zoveel geld binnenbrengt en ook de eerste keer dat een filmstudio twee films heeft die in hetzelfde jaar meer dan een miljard opbrengen. Eerder dit jaar scoorde Disney Pixar al met *Alice in Wonderland*, die ook meer dan 1 miljard opbracht. Een andere DP- film die meer dan een miljard dollar opbracht was *Pirates of the Caribbean: Dead Man's Chest* uit 2006. Net zoals in *Alice in Wonderland* speelde Johnny Depp de hoofdrol in deze film. *Toy Story 3* is de zevende film ooit die de grens van een miljard dollar aan opbrengsten passeert, *Titanic* was de eerste, in 1997. De animatiefilm die tot nog toe het meest opbracht was *Shrek 2* uit 2004.

STILTON

Geronimo Stilton, de beroemde muis van de krant *De Wakkere Muis,* is uitgenodigd door de beroemde Muisarisi voor een exclusief interview op de spits van de Bevroren Pels Berg. Eén keer in de tien jaar mag een journalist hem interviewen. Om bij de berg te komen neemt de hele familie Stilton de Knaagdier Express. In deze beroemde trein ontmoet Geronimo Agatha, een schrijfster van spannende boeken. Tijdens deze reis wil ze veel inspiratie opdoen voor nieuwe verhalen... Een standbeeld, een verdwijning, een mysterieuze butler, vele donkere treintunnels en een op hol geslagen trein zorgen voor een spannend verhaal op deze nieuwe dvd. In totaal staan er vier hele leuke verhaaltjes op dit nieuwe schijfje. Deel 3, *Mysterie in de Knaagdier Express en andere doldwaze avonturen* is nu verkrijgbaar. Op naar deel 4.

TROLLHUNTERS

De Mexicaanse filmmaker Guillermo del Toro zal voor DreamWorks de animatiefilm *Trollhunters* schrijven en regisseren. Hij werkt bij de studio ook mee aan verschillende andere projecten zoals *Kung fu panda 2* en *Puss in boots*. Del Toro is erg enthousiast over animatiefilms omdat hij gelooft dat de entertainmentindustrie er binnen 10 jaar helemaal anders zal uitzien. Volgens hem wordt het een transmediale wereld waarin er een samenvloeiing zal zijn van films, tv, boeken, video en internet. De filmmaker is er ook van overtuigd dat animatiefilms filmliefhebbers van alle leeftijden kunnen aantrekken. *Trollhunters* is een werktitel, het is een combinatie van de wereld van sprookjes en de moderne tijd en het verhaal gaat over hoe moeilijk het is om een kind te zijn.

SEXY KATY

In een opname voor Sesamstraat, die op YouTube te zien was voor ze op televisie kwam, zingt Katy Perry haar hit *Hot N Cold* met Elmo. Ze draagt daarbij een diep uitgesneden jurk. Nadat ouders massaal boos reageerden op het tentoonspreiden van zoveel fijne vleeswaren, besloten de tv-bazen de scène met Perry niet te tonen op televisie. Ze mag dan wel te sexy zijn voor Sesamstraat, maar bij The Simpsons zijn ze niet vies van een goedgevulde beha. Katy Perry mag zichzelf spelen in een speciale aflevering met poppen. Ze wordt het vriendinnetje van knorrige barman Moe en zal de personages begeleiden in een versie van *The 39 Days of Christmas*. In dezelfde episode speelt tv-figuur Martha Stewart in haar cartoonversie. Na het vreselijke verraad van Elmo, laten The Simpsons weten dat ze Katy blijven steunen.

DOLFJE

De kinderboekenreeks *Dolfje Weerwolfje* van Paul van Loon wordt verfilmd. Dat staat op de site van Bosbros Film en TV Productions, dat nog op zoek is naar een acteur voor de hoofdrol van Dolfje. Regie is in handen van Joram Lürsen, die eerder Alles is Liefde maakte. Het script wordt geschreven door Tamara Bos, vooral bekend van haar script voor *Minoes*. Dolf is een verlegen jongetje van bijna zeven. In de nacht van zijn zevende verjaardag verandert hij ineens in een wit, pluizig weerwolfje. Hij ziet er niet alleen ineens heel anders uit, maar het woeste wolfje is vooral 's nachts tot heel andere dingen in staat dan het verlegen jongetje overdag. Zullen zijn vriendjes, en vooral hijzelf, hem kunnen accepteren zoals hij is? De film wordt uitgebracht door Benelux Film Distributors en verschijnt eind volgend jaar in de bioscoop. (NOVUM/BVDL)

Online catalogus | Beheer je verzameling | Begin een shop | Community & meer

De Troglods

1984

AFBEELDINGEN

Grotere foto

Grotere foto

VERZAMELAARS EN SHOPS

In shop van:

Nieuwstaat:

Hetgeleteken pro	€ 7,00
jans	€ 5,90
m-mouse	€ 6,00
frankstrips	€ 7,00

Goede staat:

bobbedoes pro	€ 2,95
AELIX pro	€ 3,50
Stripsmagazijn pro	€ 5,00
de-stripspeci... pro	€ 6,00
Trixi pro	€ 11,00
revandorst	€ 1,25
Quartertemper	€ 2,00
be-schuiten	€ 2,49
xxx-wolverine	€ 2,50
weltersweb	€ 2,50
aaapatrick	€ 2,50
Twiedel	€ 3,00
Baringo	€ 3,50
Druuna	€ 3,99
m-h	€ 4,50
stripverzamelaar-be	€ 9,45

Redelijke staat:

AELIX pro	€ 5,25
015steef500	€ 1,50
Bullet	€ 3,00

pro = bedrijfsmatige verkoper (uitleg)

Het grootste en meest overzichtelijke aanbod!
Al 360.000 strips aangeboden door winkels en verzamelaars.

catawiki

catawiki.be/strips